

- بررسی وابستگی به
- موضوع‌های جنسی در اینترنت

■ اکبر بلوردی

www.ricac.ac.ir

بررسی وابستگی به موضوع های جنسی در اینترنت

پژوهش و نگارش:

اکبر بلوردی

بررسی وابستگی به موضوع‌های جنسی در اینترنت

پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات

پژوهش و نگارش: اکبر بلوردی

ویراستار ادبی: حورا ناصری مرتضوی

تعداد: ۱۰ نسخه ویژه مخاطبان خاص - آبان ۱۳۸۶

همه حقوق این اثر برای پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات محفوظ است.

در غیر این صورت پیگرد قانونی دارد.

نشانی: تهران، پایین‌تر از میدان ولی‌عصر (عج)، خیابان دمشق، شماره ۱۱، صندوق پستی: ۶۴۷۴ - ۱۴۱۵۵

پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات تلفن: ۸۸۹۰۲۲۱۳، دورنگار: ۸۸۸۹۳۰۷۶ Email: info@ric.ac.ir

www.ricac.ac.ir

فهرست مطالب

۹	سخن ناشر
۱۱	پیش‌گفتار
فصل اول: مقدمه	
۱۹	مقدمه
۲۰	شرح موضوع
۲۵	اهمیت و ضرورت اجرای پژوهش
۲۷	اهداف پژوهش
۲۸	سؤال‌های پژوهش
۲۹	متغیرهای پژوهش
فصل دوم: پیشینه پژوهش	
۳۳	مقدمه
۳۷	اعتیاد به اینترنت
۴۷	چارچوب و مبانی نظری پژوهش
۵۳	وابستگی به موضوع‌های جنسی در اینترنت
۷۲	پیامدهای پورنوگرافی اینترنتی
۷۲	پیامدهای اجتماعی پورنوگرافی
۸۱	زنان، مردان و پورنوگرافی
۸۴	کودکان، نوجوانان و پورنوگرافی

فصل سوم: روش تحقیق

۸۹	طرح تحقیق
۸۹	جامعه آماری
۹۰	نمونه مورد مطالعه
۹۰	ابزار جمع‌آوری اطلاعات
۹۲	فنون جمع‌آوری اطلاعات
۹۲	فنون تجزیه و تحلیل اطلاعات

فصل چهارم: تجزیه و تحلیل و عرضه یافته‌های پژوهش

۹۵	یافته‌های پژوهش
۹۵	توصیف داده‌ها
۹۵	الف) مشخصات جمعیت‌شناختی
۹۹	ب) کاربری رایانه
۱۰۶	ج) پیامدهای اینترنت
۱۲۰	تحلیل و تفسیر یافته‌های پژوهش
۱۲۱	رابطه سن و تحصیلات با تصاویر و آثار جنسی
۱۲۷	رابطه بین تحصیلات و میزان استفاده از اینترنت در طول هفته
۱۲۴	رفتارهای جنسی اینترنتی افراد با تحصیلات گوناگون
۱۲۴	مشاهده و جمع‌آوری تصاویر دختران و زنان زیبا
۱۲۵	مشاهده و جمع‌آوری تصاویر مربوط به ارتباط جنسی دو یا چند نفر
۱۲۶	مشاهده فیلم‌های کوتاه
۱۲۷	گفت‌وگوی جنسی در اتاق‌های گفت‌وگو
۱۲۷	مطالعه نوشته‌ها و رمان‌هایی با موضوع‌های جنسی
	برقراری ارتباط‌های جنسی دیداری - شنیداری با میکروفون‌ها و
۱۲۸	دوربین‌های دیجیتال
۱۲۹	رابطه بین شغل و دستیابی به تصاویر و آثار جنسی

فصل پنجم: بحث و نتیجه گیری

۱۳۳	بحث و نتیجه گیری
۱۴۵	محدودیت‌های پژوهش
۱۴۶	پیشنهادهای کاربردی
۱۴۹	کتاب‌نامه

www.ricac.ac.ir

سخن ناشر

«بی‌شک بالاترین و والاترین عنصری که در موجودیت هر جامعه دخالت اساسی دارد، فرهنگ آن جامعه است. اساساً فرهنگ هر جامعه، هویت و موجودیت آن جامعه را تشکیل می‌دهد و با انحراف فرهنگ، هرچند جامعه از بعدهای اقتصادی، سیاسی، صنعتی و نظامی قدرتمند و قوی باشد، پوچ و میان‌تهی است. اگر فرهنگ جامعه‌ای وابسته و مرتزق از فرهنگ غرب باشد، ناچار دیگر ابعاد آن جامعه به جانب مخالف گرایش پیدا می‌کند و بالاخره در آن مستهلک می‌شود و موجودیت خود را در تمام ابعاد از دست می‌دهد» (امام خمینی (ره)، صحیفه نور، ج ۱۵: ص ۱۶).

رشد و توسعه اقتصادی و یا سیاسی بدون توجه به ارزش‌های والای فرهنگی می‌تواند موجب سستی و اعوجاج در اصول اعتقادی و ملی جامعه شود. پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات با انجام تحقیقات و طرح‌های پژوهشی و نیز برگزاری نشست‌های علمی با اصحاب علم و فرهنگ و ارائه نتایج حاصل در قالب «گزارش پژوهش» و یا «کتاب»، تلاش خود را مصروف گسترش ارزش‌های اصیل فرهنگی می‌کند.

امید است با بهره‌گیری از توان علمی پژوهشگران بتوان گام مؤثری در برنامه‌ریزی جامع توسعه کشور برداشت.

اثر حاضر نتیجه پژوهشی است در موضوع «بررسی وابستگی به موضوع‌های جنسی در اینترنت» به کوشش آقای اکبر بلوردی که در قالب گزارش پژوهش در اختیار علاقه‌مندان قرار می‌گیرد.

یادآوری می‌شود مطالب مندرج در گزارش پژوهش حاضر لزوماً منعکس‌کننده دیدگاه‌های پژوهشگاه نیست.

پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات

www.ricac.ac.ir

پیش‌گفتار

پژوهش حاضر با عنوان «بررسی وابستگی به موضوع‌های جنسی در اینترنت» به سفارش پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و به منظور بررسی یکی از پیامدهای منفی بزرگ‌ترین فناوری هزاره سوم یعنی اینترنت، انجام شد. طرح پژوهش از نوع توصیفی (علمی - مقایسه‌ای) بود. جامعه آماری پژوهش نیز همه کاربران فارسی زبان اینترنت بودند که در یکی از گروه‌های خبری اینترنت عضویت داشتند. حجم نمونه بررسی شده ۲۰۰ نفر از کاربران بودند که در یکی از گروه‌های خبری در اینترنت عضویت داشتند. این افراد به صورت پیمایش اینترنتی بررسی شدند. ابزار گردآوری اطلاعات، پرسش‌نامه‌ای بود که به صورت یک برنامه، روی سایت‌های www.icscircle.com و www.qs.openeyes.com قرار گرفت و برای آزمودنی‌های پژوهش ارسال شد. افراد می‌توانستند به آسانی با کلیک کردن روی گزینه‌ها، پرسش‌نامه را تکمیل و برای مجری ارسال نمایند.

پس از گردآوری اطلاعات و تکمیل شدن پرسش‌نامه‌ها، داده‌های خام به وسیله نرم‌افزار آماری Spss تجزیه و تحلیل شد. مهم‌ترین نتایجی که این پژوهش به همراه داشت به شرح زیر است:

۱۲ ■ بررسی وابستگی به موضوع‌های جنسی در اینترنت

الف) مشخصه‌های جمعیت

- ۸۹٪ افراد بررسی شده مرد و تنها ۱۱٪ زن بودند.
 - ۷۶٪ افراد زیر ۲۵ سال داشتند و تنها یک نفر بالای ۳۵ سال داشت.
 - ۴۷٪ افراد مدرک تحصیلی دیپلم و پایین‌تر را داشتند و ۵۳٪ دارای مدرک تحصیلی دانشگاهی بودند.
 - ۷۵/۵٪ افراد در منزل رایانه شخصی داشتند و برای ۶۸٪ امکان دسترسی به اینترنت در منزل فراهم بود.
 - ۶۰/۵٪ در منزل از اینترنت استفاده می‌کردند و تنها ۳/۵٪ در محل کار از اینترنت استفاده می‌کردند.
 - ۷۶٪ بین ۴ تا ۱۲ ساعت در طول هفته از اینترنت استفاده می‌کردند و تنها ۱۰٪ بیش از ۲۰ ساعت در طول هفته از اینترنت استفاده می‌کردند.
 - ۶۴/۵٪ اعلام کردند که از اینترنت به منظور دستیابی به اطلاعات علمی استفاده می‌کردند و بهره‌مندی ۷۰٪ نیز به منظور تفریح و سرگرمی بود.
 - ۸۰/۵٪ افراد از اینترنت به عنوان یک وسیله ارتباطی (ارسال و دریافت پست الکترونیک) استفاده می‌کردند.
 - ۷۵٪ اعلام کردند که از اینترنت به منظور دستیابی به تصاویر و مسائل جنسی نیز استفاده می‌کنند.
 - ۴۷/۵٪ از اینترنت به منظور برقراری گفت‌وگوهای دوجانبه همزمان (Chat) استفاده می‌کردند.
- در خصوص چگونگی رفتارهای جنسی اینترنت، این نتایج به دست آمد:
- ۵۴٪ درصد افراد اعلام کردند که تصاویر زنان و دختران زیبا را جمع‌آوری می‌کنند.
 - ۵٪ درصد اعلام کردند که تصاویر کودکان زیبا را جمع‌آوری می‌کنند.
 - ۳۳/۵٪ اعلام کردند که خواستار دستیابی به تصاویر مربوط به ارتباط‌های جنسی دو یا چند نفره هستند.

پیش‌گفتار ■ ۱۳

- ۲۳٪ اعلام نمودند که رفتار جنسی اینترنتی آنها گفت‌وگوی جنسی در اتاق‌های گفت‌وگوی جنسی است.
- ۳۱/۵٪ نوشته‌ها و رمان‌های جنسی را مطالعه می‌کردند.

ب) آثار جسمی اینترنت

افراد مورد مطالعه بر اثر استفاده طولانی از اینترنت، به درد کمر و پشت (۳۷/۵٪)، درد چشم (۳۳٪) مبتلا شده بودند و ۲۴٪ نیز با مشکلات خواب مواجه بودند.

ج) پیامدهای اینترنت

۱. پیامدهای فردی

- ۳۴/۵٪ افراد اعلام کردند که معمولاً بیش از آنچه تصمیم داشتند در اینترنت می‌ماندند. این امر یکی از علایم وابستگی به اینترنت است که در واقع حالت اجبار به استفاده را در افراد مورد مطالعه نشان می‌دهد.
- ۳۵/۵٪ بر اثر بازدید از سایت‌های غیراخلاقی دچار اضطراب و نگرانی شده بودند.
- ۵۳/۵٪ اعلام کردند که مشاهده تصاویر جنسی، تمایل آنها را به بیشتر دیدن افزایش می‌داد. این مورد نیز یکی از نشانه‌های وابستگی افراد به چنین تصاویری است.
- ۳۸٪ افراد می‌خواستند از دیدن این تصاویر دست بردارند، اما موفق نمی‌شدند. این مورد از دیگر نشانه‌های وابستگی افراد به این تصاویر است. در واقع حالت اجباری بودن این امر یکی از عواملی است که موجب برگشت مجدد (استفاده غیراخلاقی) در این افراد می‌شود.
- ۴۵/۵٪ علاقه به تصاویر و مسائل جنسی قبلی را از دست داده بودند و به مواد جدیدتر و عجیب‌تری برای کسب لذت ابتدایی نیاز داشتند.
- ۳۷٪ با حذف سایت‌های جنسی مورد علاقه‌شان سعی در کنترل رفتار جنسی اینترنتی خود داشتند.
- ۳۷٪ بعد از مشاهده تصاویر و مسائل جنسی، احساس شرم و گناه داشتند.

۱۴ ■ بررسی وابستگی به موضوع‌های جنسی در اینترنت

● ۳۸٪ هنگام مشاهده تصاویر و مسائل جنسی و پس از آن، به خود ارضایی دست زده‌اند.

● ۳۷/۵٪ افراد درباره شیوه استفاده از اینترنت و ساعت آن، به خانواده و دوستان خود دروغ گفته‌اند.

۲. پیامدهای خانوادگی

● ۲۰/۵٪ به دلیل استفاده مکرر از اینترنت، خیلی کم در کنار خانواده خود بودند.

● ۲۶٪ افراد متأهل اعلام کردند که هنگام ارتباط جنسی با همسر خود، افرادی را که در اینترنت مشاهده کرده بودند به خاطر می‌آوردند.

● ۱۴/۵٪ افراد متأهل به دلیل استفاده جنسی از اینترنت، روابطشان با همسرشان سرد شده است.

● ۱۹/۵٪ مجردها به دلیل استفاده جنسی از اینترنت تمایل به ازدواجشان کم شده است.

۳. پیامدهای اجتماعی

● ۱۲/۵٪ به دلیل استفاده از اینترنت، ارتباطشان با دوستانشان محدود شده است.

● ۱۷٪ به دلیل استفاده زیاد از اینترنت و مشاهده مسائل جنسی در اینترنت، کمتر در فعالیت‌های فرهنگی و مذهبی شرکت می‌کردند.

● ۲۷٪ اعلام کردند که فعالیت‌های ورزشی‌شان بر اثر استفاده زیاد از اینترنت محدود شده است.

● ۲۷٪ احساس می‌کردند بر اثر استفاده جنسی از اینترنت، باورها و اعتقادهای مذهبی‌شان ضعیف شده است.

● ۲۱٪ افراد بیان داشتند که بر اثر استفاده از اینترنت و رفتارهای جنسی اینترنت، در هویت فردی و مذهبی خود دچار سردرگمی شده‌اند.

۴. پیامدهای حرفه‌ای - اقتصادی

● ۳۲٪ به جای کار کردن، مسائل جنسی را در اینترنت دنبال کرده‌اند.

پیش‌گفتار ■ ۱۵

- ۱۲/۵٪ افراد شاغل اعلام کردند که بر اثر استفاده زیاد از اینترنت و کاهش بازدیدی کاری از طرف رئیس خود مواخذه شده‌اند.
- ۱۸/۵٪ به علت وابستگی به اینترنت و مسائل جنسی آن، اثربخشی و کارآیی قبلی خود را نداشتند.
- ۲۱٪ به علت وابستگی به اینترنت هزینه‌های زندگی‌شان افزایش یافته است.

۵. پیامدهای تحصیلی

- ۳۹٪ افراد بر اثر اتلاف وقت در اینترنت و مسائل جنسی، دامنه تمرکز و توجه‌شان به دروس گوناگون کاهش یافته است تا آنجا که ۲۱/۵٪ این افراد افت تحصیلی داشتند.

همچنین نتایج این پژوهش نشان داد:

- میان سن افراد مطالعه شده و استفاده از اینترنت به منظور دستیابی به تصاویر و مسائل جنسی، رابطه منفی وجود دارد $-0/189$ و این همبستگی در سطح آلفای $(0/01)$ معنادار است. با بالا رفتن سن افراد میزان استفاده از اینترنت به منظور دستیابی به تصاویر و مسائل جنسی کاهش می‌یابد.
- بین تحصیلات افراد (دیپلم و زیردیپلم، فوق‌دیپلم، کارشناسی، کارشناسی ارشد و بالاتر) و استفاده از اینترنت به منظور دستیابی به تصاویر و مواد جنسی، رابطه منفی وجود دارد $(-0/208)$ و این همبستگی در سطح آلفای $(0/01)$ معنادار است، یعنی با بالا رفتن سطح تحصیلات افراد، استفاده از اینترنت برای دستیابی به تصاویر و مسائل جنسی کاهش می‌یابد به طوری که ۸۱/۳٪ افراد با مدرک دیپلم و زیردیپلم اعلام کردند که از اینترنت با این هدف استفاده می‌کنند؛ در حالی که ۵۹٪ افراد با مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد و بالاتر از اینترنت استفاده جنسی هم می‌کردند.
- از تعداد ۴۱ دانش‌آموز ۹۲/۲٪ از اینترنت برای دستیابی به تصاویر و مسائل جنسی استفاده می‌کردند، در حالی که ۶۷٪ دانشجویان چنین اعتقادی داشتند.

۱۶ ■ بررسی وابستگی به موضوع‌های جنسی در اینترنت

امیدواریم که نتایج این پژوهش، افق دید برنامه‌ریزان و سیاستگذاران حوزه ارتباطات و فناوری اطلاعات به ویژه اینترنت را در سیاستگذاری‌های کلان فرهنگی و اجتماعی گسترده‌تر کند.

اکبر بلوردی

فصل اول

مقدمه

www.ricac.ac.ir

www.ricac.ac.ir

۱. مقدمه

اینترنت ابزاری بی‌طرف و خنثی است که در ابتدا برای تسهیل تحقیقات نهادهای نظامی و علمی به وجود آمد. اما اینکه مردم در حال حاضر چگونه و چقدر از آن استفاده می‌کنند و اینکه چه تأثیری بر سلامت روانی جامعه دارد، بحث‌های فراوانی بین متخصصان، محققان و منتقدان به وجود آورده است.

اکنون در کشورهای غربی، تصاویر و مطالب بی‌پرده جنسی (پورنوگرافیک) به آسانی در قفسه مجله‌ها، فروشگاه‌هایی که فیلم ویدئویی اجاره می‌دهند و همچنین از راه خطوط تلفن، از تابلوهای عمومی ویژه بزرگسالان و... در دسترس همگان قرار می‌گیرد. یکی از بحث‌برانگیزترین ویژگی‌های اینترنت، همین مطالب و تصاویر پورنوگرافیک در شبکه رایانه‌ای، به ویژه برای کودکانی است که به رایانه و مودم دسترسی دارند. این امر زمینه تلاش‌های فراوانی به منظور مهار و محدود کردن درون‌مایه اینترنت فراهم کرده است. هم‌اکنون آثار پورنوگرافی به یک موضوع بحث‌انگیز تبدیل شده است و طرفداران و مخالفان بسیاری دارد. یکی از مباحث مهمی که در این پژوهش همواره به آن توجه خواهد شد، آن است که ادعاها تا چه اندازه مبتنی بر نتایج پژوهش‌های معتبر علمی است. با توجه به موضوع پژوهش که «وابستگی به موضوع‌های جنسی در اینترنت» است،

۲۰ ■ بررسی وابستگی به موضوع‌های جنسی در اینترنت

وابستگی به اینترنت، به ویژه وابستگی به مسائل پورنوگرافیک در اینترنت بررسی خواهد شد. به همین منظور، ویژگی‌های جمعیتی افراد وابسته به مسائل پورنوگرافیک و همچنین پیامدهای این وابستگی، در ابعاد گوناگون فردی، خانوادگی، اجتماعی، شغلی و تحصیلی بررسی خواهد شد.

۲. شرح موضوع

«اعتیاد به اینترنت»^۱ یا «وابستگی به اینترنت» را می‌توان چنین تعریف کرد:

نوعی استفاده از اینترنت که سبب مشکلات روان‌شناختی، اجتماعی، تحصیلی و حرفه‌ای در زندگی افراد می‌شود.^۲ اورزاک^۲ (۱۹۹۹) این اعتیاد را اختلال می‌داند و می‌گوید: تنها افرادی که ارتباط با دنیای مجازی اینترنت را جذاب‌تر از واقعیت‌های زندگی روزمره تفسیر می‌کنند، از آن رنج می‌برند. اعتیاد به اینترنت اصطلاحی است که اولین بار از سوی یانگ^۳ (۱۹۹۶) معرفی شد. این مشکل با عناوین متفاوتی از قبیل: «وابستگی رفتاری به اینترنت»، «استفاده بیمارگونه از اینترنت»، «استفاده مشکل‌زا از اینترنت»، «استفاده بیش از اندازه از اینترنت» و «اختلال اعتیاد به اینترنت» معرفی شده است. اما رایج‌ترین اصطلاحی که در تحقیقات گوناگون به کار برده‌اند، «اعتیاد به اینترنت» است.

اینترنت رسانه‌ای است فراگیر که پیامدهای بسیار زیادی را با خود به همراه داشته است. اما مهم‌ترین پیامدهای استفاده از اینترنت عبارت است از: پیامدهای خانوادگی، اجتماعی، تحصیلی و حرفه‌ای. استفاده نامناسب از اینترنت آثار منفی جدی بر جنبه‌های گوناگون زندگی زناشویی، روابط فرزند - والدین و ارتباط با دوستان می‌گذارد. در خصوص بالا رفتن آمار طلاق، بین افرادی که زمان زیادی صرف گشت و گذار در دنیای مجازی و جذاب اینترنت می‌کنند گزارش‌های فراوانی وجود دارد. پاره‌ای پژوهش‌ها نیز نشان می‌دهد که استفاده صحیح از اینترنت نه تنها بر روابط فرزند - والدین و میزان زمانی

1. Internet addiction

2. M.H. Orzack

3. K.S. Young

فصل اول: مقدمه ■ ۲۱

که افراد با خانواده و دوستان خود می‌گذارند، تأثیر منفی ندارد بلکه جامعه‌ای سرشار از دوستی و محبت با روابط اجتماعی غنی‌تر به وجود می‌آورد.

در خصوص پیامدهای تحصیلی استفاده از اینترنت، نتایج پژوهش‌های گوناگون نشان می‌دهد با اینکه در بسیاری از کشورهای پیشرفته، از اینترنت در فعالیت‌های آموزشی استفاده می‌شود، اما پیامدهای مثبت قابل توجهی به دنبال نداشته است. اینترنت مهارت خواندن دانش‌آموزان را تقویت می‌کند. اما در تقویت مهارت‌های ریاضی آنان تأثیری ندارد. نتایج مطالعه یانگ (۱۹۹۶) نشان داد که ۵۸٪ نمونه‌های مورد مطالعه که بیش از اندازه از اینترنت استفاده می‌کردند در زمان مطالعه، نمره‌های تحصیلی، حضور در کلاس و قبولی در امتحانات پایان ترم، دچار افت جدی شدند. همچنین نتایج مطالعه بریدی^۱ (۱۹۹۶) نشان می‌دهد که ۴۳٪ دانش‌آموزان ممتاز مطالعه شده به دلیل دیر خوابیدن ناشی از استفاده زیاد از اینترنت، با افت جدی تحصیلی مواجه شدند.

درباره آثار به کارگیری اینترنت در کنش‌های جمعی، باورهای فرهنگی و ارزش‌های اجتماعی، تحقیقات گسترده‌ای انجام شده است. تحقیق نورمن نی^۲ (۲۰۰۲) نشان داد که استفاده از اینترنت بر دو مقوله ارتباط‌های میان فردی و اجتماعی شدن تأثیر دارد. اینترنت بر فعالیت‌های اجتماعی و ارتباط‌های چهره به چهره با خانواده و دوستان تأثیر منفی دارد. جیمز کاتز^۳ و رولاند رایس^۴ تحقیق دیگری انجام دادند که نشان داد دیدگاه‌های افراطی در خصوص آثار اینترنت مشکل‌ساز است. آنها دیدگاهی التقاطی مطرح کردند که به Syntopia موسوم است. این دو محقق تأکید می‌کنند که اینترنت به افراد و گروه‌ها اجازه می‌دهد تا علایق مشترک خود را مطرح نمایند و در انواع جدیدتر ارتباطات انسانی مشغول شوند. این نوع ارتباط میدانی است که ابعاد مثبت و آسیب‌شناختی بسیاری دارد (۲۰۰۲).

بررسی‌های گوناگون نشان می‌دهد اینترنت با توانایی‌های روان‌شناختی، غالباً خلق و

1. K. Brady

2. Norman Nie

3. James. E. Katz

4. Ronald E. Rice

۲۲ ■ بررسی وابستگی به موضوع‌های جنسی در اینترنت

خوی و رفتار کاربران را بدون آگاهی آنها تغییر می‌دهد. همچنین بسیاری از رفتارهای روزمره ما از جمله «کار کردن» تحت تأثیر شدید این فناوری قرن قرار دارد.

نتایج فعالیت‌های پژوهشی نشان می‌دهد که تقریباً ۳۰٪ از زمانی که افراد در اینترنت سپری می‌کنند، صرف فعالیت‌هایی می‌شود که هیچ ارتباطی به وظایف شغلی آنها ندارد و حتی افرادی که به اجبار (اعتیاد) از اینترنت استفاده می‌کنند، زمان بیشتری را در اینترنت صرف می‌کنند (کوپر^۱ و همکاران، ۱۹۹۹؛ گرین‌فیلد^۲، ۱۹۹۹).

بیشتر سازمان‌ها یا شرکت‌های انگلیسی امکان دستیابی به اینترنت را برای کارمندان خود فراهم نموده‌اند. بر اساس بررسی‌های انجام شده ۷۰٪ از مؤسسه‌های بررسی شده، امکان دستیابی به اینترنت را برای کارمندان خود فراهم نموده‌اند و بیشتر این مؤسسه‌ها، فهرست کلی استفاده درست و نادرست از اینترنت را مشخص کرده بودند. اما برخلاف سیاست‌های آنان، این شرکت‌ها با مشکل مواجه بودند؛ به طوری که بیش از ۶۰٪ کارمندان خود را به دلیل استفاده نادرست از اینترنت توبیخ و تعدادی را هم اخراج کرده بودند. دستیابی به تصاویر پورنوگرافیک، گفت‌وگوی درون‌خطی، بازی و خرید و فروش در محل کار، از عواملی بود که سبب اخراج کارمندان از محل کار شده بود.

بر اساس گزارش UCLA (۲۰۰۱) ۶۰/۷٪ از کارمندانی که بررسی شده بودند، اعتراف کردند که در محل کار به بازدید از وبسایت‌ها، گشت‌زنی و برای انجام کارهای شخصی پرداخته‌اند. در حالی که این میزان در سال ۲۰۰۰ به میزان ۵۰/۷٪ بوده است. این عامل، اولین دلیلی است که بیشتر کارمندان برای کاهش میزان کارایی خود ارائه نمودند (UCLA, 2001).

پورنوگرافی^۳ به هر نوشتار و تصویری اطلاق می‌شود که فعالیت‌های جنسی صریح یا تصاویر عریان را به قصد ایجاد برانگیختگی جنسی نمایش می‌دهد. این تعریف شامل تصاویر اندام‌های جنسی - که در کتاب‌های آموزش پزشکی است - نمی‌شود (جف آلسون، ۱۹۹۹).

1. Cooper
2. Greanfield
3. Pornography

فصل اول: مقدمه ■ ۲۳

نتایج پژوهش‌های صورت گرفته ارتباط بین پورنوگرافی با انواع گوناگون هتک حرمت^۱، نگرش منفی به زنان، سوءاستفاده از کودکان، افزایش آمار طلاق و سست شدن بنیان خانواده و... را در طی دههٔ اخیر ثابت می‌نماید.

حامیان پورنوگرافی عقیده دارند که پورنوگرافی آسیب‌زا نیست و بنابراین به محدود کردن و کنترل محتوای اینترنت نیازی نیست. آنها معتقدند از آنجایی که مسائل پورنوگرافیک، باعث آموزش روابط جنسی و افزایش برانگیختگی می‌شود و همچنین گریزگاهی برای کاوش و سرگرمی به شمار می‌آید، ممکن است که کارا، بدون خطر و رهاکننده باشد. شاید در برخی موارد برای درمان اختلال ناتوانی جنسی نیز مفید باشد.

به همین منظور در سال ۱۹۷۰ کمیسیون پورنوگرافی و هرزگی دولت آمریکا بیان نمود که بین قرار گرفتن در معرض تصاویر پورنوگرافیک و انجام اعمالی از جمله هتک حرمت، رابطه‌ای وجود ندارد. اما از آن تاریخ، با وجود بیش از یک دهه تحقیق و تولید انواع خشونت‌آمیز مسائل پورنوگرافیک و انتشار گسترده آن، این مطلب تأیید شد که پورنوگرافی آثار عمیقی بر رفتار افراد بر جای می‌گذارد.

ادوارد دونراشتاین^۲، استاد دانشگاه وینکانسین، به دنبال پژوهش خود دریافت که قرار گرفتن کوتاه‌مدت در معرض تصاویر خشونت‌آمیز پورنوگرافیک، شاید به رفتارها و نگرش‌های ضداجتماعی منجر شود.

نتیجه پژوهش دونراشتاین نشان داد افرادی که تصاویر پورنوگرافیک خشونت‌آمیز را مشاهده کرده بودند، تمایل بیشتری به ابراز پرخاشگری علیه زنان داشتند و نسبت به درد و رنجی که از سوی زنان تحمل می‌شد، هیچ احساسی نداشتند.

دکتر دولف زیلمن^۳ و جنینگ برایانت^۴ در تحقیق خود (۱۹۸۹) به این نتیجه رسیدند که قرار گرفتن مداوم در معرض مسائل پورنوگرافیک، آثار سوء و جدی بر نگرش و

-
1. Rape
 2. E. Donnerstein
 3. D. Zillman
 4. J. Bryant

عقیده افراد، در خصوص تمایلات جنسی به طور اعم و نگرش به زنان به طور خاص بر جا می‌گذارد. همچنین دریافتند که پورنوگرافی حساسیت افراد به هتک حرمت را به عنوان یک جرم کاهش می‌دهد؛ از سویی، قرار گرفتن بسیار زیاد و طولانی در معرض آن، تمایل افراد به مسائل پورنوگرافیکِ خشن‌تر مانند سادومازوخیزم و هتک حرمت را افزایش می‌دهد.

دینا راسل^۱ در کتاب **هتک حرمت و ازدواج** بیان می‌کند که بین رفتارهای منحرف، از جمله سوءاستفاده از زنان و پورنوگرافی رابطه وجود دارد.

از این رو، در بیشتر تحقیقات انجام شده دربارهٔ پیامدهای روان‌شناختی و اجتماعی پورنوگرافی اینترنتی، آثار منفی این معضل بر جنبه‌های گوناگون زندگی فردی، خانوادگی، اجتماعی و حرفه‌ای تأیید شده است. از سویی، اندیشمندان و پژوهشگران امور اجتماعی - فرهنگی، رشد و گسترش بهره‌جویی از گیرنده‌های ماهواره‌ای و اینترنت را در ایران طی ۵ تا ۱۰ سال آینده برآورد می‌کنند و دگرگونی‌های ناشی از آن را بسیار عمیق‌تر و شگفت‌انگیزتر از آنچه در گمان و پنداشت عموم می‌گنجد، ارزیابی می‌کنند. در حال حاضر شمار کاربران اینترنت در ایران حدود دو میلیون تخمین زده می‌شود و با گسترش سریع این رسانه، احتمال دارد که در پنج سال آینده، شمار کاربران اینترنت در ایران ده برابر گردد. همان‌گونه که اینترنت پایان‌پذیر نیست، مهارپذیر هم نیست. به زودی همهٔ رایانه‌های همراه، بدون نیاز به آنتن‌های بشقابی، مستقیم و بدون سیم، به ماهواره‌های مخابراتی متصل می‌شود و ISP، فیلترینگ و موتورهای کاوشگر امنیتی را پشت سر می‌گذارد. بنابراین به نظر می‌رسد آنچه بیش از موتورهای کاوشگر امنیتی، صافی‌گذاری و مهار ISP در پالایش و والایش کاربری اینترنت به کار می‌آید، آموزش کار با اینترنت از سال‌های پایانی دبستان و دوره راهنمایی و ادامه آن در دبیرستان و دانشگاه است. آشکار است که هر چه کاربران اینترنت با آموزش‌های فرهنگی، زبان انگلیسی و دانش روز بیگانه‌تر باشند، میزان سرکشی آنها به سایت‌های غیراخلاقی، شرم‌ستیز و هنجارگریز

1. D. Russell

بیشتر خواهد بود.

هدف این پژوهش به دست آوردن اطلاعات دقیق در خصوص ویژگی‌های جمعیت‌شناختی کاربران وابسته به سایت‌های غیراخلاقی و همچنین شناسایی پیامدهای فردی، خانوادگی و اجتماعی این مشکل است؛ تا سرانجام بر اساس اطلاعات دقیق و مستند، پیشنهادهای عملی و سازنده، جهت کاهش آثار منفی اینترنت در ایران در اختیار مسئولان ذی‌ربط قرار دهد.

۳. اهمیت و ضرورت اجرای پژوهش

در سپیده‌دم هزاره سوم، شاهد تحولات شگرف فناوری و آثار فرهنگی، اجتماعی، روان‌شناختی، حرفه‌ای و سیاسی - اقتصادی ناشی از آن هستیم. در واقع یکی از چالش‌انگیزترین، جذاب‌ترین و در عین حال مهم‌ترین دگرگونی‌های دنیای امروز، تحولاتی است که در زمینه رایانه و اطلاع‌رسانی صورت گرفته است. اینترنت در سراسر کره زمین، در حال تبدیل شدن به جزیی از زندگی روزمره مردم است و دستیابی به یک شبکه جهانی، افراد را با انبوهی از اطلاعات و نشریه‌های الکترونیکی روبه‌رو کرده است که با ارتباط‌های سنتی، دستیابی به آن کمتر امکان‌پذیر بود. چون اینترنت شیوه‌های ارتباطی آینده را دگرگون ساخته، به عنوان یکی از چالش‌های عمومی دولت‌ها به‌شمار می‌آید.

در حال حاضر، پورنوگرافی اینترنتی به مثابه تجارت الکترونیکی در سال، حدود ۸ بلیون دلار نصیب تولیدکنندگان این صنعت در حال رشد می‌کند. پورنوگرافی، کتاب‌ها، مجله‌ها، ویدئوها و تلویزیون‌های کابلی را تسخیر نموده است. وسعت حوزه پورنوگرافی تکان‌دهنده است. در آمریکا حدود ۹۰۰ سالن تئاتر برای نمایش زنده مسائل پورنوگرافیک (فیلم و اجرای زنده) وجود دارد؛ و بیش از ۱۵/۰۰۰ کتاب‌فروشی و مغازه فروش و اجاره فیلم‌های ویدئویی، آثار پورنوگرافیک را در اختیار متقاضیان قرار می‌دهند.

از سویی، با گسترش سریع اینترنت به مثابه یک رسانه ارتباطی و توسعه دستیابی افراد به این فناوری نو، شیوه دستیابی افراد به آثار و تصاویر پورنوگرافیک دچار تحول بسیار

۲۶ ■ بررسی وابستگی به موضوع‌های جنسی در اینترنت

عظیمی شده است. افرادی که به اینترنت دسترسی دارند، نگران خرید مجله‌های مخصوص بزرگسالان و یا اجاره فیلم‌های ویدئویی نیستند؛ آنها با یک کلیک «ماوس» می‌توانند آثار پورنوگرافیک مطلوب خود را از اینترنت دانلود کنند. از سویی، تولیدکنندگان تصاویر پورنوگرافیک، نیازی به ابزارهایی چون مجله‌ها، کتاب‌ها و فیلم‌های ویدئویی برای فروش محصولات خود ندارند. در مجموع چند عامل سبب برتری اینترنت بر دیگر رسانه‌های انتقال آثار و تصاویر پورنوگرافیک شده است:

- اول اینکه پورنوگرافی اینترنتی، در مقایسه با ابزارهای متعارف‌تر، در سطح گسترده‌تری توزیع می‌گردد و به مراتب شمار بیشتری از افراد به آن دسترسی دارند.
- دوم اینکه ماهیت اینترنت (به ویژه ناشناسی) شاید سبب برداشتن قید و بندهایی شود که بیشتر اوقات ارتباط غیرشبکه‌ای ملاحظه می‌شود. افراد ممکن است در ارتباط درون خطی با احساس آرامش بیشتری به مطالعه داستان‌های شهوت‌انگیز و یا به تماشای تصاویر صریح جنسی بپردازند، در حالی که همین افراد ممکن است هیچ‌گاه به سالن سینمایی که فیلم سکسی نمایش می‌دهند، پای نگذارند.
- مسئله مهم دیگری که نیاز به بررسی جدی دارد، فعالیت جنسی و تجاوزهای جنسی اینترنتی علیه کودکان است. بر اساس آمارهای موجود، استفاده غیرقانونی از اینترنت برای انتقال آثار جنسی به منظور تحریک کودکان و جمع‌آوری، تولید و توزیع پورنوگرافی کودکان افزایش یافته است. از سویی، با وجود گسترش روزافزون اینترنت در منازل، مدارس، کتابخانه‌ها و... شناسایی آسیب‌های بالقوه پورنوگرافی بر کودکان و نوجوانان دارای اهمیت بسیاری است.

می‌توان نتیجه گرفت که اعتیاد جنسی به اینترنت یا وابستگی رفتاری به استفاده از آثار پورنوگرافیک در اینترنت، صرف‌نظر از اینکه آن را بیماری، آسیب روانی و یا یک معضل صرفاً اجتماعی بدانیم، پدیده‌ای مزمن و فراگیر است که با صدمه‌های جدی جسمانی، خانوادگی، اجتماعی، اقتصادی، حرفه‌ای و تحصیلی همراه است. بی‌شک، توجه به ابعاد گوناگون این معضل، از جمله ویژگی‌های جمعیت‌شناختی کاربران این آثار و بررسی و

شناسایی پیامدهای این معضل در ابعاد گوناگون زندگی فردی، خانوادگی، اجتماعی و اقتصادی افراد، به راهکارهای سودمندی منجر می‌شود که سازمان‌ها و مسئولان حوزه‌های ذی‌ربط می‌توانند برای پیشگیری از آثار منفی این رسانه در حال گسترش به کار گیرند.

۴. اهداف پژوهش

الف) هدف کلی

هدف از اجرای این پژوهش، بررسی ویژگی‌های جمعیت‌شناختی افراد وابسته به استفاده از سایت‌های پورنوگرافیک، شناسایی علایم و نشانه‌های جسمانی و بررسی پیامدهای ناشی از آن در ابعاد گوناگون زندگی فردی، خانوادگی، اجتماعی، حرفه‌ای و تحصیلی است.

ب) اهداف جزئی

۱. بررسی ویژگی‌های جمعیت‌شناختی افراد وابسته به موضوعات جنسی، در اینترنت.
۲. بررسی و شناسایی علایم و نشانه‌های جسمی در افراد وابسته به موضوعات جنسی در اینترنت.
۳. بررسی پیامدهای فردی وابستگی به موضوعات جنسی در اینترنت.
۴. بررسی پیامدهای خانوادگی وابستگی به موضوعات جنسی در اینترنت.
۵. بررسی پیامدهای اجتماعی وابستگی به موضوعات جنسی در اینترنت.
۶. بررسی پیامدهای حرفه‌ای وابستگی به موضوعات جنسی در اینترنت.
۷. بررسی پیامدهای تحصیلی وابستگی به موضوعات جنسی در اینترنت.

۵. سؤال‌های پژوهش

الف) سؤال‌های کلی

۱. آیا افرادی که به تصاویر و آثار جنسی فضای مجازی اینترنت وابستگی دارند، ویژگی‌های جمعیت‌شناختی ویژه‌ای دارند؟

۲۸ ■ بررسی وابستگی به موضوع‌های جنسی در اینترنت

۲. آیا وابستگی به اینترنت به منظور استفاده از تصاویر و آثار جنسی پیامدهای فردی، خانوادگی، اجتماعی، حرفه‌ای و تحصیلی خاصی برای کاربران آن به همراه دارد؟

ب) سؤال‌های جزئی

۱. آیا افرادی که به تصاویر و آثار جنسی فضای مجازی اینترنت وابستگی دارند،

ویژگی‌های جمعیت‌شناختی ویژه‌ای دارند؟

۲. آیا وابستگی به اینترنت، به ویژه موضوعات جنسی آن، پیامدهای جسمانی خاصی

به همراه دارد؟

۳. وابستگی به موضوعات جنسی در اینترنت چه پیامدهای فردی به همراه دارد؟

۴. وابستگی به موضوعات جنسی در اینترنت چه پیامدهای خانوادگی به همراه دارد؟

۵. وابستگی به موضوعات جنسی در اینترنت چه پیامدهای اجتماعی به همراه دارد؟

۶. وابستگی به موضوعات جنسی در اینترنت چه پیامدهای حرفه‌ای و اقتصادی به

همراه دارد؟

۷. وابستگی به موضوعات جنسی در اینترنت چه پیامدهای تحصیلی به همراه دارد؟

۶. متغیرهای پژوهش

وابستگی به اینترنت

کاپلان^۱، اعتیاد به اینترنت را اختلال تنشی یا کنترل تکانه، مانند قماربازی بیمارگونه می‌داند و عقیده دارد کسانی که به این معیار می‌رسند، مشکلات روان‌شناختی، اجتماعی و شغلی پیدا می‌کنند (کاپلان، ۲۰۰۲).

دیویس^۲ (۱۹۹۹، ۲۰۰۱) اصطلاح اعتیاد را به نوعی از وابستگی فیزیولوژیکی بین یک شخص و یک محرک که معمولاً نوعی مواد است، اطلاق می‌کند. به همین جهت عقیده دارد که اصطلاح «استفاده بیمارگونه از اینترنت» مناسب‌تر از اصطلاحات دیگر است. به

1. Caplan

2. R.A. Davis

نظری استفاده از اینترنت فقط یک رفتار اعتیادی نیست، بلکه مجموعه‌ای از عوامل شناختی و رفتاری را در زمینه اینترنت تشکیل می‌دهد که بر زندگی فرد اثر منفی خواهد گذاشت. گریفیتز^۱ (۱۹۹۸) عقیده دارد که اختلال اعتیاد به اینترنت، شاید برگرفته از یک یا چند جنبه اینترنت مثل: تایپ، نبود رابطه رویاروی، محتوا و فعالیت‌های اجتماعی باشد. به عقیده وی فرد نه به یک ماده، بلکه به آنچه در رایانه انجام می‌دهد و یا به احساسی که هنگام فعالیت در اینترنت به او دست می‌دهد، وابسته می‌شود.

پورنوگرافی اینترنتی

هرزه‌نگاری به عنوان توصیف یا نمایش فعالیت‌های جنسی در هر رسانه ارتباطی، به قصد ایجاد احساس شهوانی تعریف شده است (پیرس، ۲۰۰۰). لغت پورنوگرافی از واژه‌های یونانی Pornو Graphia به معنی نمایش فعالیت‌های جنسی افراد بدکاره (فاحشه) اشاره دارد. ولی امروزه به هر نوع نمایش تصویری، کتبی یا شنیداری گفته می‌شود که مستهجن است و به قصد ایجاد انگیزش جنسی در بینندگان، خوانندگان و شنوندگان تولید می‌شود.

1. M. Griffiths

www.ricac.ac.ir

فصل دوم

پیشینه پژوهش

www.ricac.ac.ir

www.ricac.ac.ir

۱. مقدمه

دنیایی که امروزه در آن زندگی می‌کنیم، با پا گذاشتن به هزاره سوم میلادی، تحولات بسیار سریع و شگفت‌آوری را در همه شئون خود تجربه می‌کند. رشد صنعت و فناوری به گونه‌ای است که حتی پدیدآورندگان آن را نیز دچار حیرت و شگفتی کرده است. به نظر می‌رسد خود آنها نیز انتظار چنین پیشرفت سریعی را در فناوری روز نداشته‌اند. همه علمی که در مراکز تحقیقاتی درباره آن تحقیق و پژوهش صورت می‌گیرد، مانند علوم اجتماعی، پزشکی یا مهندسی و... چنان به هم گره خورده و با اتکاء به هم پیشرفت می‌کند که وصف‌ناپذیر است. برای مثال تا چند سال گذشته، تصور این امر مشکل بود که بتوان قاتل یا متجاوز به عنف را با کمک علم ژنتیک و آزمایش DNA شناسایی کرد و تحویل مراجع قضایی داد. اما امروزه این امر کاملاً بدیهی و پیش پا افتاده تلقی می‌شود و علم ژنتیک و زیست‌شناسی، تنها یکی از چند علوم مرتبط با علم جرم‌شناسی محسوب می‌شود.

بدون شک یکی از عوامل مهم و عمده این ارتباط و پیوند بین علوم مختلف در دنیای امروز و کمک به پیشرفت و توسعه آن، وسیله‌ای به نام رایانه است. انعطاف‌پذیری و همزیستی این وسیله شگفت‌انگیز، به حدی است که بدون استثناء در همه زمینه‌های

فعالیت‌های اجتماعی می‌توان از آن استفاده کرد؛ کاربرد آن در علوم پیچیده‌ای مثل فضاوردی گرفته تا سیستم خودپرداخت وجه از گیشه یک بانک گسترده‌گی دارد. با بررسی دقیق دنیای رایانه می‌توان دو دوره کاملاً مجزا را برای آن در نظر گرفت:

۱. دوره قبل از ورود به دنیای اینترنت.

۲. دوره پس از ورود به دنیای اینترنت.

بر هیچ‌کس پوشیده نیست که با تولد اینترنت و پا گذاشتن آن به عرصه استفاده از فناوری رایانه‌ای، تحولی عظیم در کارآمدی، انعطاف‌پذیری، سرعت عمل و توسعه آن ایجاد شده است. امروزه فناوری ارتباطات بر محور همین موضوع گردش دارد و فناوری اطلاعات بدون در نظر گرفتن دنیای شگفت‌انگیز آن چیزی جز ابزار بی‌محتوا نخواهد بود.

از آنجا که غرایز و اهداف انسان‌ها گوناگون است و همیشه اشخاصی هستند که با به خدمت گرفتن علوم برای آسایش و رفاه انسان‌ها گام برمی‌دارند، افرادی هم به تنها چیزی که می‌اندیشند، استفاده از علوم و بهره‌برداری از آن برای دستیابی به منافع شخصی حتی به بهای خسارت بسیار به عموم جامعه هستند. این امر درباره استفاده از فناوری رایانه و به دنبال آن دنیای اینترنت نیز مصداق دارد. همان‌طور که منافع و مزایای استفاده از این صنعت در پیشبرد امور اجتماعی انکارناپذیر است، در مقابل، افعال ناشایستی به وسیله آن انجام می‌گیرد که شاید قبل از بروز این پدیده، تصور آن هم محال بود. در گذشته‌ای نه چندان دور که شاید قدمت آن به سه دهه نیز نمی‌رسد، مشغله فکری حقوق‌دانان، مجریان قانون و حتی عموم افراد جامعه، مقابله با جرایمی مثل قتل، هتک حرمت، سرقت، کلاهبرداری و جرایمی از این قبیل بود. البته تنوع این نوع ارتکاب‌ها محدود بود و پیچیدگی خاصی نداشت. اما با ورود فناوری رایانه و اینترنت به عرصه جامعه، چنان تحولی در ارتکاب جرایم ایجاد شد که متصدیان امر را با سردرگمی عجیبی روبه‌رو کرد. با اینکه نزدیک به دو دهه از رسیدگی و نظرسنجی درباره آن می‌گذرد، حتی در کشورهایی که از یک نظام قضایی قوی و قانون‌گذاری منسجم برخوردارند، تصحیح یا تغییر قوانین در این زمینه ادامه دارد. پیشرفت سریع و به روز شدن فناوری رایانه‌ای، دنیای ارتباطات و

فناوری اطلاعات آنقدر است که عنان و اختیار را از کف تدوین‌کنندگان قانون، دادگاه‌ها و مجریان قانون ربوده است و به آنها مجال تطبیق و همسان‌سازی نیروها و روش‌هایشان را با این پدیده نمی‌دهد. پیچیدگی کارکردها و فعالیت‌هایی که در این زمینه وجود دارد، تدوین‌کنندگان قانون را در جرم‌انگاری، سوءاستفاده از آن و تعیین مجازات عاجز نموده است. همچنین دادگاه‌ها که وظیفه اصلی‌شان تطبیق قوانین جزایی با اعمال ارتکاب یافته و محکومیت یا تبرئه است، به دلیل مفرهای گوناگونی که متعرضان و متخلفان برای خود تدارک می‌بینند، ناتوان از صدور حکم واقعی، مجازات و احقاق حق متضرران و زیان دیدگان هستند.

شاید در دسرها و مشکلاتی که در مرحله کشف و پی‌جویی جرایم - که وظیفه مجریان قانون است - وجود دارد، کمتر از دو مرحله قبلی نباشد. این فناوری چنان قدرتی در اختیار بشر قرار داده که به راحتی از هر گوشه دنیا وارد مهم‌ترین و پیشرفته‌ترین سیستم‌های نظامی، امنیتی، اقتصادی، دولتی و خصوصی شود و هر آنچه بخواهد انجام دهد و بدون برجا گذاشتن کوچک‌ترین اثری از خود از آن خارج شود. دردسر بزرگ مأموران کشف جرایم در شناسایی مرتکبان چنین جرایمی از اینجا شروع می‌شود.

حتی موضوع جرایم رایانه‌ای از لحاظ اهمیت و میزان خسارت‌های وارده با جرایم سنتی تفاوت دارد. تصور کنید یک یا چند نفر سارق با ورود به یک منزل یا حتی بانک، همه لوازم منزل یا جوه بانکی را سرقت می‌نمایند. بیشترین خسارتی که می‌توان بر اثر ارتکاب این جرم تصور نمود چقدر است؟ حال سرقت اطلاعات محرمانه یک شرکت تجاری یا سرقت فعالیت‌های پژوهشی که بر روی شبکه قرار دارد، کمترین خسارت شاید فراتر از میلیون‌ها دلار باشد که با ده‌ها سرقت گانگستری بزرگ نیز برابری نمی‌کند. تفاوت این دو، از آنجا سرچشمه می‌گیرد که سرقت اطلاعات از روی شبکه، با محدودیت‌های فیزیکی که در سرقت از منازل یا بانک وجود دارد، مواجه نیست و تنها چیزی که برای متجاوز به سیستم، محدودیت ایجاد می‌کند، امکانات رایانه‌ای است که در اختیار دارد. در جرمی مثل ترویج عکس‌ها و تصاویر مستهجن و مبتذل، اگر حالت سنتی و فیزیکی آن را

۳۶ ■ بررسی وابستگی به موضوع‌های جنسی در اینترنت

در نظر بگیریم، مرتکب مزبور اگر امکانات بسیار پیشرفته تکثیر، چاپ و نیروی انسانی کافی در اختیار داشته باشد، چه تعداد تصویر را در اختیار چند نفر می‌تواند قرار دهد؟ در حالی که کافی است شما و میلیون‌ها نفر مثل شما، با نشستن پشت رایانه و اتصال به اینترنت، تنها با فشار یک کلید و در مدتی بسیار کوتاه، هزاران تصویر از این دست را منتشر نمایید. آیا این هم چیزی جز برداشته شدن محدودیت‌های فیزیکی از مقابل فعالیت‌های مجرمانه است؟!

این مثال‌ها نمونه‌های بسیار ساده و پیش پا افتاده در دنیای رایانه و اینترنت محسوب می‌شود. امروزه ارتکاب بعضی جرایم از سوی هکرها (راهزن‌های اینترنتی) به گونه‌ای است که به امنیت ملی یک کشور یا زیربنای اقتصادی و اجتماعی آن صدمه می‌زند. اهمیت این امر آنقدر است که کشورهایی که در عرصه دنیای رایانه تازه‌وارد شناخته می‌شوند و هم اکنون فقط به عنوان یک مصرف‌کننده و تماشاگر این قضایا به شمار می‌آیند، به تکاپوی تصویب قوانین سخت و بایستی در جهت مبارزه با این جرایم افتاده‌اند و البته حق هم همین است. چون با سرعتی که در زمینه رشد فناوری رایانه‌ای مشاهده می‌شود، در آینده نزدیک، همه کشورها چه مایل باشند یا نباشند، باید با معضله‌های ناشی از آن دست و پنجه نرم کنند.

آنچه ذکر شد، تنها گوشه‌ای ناچیز از اهمیت دنیای رایانه و نقش آن در همه شئون زندگی اجتماعی ما بود. امروزه نمی‌توان حضور فناوری ارتباطات و اطلاعات را نادیده گرفت و بدون آن، سیاست‌های کلان جامعه را تدوین کرد. انسان در ابتدای هزاره سوم میلادی، به گونه‌ای مسیر خود را یافته است که یکی از اجزای لاینفک آن را کامپیوتر و سیستم‌های وابسته به آن، تشکیل می‌دهد. بنابراین، لازم است که به منظور رویارویی درست و منطقی با آن، با قوانین وابسته به آن آشنا شویم و سعی کنیم هنجارها را رعایت کرده و به آن احترام بگذاریم.

۲. اعتیاد به اینترنت

تعریف

اختلال اعتیاد به اینترنت «نوعی استفاده از اینترنت که سبب بروز مشکلات روان‌شناختی، اجتماعی، تحصیلی و شغلی در زندگی فرد می‌شود» تعریف می‌شود. رایج‌ترین اصطلاحی که در پژوهش‌های گوناگون به کار می‌برند «اعتیاد به اینترنت» است که نوعی وابستگی رفتاری به اینترنت ایجاد می‌کند و با این ویژگی‌ها مشخص می‌شود:

- هزینه روزافزون برای اینترنت و موضوع‌های مربوط به آن.
- تجربه احساس‌های هیجانی ناخوشایند مانند: اضطراب، افسردگی و مانند آن، در زمانی که فرد در تماس با شبکه نیست.
- قابلیت تحمل و عادت به پیامدهای بودن در اینترنت.
- انکار رفتارهای مشکل‌زا.

این دیدگاه، اعتیاد به اینترنت را به عنوان اختلال تشنی یا کنترل تکانه، مانند قماربازی بیمارگونه در نظر می‌گیرد و کسانی که به این معیار می‌رسند، مشکلات روان‌شناختی، اجتماعی و شغلی پیدا می‌کنند (کاپلان، ۲۰۰۲).

به عقیده برخی اندیشمندان، استفاده مفرط و مهارنشده از اینترنت، به عنوان نوعی اعتیاد در نظر گرفته می‌شود و بر زندگی فرد و کسانی که با او در ارتباط نزدیک هستند، به شدت تأثیر می‌گذارد. برخی دیگر معتقدند هیچ اعتیادی در کار نیست و لذت بردن و استفاده از اینترنت و رایانه، مانند لذت بردن از مواد مخدر نیست. این تضاد به این دلیل است که برخی اعتقاد دارند فقط موادی که وارد بدن می‌شود، به عنوان اعتیاد قلمداد می‌گردد و این اصطلاح، یعنی «اعتیاد» باید در زمینه وابستگی به داروها استفاده شود (راچلین^۱، ۱۹۹۰).

دیویس (۱۹۹۹، ۲۰۰۱) اصطلاح اعتیاد را به نوعی وابستگی فیزیولوژیکی بین یک شخص و یک محرک - که معمولاً نوعی مواد است - اطلاق می‌کند و به همین جهت، عقیده

1. Rachlin

۳۸ ■ بررسی وابستگی به موضوع‌های جنسی در اینترنت

دارد که اصطلاح «استفادهٔ بیمارگونه از اینترنت» مناسب‌تر از اصطلاح‌های دیگر است. به نظر وی استفاده از اینترنت فقط رفتاری اعتیادی نیست، بلکه مجموعه‌ای از عوامل شناختی و رفتاری را در زمینه اینترنت تشکیل می‌دهد که بر زندگی فرد، اثر منفی خواهد گذاشت. گریفیتز (۱۹۹۸) عقیده دارد که اختلال اعتیاد به اینترنت، شاید برگرفته از یک یا چند جنبه اینترنت مثل: تایپ، نبود رابطه رویاروی، محتوا و فعالیت‌های اجتماعی باشد. به عقیده وی فرد نه به یک ماده، بلکه به آنچه در رایانه انجام می‌دهد، یا به احساسی که هنگام انجام فعالیت در اینترنت به او دست می‌دهد وابسته می‌شود. بر اساس دیدگاه گریفیتز (۱۹۹۸)، وابستگی رفتاری^۱ جزء اصلی اعتیاد است و شامل اجزای زیر می‌گردد:

۱. برجستگی^۲

این امر زمانی اتفاق می‌افتد که فعالیت خاصی، مهم‌ترین فعالیت زندگی فرد می‌شود و بر تفکر، احساس و رفتار فرد تسلط دارد. برخی افراد، حتی زمانی که به این فعالیت مشغول نیستند، دربارهٔ شیوه استفاده بعدی فکر می‌کنند.

۲. تغییر خلق^۳

شامل تجارب ذهنی است که افراد در پی مشغول شدن به فعالیت معینی گزارش می‌دهند و به عنوان رفتاری مواجهه‌ای در نظر گرفته می‌شود، یعنی فرد در حالتی آرامش‌بخش یا تخریب‌کننده قرار می‌گیرد.

۳. تحمل^۴

این ویژگی شامل فرایندی است که در آن به فعالیت گسترده و روزافزونی برای رسیدن به آثار قبلی نیاز است.

-
1. Behavioral addiction
 2. Saliency
 3. Mood modification
 4. Tolerance

۴. نشانه‌های کناره‌گیری^۱

این نشانه‌ها شامل حالت‌ها یا آثار فیزیکی ناخوشایندی است که وقتی فعالیت ادامه نمی‌یابد یا ناگهان کاهش می‌یابد، در فرد دیگر دیده می‌شود. از جمله: زود رنجی، حساسیت و اضطراب.

۵. تعارض^۲

این حالت شامل به وجود آمدن تعارض بین فرد وابسته و افرادی است که ارتباطی نزدیک با وی دارند و همچنین تعارض‌های درونی که فرد تجربه می‌کند.

۶. بازگشت^۳

شامل تمایل به تکرار حالت‌های قبلی فعالیت معینی است که در موارد شدید، حتی سال‌ها پس از مهار رفتار مشاهده می‌شود.

نشانه‌ها و علائم بالینی

زمانی استفاده از اینترنت آسیب‌زا به حساب می‌آید که سبب مشکلات فردی، خانوادگی، اجتماعی و اقتصادی برای کاربران گردد. همچنین مشکلات خلقی و عاطفی قابل ملاحظه‌ای برای فرد ایجاد کند. اورزاک (۱۹۹۹) اعتیاد به اینترنت را به عنوان یک مشکل روان‌شناختی دارای دو دسته علائم می‌داند:

۱. نشانه‌های روان‌شناختی

- احساس خوب بودن و رضایت هنگام استفاده فرد از اینترنت.
- ناتوانی در توقف فعالیت.
- دوری از دوستان و خانواده.
- احساس پوچی، افسردگی و بدخلقی، هنگامی که فرد با شبکه در ارتباط نیست.

-
1. Withdrawal symptoms
 2. Conflict
 3. Relapse

۴۰ ■ بررسی وابستگی به موضوع‌های جنسی در اینترنت

- دروغ گفتن به کارفرما یا افراد خانواده در خصوص فعالیت‌های خود.
- مشکل در مدرسه و محل کار.

۲. نشانه‌های جسمانی

- سندرم عصبی دست
 - خشکی چشم
 - سردردهای میگرنی
 - درد در ناحیه کمر و پشت
 - بی‌نظمی در غذا خوردن و نخوردن بعضی وعده‌های غذایی
 - بی‌توجهی به بهداشت شخصی
 - اختلال خواب و تغییر در الگوی خواب
- دیویس (۲۰۰۱) نیز اعتیاد به اینترنت را با دو دسته علائم و نشانه‌ها مشخص می‌کند:

الف) نشانه‌های رفتاری

برخی نشانه‌های رایج این اختلال عبارت است از: مشکلات تحصیلی، حرفه‌ای یا بین فردی، کناره‌گیری از جامعه و انزوا، دوری و غفلت از دوستان، خانواده یا حرفه تخصصی یا مسئولیت‌های شخصی، بی‌قراری در زمان تلاش برای کاهش یا خاموش کردن اینترنت، خستگی بیش از اندازه، تغییر در سبک زندگی، کاهش قابل ملاحظه فعالیت‌های جسمانی و محرومیت و تغییر در الگوی خواب.

ب) نشانه‌های شناختی غیرسازشی

افکار وسواسی درباره اینترنت، کاهش توانایی کنترل تکانه، انتظار بازگشت به اینترنت، صرف وقت و مخارج زیاد برای اینترنت، کاهش فعالیت‌های لذت‌بخش و سرگرمی‌های قبلی، کناره‌گیری از دوستان قدیمی، نشانه‌هایی از دروغ‌گویی، نگرانی و اشتغال ذهنی در خصوص ناتوانی در خاموش کردن اینترنت.

افراد وابسته به اینترنت ترجیح می‌دهند، زمانی که رایانه در حال Download کردن

فصل دوم: پیشینه پژوهش ■ ۴۱

است به دست شویی بروند. مدام از درد مچ شکایت دارند. هنگام اتصال به اینترنت و جلوی رایانه غذا می‌خورند. هر جا هستند خود را سریع به منزل می‌رسانند تا Email خود را چک کنند. با دوستان اینترنتی خود رابطه عاطفی برقرار می‌کنند و با آنها به گردش و تفریح می‌روند. حداقل نشانی ۲۰ سایت اینترنتی را در ذهن دارند و می‌تواند به سرعت آن را بیان کنند. ۱۰ اصطلاح گپ را به خوبی می‌دانند و در مکالمه‌های روزمره به کار می‌برند. اطرافیان آنها به رایانه حسودی می‌کنند و رایانه را رقیب خود می‌دانند. هنگام معرفی خود معمولاً نشانی Email می‌دهند و ترجیح می‌دهند با دوستان و حتی همسرشان چت کنند. وقتی مودم را خاموش یا اتصال به اینترنت را قطع می‌کنند، احساس پوچی و خلأ می‌کنند، درست مثل اینکه فردی زندگی عاشقانه خویش را از دست داده است (یانگ، ۱۹۹۶، ۱۹۹۸، ۱۹۹۹؛ دیویس، ۲۰۰۱).

امر مهمی که نیازمند توجه جدی است، آن است که افراد به چیزی وابسته می‌شوند، آیا آنها به خود رایانه، تایپ کردن، اطلاعاتی که از اینترنت به دست می‌آورند، گمنامی و... وابسته می‌شوند؟

یکی از عوامل مهم در اعتیاد به اینترنت، زمینه‌های گسترده اطلاعات و تنوع موضوع‌هاست که اعتیادهای دیگر و یا رفتارهای وسواسی دیگر را به وجود می‌آورد. برای مثال: برای فردی که به موضوع‌های جنسی اعتیاد دارد، اینترنت جای بالقوه خطرناکی است. از سویی تلاش برای تعریف اعتیاد به اینترنت، فقط بر مبنای زمانی که فرد در اینترنت صرف می‌کند، تلاش علمی نیست. یانگ (۱۹۹۶) دریافت که افراد وابسته به اینترنت، متوسط ۳۸ ساعت در هفته از اینترنت استفاده می‌کنند، اما غیروابسته‌ها فقط در هفته ۸ ساعت در اینترنت هستند. در تحقیق برنر^۱ (۱۹۹۷) ۱۹ ساعت در هفته استفاده از اینترنت گزارش شده است؛ و اسکرر (۱۹۹۷) در تحقیق خود بر روی دانشجویان، ۱۱ ساعت در هفته را برای وابسته‌ها گزارش داد.

مورهان مارتین و اسکامیکر^۲ ۷/۵ ساعت در هفته را گزارش دادند و آندرسون (۱۹۹۸)

-
1. Brenner
 2. Morohan Martin & Schumacher

۴۲ ■ بررسی وابستگی به موضوع‌های جنسی در اینترنت

در پژوهش خود بر روی ۱۰۰۰۰ دانشجوی در سطح دنیا، ۹/۵ ساعت در هفته را گزارش داد. برنر (۱۹۹۶) در بررسی خود اعلام کرد که ۱۷٪ کاربران بیش از ۴۰ ساعت در هفته از اینترنت استفاده می‌کردند. ۵۸٪ کاربران اعلام کرده بودند که اطرافیان از زمانی که آنها در اینترنت صرف می‌کنند، شکایت دارند و ۴۶٪ کاربران اعلام کرده بودند که کمتر از ۴ ساعت از وقت خواب خود را برای استفاده از اینترنت صرف می‌کنند.

یانگ (۱۹۹۸) عقیده دارد که خط برش معینی وجود ندارد که براساس آن بتوان افراد وابسته و غیروابسته را از یکدیگر جدا کرد؛ همچنین اعتیاد، فقط براساس ساعت استفاده تشخیص‌دانی نیست. شاید بعضی افراد، علایم اعتیاد را با ۲۰ ساعت در هفته نشان دهند، در حالی که برخی دیگر که بیش از ۳۰ ساعت در هفته وقت صرف می‌کنند، ممکن است این علایم را بروز ندهند. عامل مهمی که در این خصوص باید به آن توجه شود، این است که آیا اینترنت در زندگی فرد تأثیر داشته یا خیر؟ آیا زمان صرف شده در اینترنت، بر زندگی خانوادگی، زناشویی، اجتماعی، حرفه‌ای و تحصیلی، کارهای روزمره، سرگرمی، ورزش، مسائل جنسی، خواب و مانند آن تأثیرگذار بوده است یا خیر؟

همه‌گیرشناسی

میزان شیوع اختلال اعتیاد به اینترنت معلوم نیست. تخمین می‌زنند که در آمریکا ۱۴۹ میلیون نفر از اینترنت استفاده می‌کنند و میزان آن هر ماه ۱۲٪ افزایش می‌یابد (سولر^۱، ۱۹۹۹). حدود ۱۰۰ میلیون نفر در امریکای شمالی از اینترنت استفاده می‌کنند. بیشتر این افراد، اینترنت را برای بانکداری، تجارت، ارتباط با خانواده و دوستان، دریافت اطلاعات بهداشتی، سرگرمی و کارهای مفید دیگر استفاده می‌کنند. اما در صد کمی، یعنی حدود ۶٪ با اینترنت مشکل دارند (گال تایر^۲، ۲۰۰۰).

بر اساس نتایج گزارش UCLA (۲۰۰۳) دستیابی به اینترنت در سال ۲۰۰۲ در مقایسه با سال ۲۰۰۱ تغییر نکرده است؛ اما ساعت استفاده از اینترنت افزایش یافته و استفاده از

1. J. Suler
2. Gaultiere

اینترنت در منزل رایج تر شده است. بر اساس این گزارش، پنج فعالیت رایجی که کاربران در اینترنت انجام می دهند به ترتیب اولویت عبارت است از:

۱. E.mail و پیام های فوری^۱

۲. وبگردی (موج سواران وب)^۲

۳. خواندن اخبار

۴. خرید و فروش اینترنتی

۵. دستیابی به اطلاعات سرگرم کننده

همه مطالعات انجام شده (۲۰۰۰، ۲۰۰۱، ۲۰۰۲) از سوی UCLA نشان داد که استفاده از اینترنت در برخی گروه های سنی رواج بیشتری دارد. حتی یک سوم افراد بالای ۶۵ سال اظهار داشتند که از اینترنت استفاده می کنند و این میزان در مقایسه با سال ۲۰۰۰، ۲۹٪ افزایش داشته است. همچنین نتایج این مطالعه نشان داد که استفاده از اینترنت، مسیر صعودی دارد. مطالعه ای که از سوی «بنیاد ملی علوم» آمریکا در سال ۱۹۹۵ صورت گرفت تنها یک پنجم کاربران در منزل به اینترنت دسترسی داشتند. در حالی که گزارش UCLA در سال های ۲۰۰۰ تا ۲۰۰۲ درصدهای ۴۶/۹٪، ۵۸/۴٪ و ۵۹/۳٪ را در این خصوص نشان داده است.

۲۲/۲٪ از ۷۶ میلیون آمریکایی به مدت ۳ سال و یا بیشتر از اینترنت استفاده می کنند و یک پنجم کودکانی که در خانه رایانه دارند، از آن برای دسترسی به اینترنت استفاده می کنند. ۵۵ میلیون نفر از رایانه در مدرسه استفاده می کنند و رایج ترین محل برای دسترسی به اینترنت، مدرسه است (اداره آمار آمریکا، ۱۹۹۷).

اختلال اعتیاد به اینترنت بین نوجوانان بیشتر از والدین آنها شیوع دارد (کرات و همکاران، ۱۹۹۷). بر اساس گزارش نای واربرینگ (۲۰۰۰) افراد بزرگسال کمتر مبتلا به این اختلال می شوند.

1. Instant messaging
2. Web browsing
3. U.S. Census

۴۴ ■ بررسی وابستگی به موضوع‌های جنسی در اینترنت

آندرسون (۱۹۹۸) با به کار بردن پرسش‌نامه‌ای ۶۹ ماده‌ای که شامل اطلاعات جمعیت‌شناختی، سبک زندگی دانشجویی، کاربرد اینترنت و پیامدهای اجتماعی و تحصیلی بود، اطلاعاتی از ۱۳۰۲ نفر (۶۴۹ مرد و ۶۴۷ زن) کسب کرد. نتایج این بررسی نشان داد که میانگین زمانی که دانشجویان وابسته از اینترنت استفاده می‌کنند، ۱۰۰ دقیقه در روز است (WWW = ۳۹ دقیقه؛ Email = ۳۵ دقیقه؛ FTP = ۴ دقیقه؛ MUD = ۱ دقیقه و مسائل جنسی = کمتر از ۱ دقیقه). از این تعداد ۱۰۶ نفر ۹/۸٪ (۹۴ مرد و ۱۳ زن) انطباق داشتند که با معیارهای تشخیص اعتیاد در DSM-IV مشخص شده است.

نتایج تحقیقات انجام شده در زمینه فراوانی اعتیاد به اینترنت در مطالعه‌ها متفاوت است. تحقیقات اولیه ۴۰٪ تا ۸۰٪ را نشان می‌دهد. در حالی که این آمار در پژوهش‌های جدید بین ۶٪ تا ۱۴٪ است، زیرا تحقیقات قدیمی بر روی نمونه‌های اندک و با کسانی که خودشان داوطلب بوده‌اند، انجام شده است. اما در تحقیقات جدید، از نمونه‌های بزرگ‌تری استفاده کرده‌اند. با یک تخمین محافظه‌کارانه رقم ۶٪ یک رقم قابل ملاحظه است، به ویژه اینکه با سرعت و سهولت دسترسی به اینترنت، این میزان بیشتر خواهد بود (نای و واربرینگ^۱، ۲۰۰۰؛ بنجامین و فیراو^۲، ۱۹۹۹).

یانگ (۱۹۹۷) در یک مطالعه (۱۹۹۷)، ۵۷ مرد و ۲۳۱ زن وابسته به اینترنت را بررسی کرد. نتایج این مطالعه به شرح زیر است:

میانگین تحصیلات ۱۵/۵ سال، میانگین سن مردان ۲۹ سال و برای زنان ۴۳ سال، ۴۲٪ بدون شغل، ۱۱٪ کارگر، ۳۹٪ اداری غیرفنی و ۸٪ اداری فنی بودند. ۹۰٪ ارتباطات دوطرفه (گپ) را انتخاب کرده بودند.

عللی که برای استفاده از ارتباط‌های دو طرفه دیده می‌شد، عبارت بود از:

۱. ۸۶٪ گمنامی (ناشناسی)

۲. ۶۳٪ قابل دسترس بودن

-
1. Nie & Erbring
 2. Benjamin & Ferrave

۳. ۵۸٪ امنیت

۴. ۳۷٪ سهولت استفاده

یانگ (۱۹۹۸) ۲۵۹ نفر فرد وابسته به اینترنت را بررسی کرد و دریافت که ۳۰٪ دارای مدرک دیپلم، ۳۸٪ کارشناسی، ۱۰٪ کارشناسی ارشد و دکترا و ۲۲٪ هنوز در مدرسه بودند. نتایج این پژوهش نشان داد که افراد با موقعیت اقتصادی - اجتماعی بالا و تحصیلات بالا، خطرپذیری بیشتری در این خصوص دارند.

اگرچه همه کاربران اینترنت به شکلی در معرض ابتلا به این اختلال قرار دارند، برخی افراد آسیب پذیری بیشتری در این خصوص دارند. معمولاً افرادی که وقت بیشتری دارند، مانند افرادی که در خانه هستند و دانشجویان دانشگاه که در خوابگاه زندگی می کنند، آسیب پذیرتر می باشند.

جنسیت، از عوامل مؤثر بر نوع کاربری و میزان وابستگی به اینترنت است. مردان در اینترنت بیشتر به دنبال قدرت، مقام و سلطه طلبی و رویاهای جنسی هستند. اما زنان طالب گروه های دوستی، حمایتی، روابط عاشقانه و ارتباطی هستند تا بتوانند در پناه آن، خود را از دیگران پنهان کنند. در حالی که مردان به دنبال مسائل جنسی هستند، زنان به دنبال ماجراهای عاشقانه هستند.

کوپر و همکاران^۱ (۱۹۹۹) دریافتند که زنان دو برابر مردان اتاق های گفت و گوی جنسی را ترجیح می دهند (۴۹٪ زن در مقابل ۲۹٪ مرد). در حالی که مردان سایت های دیدنی را بیشتر از زنان ترجیح می دهند (۵۰٪ مرد در مقابل ۲۳٪ زن).

انواع اعتیاد به اینترنت

از نظر دیویس (۱۹۹۹، ۲۰۰۱) دو شکل متفاوت از این اختلال وجود دارد:

۱. استفاده بیمارگونه ویژه از اینترنت^۲

این اختلال شامل استفاده بیش از اندازه و سوءاستفاده از اینترنت است. این امر به

1. Cooper et al

2. Specific Pathological Internet Use (SPIU)

۴۶ ■ بررسی وابستگی به موضوع‌های جنسی در اینترنت

آسیب‌شناسی روانی قبلی فرد ارتباط دارد که بر اثر عوامل تقویتی که از اینترنت دریافت می‌کند، در فرد باقی می‌ماند. مانند قماربازی، هرزه‌نگاری جنسی و مانند آن که اگر شخص به اینترنت دسترسی نداشته باشد از راه‌های دیگر نشان می‌دهد، اما چون این فرصت فراهم است، فرد به آن روی می‌آورد.

۲. استفاده بیمارگونه کلی از اینترنت^۱

این اختلال شامل استفاده بیمارگونه کلی از اینترنت مانند گفت‌وگو، وبگردی و Email است و علت اصلی آن بافت اجتماعی است که فرد در آن قرار دارد.

اعتیاد به اینترنت اصطلاح وسیعی است که دامنه گسترده‌ای از رفتارها و مشکلات مهار تکانه را دربرمی‌گیرد (دیویس، ۱۹۹۹، ۲۰۰۱؛ یانگ، ۱۹۹۷، ۱۹۹۹؛ کاپلان، ۲۰۰۲).

بر اساس اطلاعات موجود، حداقل پنج نوع ویژه اعتیاد به اینترنت وجود دارد:

۱. اعتیاد به موضوع‌های جنسی در اینترنت: اعتیاد به نگاه کردن و ضبط هرزه‌نگاری یا اجرای نقش‌های تخیلی در اتاق‌های گفت‌وگو و گروه‌های خبری.
۲. اعتیاد به روابط اینترنتی: وابستگی به یافتن دوست در اینترنت، به صورتی که خیلی زود این دوستان جایگزین افراد زندگی واقعی فرد می‌شوند.
۳. اجبار شبکه‌ای: اعتیاد به قمار بازی و رفتن به کازینوها، بازی‌های دوجانبه رایانه‌ای، خرید و تجارت در اینترنت.
۴. جمع‌آوری اطلاعات: دسترسی و جمع‌آوری اطلاعات وسیعی که در اینترنت یافت می‌شود.
۵. اعتیاد به رایانه: اعتیاد به بازی‌هایی که دو جانبه نیست و برنامه‌ریزی نرم‌افزارهای گوناگون.

۳. چارچوب و مبانی نظری پژوهش

«اختلال اعتیاد به اینترنت» پدیده‌ای بین رشته‌ای است و علوم گوناگون پزشکی، رایانه

1. Generalized Pathological Internet Use (GPIU)

فصل دوم: پیشینه پژوهش ■ ۴۷

و جامعه‌شناسی، حقوق، اخلاق و روان‌شناسی، هر کدام از زوایای گوناگون آن را بررسی و کنکاش علمی کرده‌اند. در هر یک از این علوم، نظریه‌هایی برای این اختلال مطرح شده است و حتی در بسیاری از موارد، نظریه‌های مطرح شده از چارچوب یک علم خارج می‌شود و ترکیبی از مفاهیم چند رشته علمی را دربرمی‌گیرد. در این خصوص چهار دسته نظریه که زیربنا و اساس طراحی و تدوین چند برنامه پیشگیری و درمان بود، عبارت است از:

نظریه‌های فردی

نظریه‌های ساختار اجتماعی

نظریه‌های فرایند اجتماعی

نظریه‌های واکنش اجتماعی

نظریه‌های فردی

در این دسته از نظریه‌ها، ریشه اختلال در خود فرد جست‌وجو می‌شود. بر اساس این دیدگاه، شخصیت شامل تمام جنبه‌های رفتاری، شناختی، هیجانی، اخلاقی و حتی جسمانی، عصبی، هورمونی و بیوشیمیایی است که به وجود آورنده رفتار بهنجار و نابهنجار است (امیدوار، صارمی، ۱۳۸۱).

الف) نظریه روان تحلیل‌گری

این نظریه، ریشه اعتیاد را در ارتباط با آسیب‌های دوره کودکی و در ارتباط با صفت‌های شخصیتی معین با اختلال‌های دیگر و آمادگی‌های روان‌شناختی ارثی، جست‌وجو می‌کند (سو، ۱۹۹۴).

در این زمینه «سو» (۱۹۹۴) الگوی «آمادگی - استرس» را مطرح می‌کند. به عقیده وی افراد به دلایل گوناگون ممکن است آمادگی بیشتری برای اعتیاد به یک چیز مانند: هروئین، قماربازی، بازی‌های رایانه‌ای و در نهایت، اینترنت داشته باشند. اگرچه ممکن است برخی افراد در سراسر زندگی خود به چیزی معتاد نشوند، اما اگر عوامل استرس‌زا در زمان

۴۸ ■ بررسی وابستگی به موضوع‌های جنسی در اینترنت

معینی آنها را در فشار قرار دهد، شاید به اعتیاد روی آورند. اگر ترکیب مناسبی از زمان، شخص و واقعه فراهم شود، ممکن است فرد به اینترنت اعتیاد پیدا کند. «هینز کوهات» بسیاری از انواع اختلال کنترل تکانه، از جمله قماربازی، جنون و دزدی و رفتارهای انحراف جنسی را به احساس ناقص از خویشتن مرتبط می‌داند. به عقیده وی وقتی افراد در روابط مهم خود با دیگران، واکنش‌های تأییدکننده دریافت نکنند، خویشتن آنها درهم شکسته و چند پاره می‌شود؛ در نتیجه، فرد برای مقابله با این چندپارگی و کسب مجدد حس تمامیت و انسجام خویشتن، ممکن است به رفتارهای تکانشی دست بزند.

«اتو فنیکل» رفتار تکانشی را به تلاش فرد برای غلبه بر اضطراب، احساس گناه، افسردگی و سایر عواطف دردناک از راه عمل، ربط می‌دهد. به تصور وی، این اعمال، نوعی دفاع در مقابل خطری درونی است و نوعی ارضا تحریف شده پرخاشگری یا جنسی به وجود می‌آورد.

ب) نظریه رفتاری

این نظریه که بر اساس مطالعات اولیه «اسکینر» و بر اساس اصول «شرطی‌سازی عامل» شکل گرفته است، بیان می‌کند که اگر رفتاری که از فرد سر می‌زند، با تقویت مثبت یا پاداش همراه شود، آن رفتار در مجموعه رفتاری فرد ایجاد شده و با گذشت زمان و دریافت تقویت بیشتر، تحکیم می‌گردد. بنابراین در دفعات بعد، فرد برای کسب تقویت‌های مثبت، رفتار آموخته شده را تکرار می‌کند. از این رو علت کلیدی در اعتیاد به اینترنت و موضوع‌های وابسته به آن، تقویت‌های دریافتی فرد است. وقتی فردی اولین بار، استفاده از اینترنت را تجربه می‌کند، مجموعه‌ای از تقویت‌کننده‌ها را دریافت می‌کند (تصاویر زیبا، قابلیت دسترسی سریع و آسان به آنچه اراده کرده است، جلوه‌های ویژه و...) و در واقع فکر دستیابی به این تقویت‌کننده‌ها فرد را تحریک می‌کند، دوباره و دوباره و برای ساعت‌های طولانی پای میز رایانه بنشیند. با گذشت زمان این شرطی شدن به جنبه‌های مرتبط با رایانه مانند: صدای رایانه، احساس لمس صفحه کلید و مانند آن، تعمیم پیدا می‌کند. بنابراین،

تقویت‌کننده‌های ثانویه نیز به مثابه نشانه‌ای برای رشد نشانگان اعتیاد و حفظ نشانگان همراه آن عمل می‌کند (امیدوار، صارمی، ۱۳۸۱، با اندکی تصرف و تلخیص).

ج) نظریه شناختی

مانند دیدگاه روان تحلیل‌گری، دیدگاه شناختی نیز متوجه فرایندهای درونی است. این دیدگاه تأکید دارد که افراد چگونه اطلاعات را کسب کرده و تفسیر می‌کنند و آن را در موقعیت‌های حل مسئله به کار می‌برند. دیدگاه شناختی، تأکید ویژه‌ای بر شخص، به عنوان پردازش‌کننده اطلاعات دارد. افراد دایم در حال جمع‌آوری، اندوختن، تعبیر، تفسیر و فهم اطلاعات تولید شده درونی و اطلاعات پیرامون خود هستند. در این دیدگاه «اختلال اعتیاد به اینترنت» ناشی از شناخت‌های معیوب یا پردازش‌های ناقص شناختی است و درمان آن نیز مبتنی بر اصلاح این فرایندهای شناختی معیوب است (دیویس، ۲۰۰۱، بک، ۱۹۹۵ و یانگ، ۱۹۹۹).

د) نظریه شناختی - رفتاری

در دهه گذشته، درمان شناختی - رفتاری توجه بسیاری از روان‌شناسان و درمان‌گران را جلب کرد. کثرت شواهد پژوهشی و بالینی در این خصوص به شکلی فزاینده از کاربرد آن در طیف وسیعی از موقعیت‌های بالینی و طیف گسترده‌ای از اختلال‌ها و ناکارآمدی‌ها حمایت می‌کند. بر اساس این نظریه، گسترش اعتیاد به اینترنت با شرایط روان‌شناختی قبلی ارتباط دارد (دیویس، ۲۰۰۱). در بیشتر مواقع این آسیب‌شناختی شامل: افسردگی، اضطراب اجتماعی و انواع روان‌پریشی‌هاست (مورهان، مارتین و اسکامیکر، ۲۰۰۰). اعتیاد به اینترنت در این نظریه چنین توجیه می‌شود که وقتی فرد در معرض استفاده از اینترنت قرار می‌گیرد، فرایند کاربرد مشکل‌زای اینترنت آغاز می‌شود. این آسیب‌شناسی زمینه‌ای، نوعی آمادگی و تمایل است و استرس آن را آغاز می‌کند. چند عامل دیگر که بر اساس این نظریه در ایجاد و حفظ این اختلال دخالت دارد، عبارت است از:

۱. تقویت‌کننده‌های رفتاری مانند: اتاق، صندلی، صفحه کلید، موس، صدای روشن

۵۰ ■ بررسی وابستگی به موضوع‌های جنسی در اینترنت

شدن رایانه و... که به عنوان عامل شرطی عمل می‌کند.

۲. بدکارکردی شناختی نیز یکی دیگر از این عوامل است. زیرا شناخت غیرسازشی از خود و دنیا، شاخص‌های اولیه این اختلال است. باورهایی مانند اینکه فرد فقط در محیط مجازی اینترنت دارای قدرت است و باورهای دیگری از این نوع، از جمله افکار شناختی مشکل‌زا در زمینه «خود» هستند.

۳. بیان کیفی کاربری اینترنت بستگی به شبکه حمایت اجتماعی افراد دارد. به این صورت که اگر همه عوامل در فرد وجود داشته باشد، اما از فرد حمایت اجتماعی مناسب نشود، احتمال اعتیاد او به اینترنت وجود دارد.

بر اساس این دیدگاه، نشانه‌های اختلال اعتیاد به اینترنت عبارت است از: افکار و سواسی درباره اینترنت، کنترل تکانه ضعیف، ناتوانی در استفاده نکردن از اینترنت و این باور که اینترنت تنها دوست فرد است.

در خصوص سبب‌شناسی اعتیاد به اینترنت از دیدگاه رویکرد شناختی - رفتاری معتقدند که سرچشمه اختلال، از مشکل شناختی فرد همراه با رفتارهایی است که یا پاسخ غیرسازشی را حفظ می‌کند یا شدت آن را افزایش می‌دهد. به نظر دیویس (۱۹۹۹) اگر چه نشانه‌های مسلط، اختلال عاطفی و رفتاری است، اما نشانه‌های شناختی تأثیر فراوانی دارد و موجب نشانه‌های رفتاری و عاطفی خواهد بود؛ البته عکس این قضیه صادق نیست.

نظریه‌های اجتماعی - فرهنگی

بر اساس این نظریه‌ها، اعتیاد به اینترنت در گروه‌های معینی (بر اساس سن، جنسیت، وضعیت اقتصادی - اجتماعی، نژاد، مذهب و ملیت) شیوع بیشتری دارد. نظریه‌های «بوم‌شناختی» و «نظریه کنترل اجتماعی» دو نظریه مهم در این حوزه است.

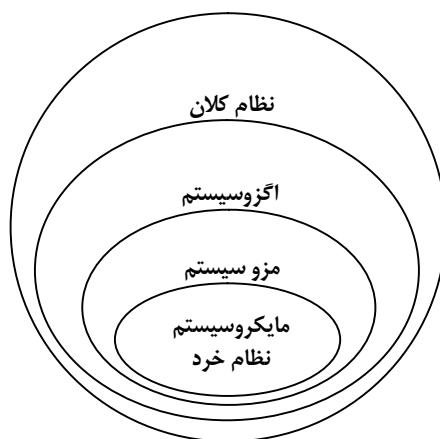
الف) نظریه بوم‌شناختی

یوری بران فن برنر (۱۹۸۶، ۱۹۹۸)، عقیده دارد: «ما می‌توانیم زمینه‌های زندگی نوجوانان و جوانان را بررسی کنیم؛ یعنی طیف وسیعی از وضعیت‌ها و زمینه‌هایی که هر نوجوان و

فصل دوم: پیشینه پژوهش ■ ۵۱

جوان با آن مواجه می‌شود، همچنین می‌توانیم نگرش آنها به نقش‌هایی که ایفا می‌کنند و رابطه‌ها و درک و دریافت‌هایی را که در محیط فرهنگی - اجتماعی دارند مطالعه کنیم» (کاپلان، ۲۰۰۰).

نظریه بوم‌شناختی شامل چهار نظام محیطی و فرهنگی - اجتماعی است که می‌توان آن را بر اساس شکل زیر در چهار حوزه مطالعه کرد:

شکل ۱

نظام بوم‌شناختی (کاپلان، ۲۰۰۰)

۱. حوزه مربوط به وضعیت فردی نظام خرد (مایکروسیستم): شامل تعامل‌های بی‌واسطه شخص و محیط، ویژگی‌های روانی - اجتماعی و هویت جوانان و نوجوانان است.
۲. حوزه‌های مربوط به نظام میانی (مزوسیستم): شامل روابط متقابل موقعیت‌هایی است که افراد در آن مشارکت فعال دارند. مانند: خانواده، محیط آموزشی، دوستان، محله، وضعیت شغلی، ازدواج، مکان‌های مذهبی و ...
۳. حوزه‌های مربوط به نظام بیرونی (اگزوسیستم): شامل موقعیت‌هایی است که فرد فعالانه در آن درگیر است، اما این موقعیت‌ها از سوی خانواده بر فرد تأثیر می‌گذارد. مثل: محل کار والدین، آموزش و پرورش، آموزش عالی، رسانه‌های گروهی، محیط‌های ورزشی،

۵۲ ■ بررسی وابستگی به موضوع‌های جنسی در اینترنت

فرهنگ عمومی و فضای اقتصادی، اجتماعی و سیاسی.

۴. حوزه مربوط به نظام کلان (ماکروسیستم): شامل ایدئولوژی یا نظام اعتقادی پنهان در نهادهای اجتماعی است. مانند: عوامل قومی، فرهنگ و هویت ملی و ...

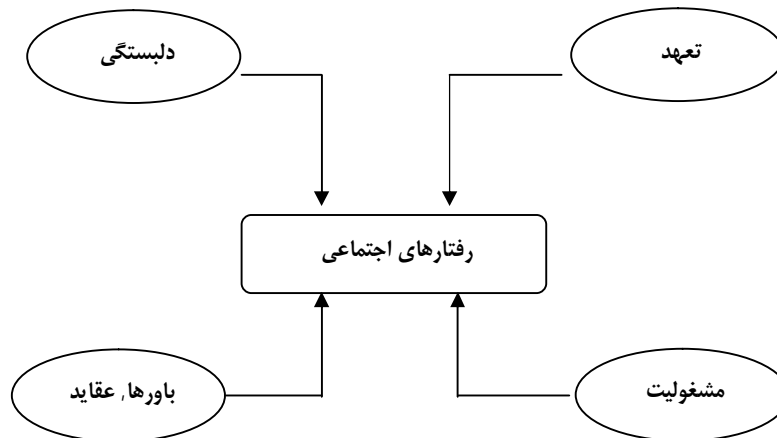
ب) نظریه کنترل اجتماعی هیرشی

بر اساس نظریه کنترل اجتماعی هیرشی، عاملی که سبب جلوگیری رفتارهای انحرافی در نوجوانان می‌گردد، «پیوند اجتماعی» است. به اعتقاد هیرشی «دلبستگی به دیگران» یکی از عوامل مهم در ایجاد پیوند اجتماعی است. کسانی که دلبستگی بیشتری به دیگران داشته باشند، کمتر مرتکب اعمال انحرافی خواهند شد. هیرشی معتقد است که دلبستگی‌ها و پیوندهای اجتماعی، دارای چهار عنصر اصلی است:

دلبستگی: جامعه، دوستان و خانواده

تعهد: رسیدن به اهداف، شغل، خانواده

مشغولیت (درگیری): فعالیت‌های مدرسه، گروه‌های ورزشی، گروه‌های مذهبی و انجمن‌های اجتماعی، باورها و اعتقادات (امیدوار، صارمی؛ ۱۳۸۱).

شکل ۲

عوامل پیوند اجتماعی هیرشی (نقل از سیگل و سنا، ۱۹۹۷)

۴. وابستگی به موضوع‌های جنسی در اینترنت

هرزه‌نگاری در هر رسانه ارتباطی، به مثابه توصیف یا نمایش فعالیت‌های جنسی، به قصد ایجاد احساس شهوانی تعریف شده است (پیرس، ۲۰۰۰). واژه پورنوگرافی از واژه‌های یونانی Porno و Graphia به معنای نمایش فعالیت‌های جنسی افراد بدکاره (فاحشه) اشاره دارد. ولی امروزه به هر نوع نمایش تصویری، نوشتاری یا شنیداری گفته می‌شود که مستهجن است و به قصد ایجاد انگیزش جنسی در بینندگان، خوانندگان و شنوندگان تولید می‌شود. اگرچه این فعالیت ممکن است در برخی از کشورها غیرقانونی نباشد، اما هرزه‌نگاری کودک در همه جای دنیا غیرقانونی است و متخلفان مجازات می‌شوند. پورنوگرافی کودک به موقعیت‌های گوناگونی اطلاق می‌شود که فعالیت‌های جنسی با افراد زیر ۱۸ سال را دربرمی‌گیرد.

براساس گزارش‌ها، آمار هرزه‌نگاری در اینترنت رو به افزایش است و تحلیل محتوای سایت‌ها نشان می‌دهد که فراوانی هرزه‌نگاری کودک حدود ۲۰٪ است و حدود ۳۰٪ تصاویر شامل موضوع‌های جنسی همراه با تهدید، تجاوز و بی‌حرمتی است (مهتا و پلازا، ۱۹۹۷).

در سال ۱۹۹۹ حدود ۱۷ میلیون صفحه در اینترنت به مسائل جنسی اختصاص داشت. چون کودکان نیز به شکل دور از انتظار در معرض آن هستند - به ویژه که صفحه اول معمولاً هیجانی‌ترین تصاویر را دارد - این امر تأثیر فراوانی بر سازگاری روان‌شناختی و رشد روانی - اجتماعی و تحول روانی - جنسی آنها خواهد گذاشت.

بسیاری از کارکنان مراکز اداری، در معرض اتهام استفاده از Email، جمع‌آوری اطلاعات و تصاویر بی‌ارتباط با شغل خود هستند. بر اساس گزارش‌ها بین کسانی که منظم از اینترنت استفاده می‌کنند، ۶۲٪ به سایت‌های جنسی مراجعه می‌کنند و دچار برانگیختگی جنسی می‌شوند و از این تعداد ۳۷٪ اعلام نموده‌اند که در پی این عمل، به خود ارضایی دست زده‌اند (گرین فیلد، ۲۰۰۰).

اشکال گوناگون عرضه آثار پورنوگرافیک

تولیدکنندگان آثار پورنوگرافیک، تولیدات خود را در چند نوع گوناگون عرضه می‌کنند:

۱. مجله‌های بزرگسالان

مخاطبان اصلی این مجله‌ها، افراد بزرگسال هستند. مجله‌هایی مانند: Playboy و Penthouse که در سطح گسترده توزیع می‌شود و استانداردهای دادگاه عالی^۱ را نقض نمی‌کنند. با وجود این مجله‌هایی که این استانداردها را رعایت نمی‌کنند نیز در بسیاری از فروشگاه‌های کتاب ویژه بزرگسالان وجود دارد.

۲. نوارهای ویدئویی

این نوارها را در بیشتر فروشگاه‌های ویژه بزرگسالان اجاره می‌دهند و می‌فروشند که در واقع، به صنعت در حال گسترش پورنوگرافی کمک فراوان می‌کند. افرادی که تمایل ندارند به فروشگاه‌های ویژه بزرگسالان بروند یا برای مشاهده مسائل پورنوگرافیک به تماشاخانه نمی‌روند، می‌توانند این نوارها را از E-mail به دست آورند و در خلوت آن را مشاهده کنند. معمولاً این فیلم‌های ویدئویی، نمایش‌دهنده پورنوگرافی (عمل جنسی) و فعالیت‌های غیرقانونی است.

۳. عرضه مسائل پورنوگرافیک از طریق تلویزیون‌های کابلی

استانداردهای تلویزیون‌های تجاری به مانند تصاویر متحرک (سینما) کمتر مورد توجه قرار گرفته است. کمیسیون ارتباطات فدرال^۲، هیچ نظارتی بر محتوای تلویزیون‌های کابلی ندارد. بنابراین، بسیاری از فیلم‌های پورنوگرافیک را در تلویزیون‌های کابلی نمایش می‌دهند. تلویزیون‌های کابلی مانند نوارهای ویدئویی، دسترسی مردم طبقه متوسط آمریکا را به مسائل پورنوگرافیک، ممکن ساخته است. اکنون افرادی که هرگز به کتاب‌فروشی‌های ویژه بزرگسالان مراجعه نکرده‌اند، می‌توانند فیلم‌های پورنوگرافیک را در منزل مشاهده کنند.

1. Supreme court's standards
2. Federal Communication Commission (FCC)

۴. پورنوگرافی شنیداری^۱

این نوع پورنوگرافی شامل یک شماره تلفن^۲ است که اکنون دومین و در عین حال سریع‌ترین فروشگاه گسترده پورنوگرافی است (آندرسون^۳، ۲۰۰۳).

مسائل پورنوگرافیک را از زاویه‌ای دیگر به دو طبقه تقسیم‌بندی می‌کنند:

پورنوگرافی عمل جنسی^۴: در این نوع پورنوگرافی، اشکال گوناگون ارتباط جنسی بین دو یا بیش از دو نفر را نمایش می‌دهند. با تأسف این نوع پورنوگرافی بسیار سودآور است و همچنین به آسانی و در حد گسترده در دسترسی همگان قرار دارد.

پورنوگرافی^۵: در این نوع پورنوگرافی معمولاً تصاویر برهنه یا با کمترین لباس زنان نمایش می‌دهند و تمرکز بر سینه‌ها و اعضای تناسلی زنان است، بدون اینکه هیچ ارتباط جنسی وجود داشته باشد (آلسون^۶، ۱۹۹۹).

نکته قابل توجه این است که هم‌اکنون با گسترش پورنوگرافی از یک سو و افزایش دستیابی به اینترنت در خانواده‌ها، افراد برای تهیه مواد پورنوگرافیک هیچ مشکلی ندارند. افرادی که به اینترنت دسترسی دارند، به آسانی می‌توانند تصاویر و مواد پورنوگرافیک مورد علاقه خویش را از اینترنت دریافت کنند. بر اساس اطلاعات موجود، از تاریخ گسترش نفوذ اینترنت از سال ۱۹۹۰، تولیدکنندگان مواد پورنوگرافیک، به صفحه‌های رایانه‌های سراسر جهان یورش برده‌اند.

در واقع تولیدکنندگان تصاویر پورنوگرافیک، نیازی به مجله‌ها برای انتقال محصولات خود ندارند. به نظر می‌رسد با فراوانی بسیار بالای مواد پورنوگرافیک در تلویزیون‌های کابلی، ماهواره، نرم‌افزارهای رایانه‌ای و اینترنت، آگاهی از خطرهای احتمالی این مشکل ضروری است (دیوید اسپر^۷، ۱۹۹۹).

1. Audio porn
2. Dial-a-porn
3. K. Anderson
4. Hard core
5. Soft core
6. I. Olson
7. D. Sper

۵۶ ■ بررسی وابستگی به موضوع‌های جنسی در اینترنت

الگوی رفتاری وابستگی به امور جنسی در اینترنت

ویکتور بی کلین^۱ در سال‌های فعالیت خود به عنوان درمانگر، بیش از ۳۰۰ فرد معتاد به مسائل جنسی و افراد دیگری را که دچار بدکارکردی جنسی بوده‌اند، درمان کرده است؛ ۹۶٪ این افراد مرد بودند. این موارد شامل انواع بسیار زیادی از فعالیت‌های جنسی اجباری و همچنین موارد دیگری از جمله: تجاوز به کودکان، عریان‌گرایی^۲، شهوت‌رانی با نگاه، لذت جنسی از راه خودآزاری یا آزارسانی به دیگران، فیشیسم و هتک حرمت زنان است. بر اساس نتایج مطالعه دکتر کلین، در بیشتر موارد نام‌برده، پورنوگرافی عامل اصلی ایجاد انحراف‌های جنسی و اعتیاد جنسی بوده است. تحقیقات دکتر کلین نشان می‌دهد افرادی که از تصاویر و مواد پورنوگرافیک استفاده می‌کنند، الگوی رفتاری زیر را دارند:

۱. اعتیاد

افرادی که تصاویر پورنوگرافیک را می‌بینند، به این رفتار وابستگی پیدا می‌کنند. به نظر می‌رسد که مسائل و تصاویر پورنوگرافیک، محرک‌های جنسی بسیار قوی تولید می‌کند که موجب تقویت برانگیختگی جنسی می‌شود و با ارضاء جنسی که از راه خود ارضایی صورت می‌گیرد، ادامه می‌یابد. همچنین، پورنوگرافی تصاویر و تخیلات واضح و ماندگاری در ذهن افراد ایجاد می‌کند که ممکن است برای مدت‌های طولانی در فرد تأثیر گذارد (کلین، ۱۹۹۹).

۲. افزایش^۳

دومین مرحله در اعتیاد جنسی به اینترنت اثرهای افزایش آن است. در اعتیاد جنسی به اینترنت، همواره به مواد جنسی آشکارتر، ناهنجارتر، نامناسب‌تر و منحرف‌تری نیاز است تا فرد بتواند همان آثار قبلی را تجربه کند. این در حالی است که اگر زوجین، هر دو اعتیاد

1. V.B. Cline
2. Exhibitionism
3. Escalation

جنسی داشته باشند، روابط جنسی عجیب و غریبی بین آنها برقرار می‌شود. این مسئله که فرد متأهل باشد یا مجرد نیز تفاوتی ندارد؛ زیرا اعتیاد جنسی افراد معمولاً وابسته به تصورهای قوی جنسی در ذهن آنهاست و همین امر آنها را در معرض خطرهای تهدید پورنوگرافی قرار می‌دهد. افراد وابسته، معمولاً این خیال‌پردازی جنسی را که بیشتر با خود ارضایی پایان می‌پذیرد، به رابطه جنسی واقعی ترجیح می‌دهند. معمولاً اعتیاد جنسی به اینترنت، ظرفیت افراد برای دوست داشتن و اظهار علاقه به شریک زندگی در روابط صمیمی را کاهش می‌دهد. نیاز جنسی افراد وابسته به مسائل پورنوگرافی، به سمت شریک جنسی اینترنتی آنان منحرف شده است و شریک زندگی آنها به آسانی متوجه این تغییر می‌شود و به دنبال آن، احساس تنهایی و طرد شدن می‌کند (همان منبع).

۳. حساسیت‌زدایی^۱

مرحله بعد در اعتیاد به موضوع‌های جنسی در اینترنت «حساسیت‌زدایی» است. با گذشت زمان، مسائل جنسی کتاب‌ها، مجله‌ها و فیلم‌ها که به درستی منجرکننده، تابوشکن، غیرقانونی، نفرت‌انگیز و هرزه است، برای افرادی که به این مواد اعتیاد دارند، تصاویر و مطالبی عادی تلقی می‌شود. از دیدگاه این افراد، فعالیت‌های جنسی که در پورنوگرافی نمایش داده می‌شود، کاملاً قانونی است و با مرور زمان این حس در آنها ایجاد می‌شود که «هر کسی این کارها را انجام می‌دهد!» و در واقع، فعالیت‌های ناهنجار خود را توجیه می‌کنند.

۴. انجام اعمال جنسی^۲

افراد در این مرحله به دنبال مشاهده مسائل پورنوگرافی، به انجام فعالیت‌های جنسی تمایل پیدا می‌کنند. این مسائل شامل بی‌بند و باری در امور جنسی، عریان‌گرایی، رابطه جنسی گروهی، شهوترانی با نگاه، برقراری رابطه جنسی با کودکان و نوجوانان، افراد

1. Desensitization
2. Acting out sexually

هرزه و فاسد و آسیب رساندن به این افراد یا شریک جنسی خود در رابطه جنسی است. تکرار این رفتارها در الگوی رفتاری اعتیاد جنسی قرار می‌گیرد، به صورتی که پس از گذشت مدت زمانی درمی‌یابند که در دام آن گرفتار شده‌اند (کلین، ۱۹۹۹).

جنبه‌های حقوقی پورنوگرافی

فضای رایانه‌ای، دنیای «مجازی» نامیده شده است، زیرا افرادی که در آن هستند و رفتارهایی که در آن بروز می‌کند، مانند دنیای واقعی است. بنابراین نوع جرایمی که افراد در دنیای واقعی مرتکب می‌شوند نیز مشابه جرایم دنیای مجازی خواهد بود. ایجاد مزاحمت، آزار جنسی، تجاوز و سوءاستفاده جنسی از کودکان، همه جرایمی است که بدون ارتباط به وابستگی یا وابسته نبودن ما به رایانه‌ها، در جامعه اتفاق می‌افتد. اما درست مانند بسیاری از مجرمان که از رایانه برای ارتکاب جرم‌های یقه‌سفید یا «بدون قربانی» استفاده می‌کنند، تعداد زیادی از مجرمان، از رایانه برای یافتن قربانیان خود با هدف آزار و ارباب استفاده می‌کنند. حداقل دو پرونده مستندسازی شده درباره افسران پلیس وجود دارد که از رایانه برای ایجاد مزاحمت استفاده کرده‌اند. این افسران پلیس پس از دیدن زنان جذاب، اطلاعات مربوط به آنان را به وسیله جست‌وجو در رایانه پلیس به دست می‌آوردند. یکی از این افسران بارها یک زن را هنگام رانندگی متوقف کرده بود. دلیل این کار تخلف رانندگی از سوی زن نبود، بلکه این پلیس می‌کوشید تا قرار ملاقاتی با او ترتیب دهد. افسر دیگر نیز با به دست آوردن شماره تلفن و نشانی قربانیان خود به وسیله جست‌وجو در بانک رایانه پلیس، بر اساس شماره گواهی‌نامه رانندگی به آزار آنان می‌پرداخت. این دو مرد بدون استفاده از رایانه نیز می‌توانستند به چنین کارهایی دست بزنند، اما قابلیت رایانه‌ها در هدایت سریع به سوی اطلاعات، یافتن قربانیان را برای آنان آسان‌تر می‌کرد. خطر بالقوه دیگر در فضای رایانه‌ای، هرزه‌نگاری^۱ است. هرزه‌نگاری از سه جنبه، تهدید جدی به حساب می‌آید. اولین تهدید اینکه امکان دارد کودکان به هرزه‌نگاری‌های وقیحانه

1. Pornography

در اینترنت دسترسی پیدا کنند. اگرچه شرکت‌های متعددی که در زمینه تولید محصولات هرزه‌نگاری فعالیت دارند، معمولاً محصولات خود را با هدف کمک به والدین برای دور نگه داشتن فرزندانشان از این نوع سایت‌ها، همراه با اخطارها و علایم ویژه ارائه می‌کنند؛ اما والدین درست همان طور که مراقب سایر فعالیت‌های کودکانشان هستند، نیازمند مراقبت از کودکانشان هنگام گشت‌زنی‌های آنان در فضای رایانه‌ای خواهند بود. دومین تهدید اینکه هرزه‌نگارها، هرزه‌نگاری کودکان را راه آسانی برای فروش محصولات خود یافته‌اند. بنابراین سوءاستفاده جنسی از کودکان، تا این حد، رواج یافته است. ارسال تصاویر هرزه‌نگاری بزرگسالان و فروش فیلم‌های هرزه‌نگاری و محصولات مشابه در سطح جامعه (آمریکا) غیرقانونی نیست، اما شاید ناقض قوانین محلی (مبارزه با بی‌عفتی باشد. در سال ۱۹۹۵، رابرت و کارلین توماس^۱ که یک سیستم تابلوی اعلانات الکترونیک (BBS) را از خانه خود در میلپیتاس^۲، واقع در ایالت کالیفرنیا منتشر می‌کردند، به اتهام نقض قوانین فدرال (مبارزه با بی‌عفتی) محکوم شدند. دسترسی به تابلو اعلانات آنها برای عموم آزاد نبود. همچنین، زمانی که یک بازرس اداره پست، از تابلو اعلانات آنان برای دانلود کردن تصاویر هرزه‌نگاری - شامل رابطه جنسی با حیوانات^۳ و طلسم‌های جنسی^۴ استفاده کرد، این دو برادر به اتهام نقض قوانین محلی در ممفیس^۵ واقع در ایالت تنسی محکوم شدند. با اینکه مطالب هرزه‌نگاری آنها در ممفیس غیرقانونی بود، اما برخلاف قوانین محلی، به سادگی قابل دانلود کردن بود. این پرونده بسیار بحث‌انگیز شد؛ زیرا هرزه‌نگاری بزرگسالان در بیشتر نقاط دنیا قانونی است. حال اگر فردی که این تصاویر را دانلود کرد، برای مثال در دانمارک زندگی می‌کرد، چه می‌شد؟ آیا در این حالت پرونده‌ای علیه توماس‌ها تشکیل می‌شد؟ به علاوه، هر کسی که علاقه‌مند به دانلود تصویر از این تابلو اعلانات بود، تنها در صورت پر کردن یک فرم درخواست و پرداخت مبلغ

1. Robert & Carleen Thomas
2. Milpitas
3. Beastality
4. Sexual Fetish
5. Memphis

۶۰ ■ بررسی وابستگی به موضوع‌های جنسی در اینترنت

سالانه ۹۹ دلار قادر به انجام این کار می‌شد و دانلود تصاویر برای همه افراد امکان‌پذیر نبود.

از سوی دیگر، هزینه‌نگاری کودکان - تهیه تصاویری که اعمال جنسی افراد زیر ۱۸ سال را نمایش دهد - در سراسر آمریکا ممنوع است. تهیه چنین تصاویری، سوءاستفاده از کودکان محسوب می‌شود و کسانی که مرتکب این جرم می‌شوند، با اتهام‌های کیفری متعددی روبه‌رو خواهند بود. هزینه‌نگاری کودکان در اینترنت وجود دارد. در سال ۱۹۹۵، FBI تعداد دوازده نفر از اغفال‌کنندگان کودکان^۱ (بزرگ‌سالانی که تمایل به ارتباط جنسی با کودکان دارند) را دستگیر کرد. آنها به وسیله نظارت بر سایت آمریکا آنلاین (AOL) که یک سرویس آنلاین در سطح کشور آمریکاست، دستگیر شدند. یکی از مردان دستگیر شده، سرپرستی یک مرکز مراقبت از کودکان را بر عهده داشت. هیچ مدرکی دلیل بر اینکه از کودکان این مرکز عکس هزینه‌نگاری گرفته شده باشد، وجود نداشت. اما با این حال، جرم او محرز بود. یک سال بعد در پرونده‌ای دیگر، یک دانشجوی ۱۹ ساله، به جرم اشاعه تصاویر جنسی کودکان محکوم شد. این دانشجو از امکان دسترسی به اینترنت در دانشگاه آدلفی^۲ برای به‌دست آوردن تصاویر جنسی کودکان از سایت‌های سوئدی و هلندی، استفاده می‌کرد و سپس این تصاویر را به کاربران دیگر اینترنت، در آمریکا می‌فرستاد.

سومین و بزرگ‌ترین تهدید برای کودکان آن است که اغفال‌کنندگان کودکان و افراد خطرناک دیگر می‌توانند از اینترنت و به وسیله مکاتبه با پست الکترونیک، قربانیان خود را جذب کرده و آنها را در دنیای واقعی به دام اندازند. افراد می‌توانند در استفاده آنلاین از اینترنت، از مشخصات جعلی استفاده کنند و خود را به هر شکلی که دوست دارند جلوه دهند و درباره سن، جنسیت و دیگر ویژگی‌های واقعی خود دروغ بگویند. ناشناس بودن در اینترنت، باعث می‌شود مردم احساس کنند که در بیان ویژگی‌های خود محدودیتی ندارند. اما این امکان، باعث به‌دام افتادن قربانیان نیز می‌شود.

-
1. Pedophile
 2. Adelphi

در سال ۱۹۹۲ دو افسر پلیس در عملیاتی ضربتی رایانه‌ای، موفق به دستگیری یک مرد ۴۹ ساله به نام مارک فورستن^۱ شدند. او با استفاده از یک BBS، تصاویر هرزه‌نگاری کودکان را به نشانی‌های پست الکترونیک ارسال می‌کرد. فورستن قصد داشت با یک پسر ۱۵ ساله با نام مجازی «لوک»^۲ طرح دوستی بریزد تا او را در دنیای واقعی به دام اندازد. هدف فورستن تهیه عکس‌های هرزه‌نگاری از لوک (برای توزیع و فروش) بود. او برای ارتباط جنسی با این پسر، اتفاقی در یک هتل اجاره کرده بود. اما لوک در واقع یک افسر پلیس بود. پس از آنکه فورستن دستگیر شد، پلیس جوانی به نام بریایان کاکس^۳ که در واقع همان لوک بود، خود را نشان داد. کاکس مدعی شد که دو سال پیش، فورستن او را به همین ترتیب فریب داده و به او تجاوز کرده است.

در مارس سال ۱۹۹۴، مرد جوانی در ماساچوست، به جرم استفاده از یک BBS برای پاسخ دادن به درخواست یک نوجوان، مبنی بر همکاری در ربودن یک کودک و تجاوز به او، محکوم شد. این نوع سوءاستفاده‌ها جدید نیست، اما رایانه‌ها و پست الکترونیک سبب شده تا این سوءاستفاده‌ها ابعاد تازه‌ای پیدا کند.

یک افسر پلیس معتقد است که سیستم‌های تابلوی اعلانات و سایر روش‌های جدید ارتباطی تبدیل به «زمین‌های بازی جدید» شده است. همان طور که اغفال‌کنندگان کودکان، معمولاً زمین‌های بازی که محل اجتماع کودکان است، زیر نظر می‌گیرند، اینترنت نیز «زمین بازی» بزرگی است که کودکان زیادی در آن یافت می‌شود و می‌توان به آنها نزدیک شد.

به درستی که خطر اینترنت به اندازه دلالت‌های وحشت^۴ نیست. کوین وایت لاول^۵ روزنامه‌نگار ادعا می‌کند: «بیش از ۳۵ میلیون آمریکایی از شبکه استفاده می‌کنند و تعداد حوادث اندک است». نویسنده‌ای به نام مارک استوارت جیل^۶ می‌نویسد: «مهیج‌ترین جرایم

1. Mark Forsten
2. Look
3. Brayan Cox
4. Fearmongers
5. Kevin WhiteLaw
6. Mark Stuart Gill

۶۲ ■ بررسی وابستگی به موضوع‌های جنسی در اینترنت

(رایانه‌ای) مانند هزینه‌نگاری درصد کمی از این جرایم را تشکیل می‌دهد. یافتن آمارهای مختصر و مفید در این باره نیز دشوار است. زیرا مدام به تعداد کاربران اینترنت افزوده می‌شود و نمی‌توان بسیاری از این جرایم را شناسایی کرد. همچنین، بیشتر آمارها درباره جرایم رایانه‌ای، شامل سرقت نرم‌افزار، تقلب در پرداخت عوارض و تقلب تلفنی است. پرونده‌های سوءاستفاده جنسی از کودکان که سرچشمه‌اش از اینترنت باشد، به نسبت اندک است.

نوجوانان باید آگاه باشند که در فضای رایانه‌ای نیز درست مانند دنیای واقعی، افراد خطرناک وجود دارند، اما در فضای رایانه‌ای، افراد خطرناک به سادگی تغییر قیافه می‌دهند. کودکان باید قوانین مشخصی درباره فضای رایانه‌ای بیاموزند. برای مثال آنها هرگز نباید اطلاعات شخصی (مانند نشانی خانه یا شماره تلفن) را در اینترنت بازگو کنند، درست مثل اینکه نباید این اطلاعات را در اختیار افراد غریبه قرار دهند (در کتابچه‌ای با نام «امنیت کودکان در بزرگراه اینترنت» که از سوی جامعه خدمات تعاملی و مرکز ملی کودکان گم شده و کودکانی که از آنان سوءاستفاده شده انتشار یافته است، نکته‌های بیشتری درباره این آگاهی‌ها ذکر شده است).

کودکان تنها افرادی نیستند که در مخاطره قرار می‌گیرند. در سال ۱۹۹۶، جسد زنی اهل مریلند در یک گور کم‌عمق، در پشت خانه مردی اهل کالیفرنیا شمالی پیدا شد. مقتول از اینترنت با مرد آشنا شده بود. قاتل مدعی شد که زن از او خواسته که او را شکنجه کند و بکشد. زن جوان دیگری اهل نیویورک، از مردی که در اینترنت با او آشنا شده بود، شکایت کرد. زن ادعا کرد که مرد، او را زندانی و اذیت جنسی کرده است. در هر دو پرونده، قربانیان پیام‌های نوشتاری محرک برای مردان متهم، ارسال می‌کردند. فضای رایانه‌ای آن سرزمین عجایی نیست که مردم در آن اطلاعات مربوط به خود را بدون هیچ ترسی اظهار کنند. اگر فضای رایانه‌ای به اندازه دنیای واقعی خطرناک باشد، مردم باید یاد بگیرند که از خود مراقب کنند. مزاحمت و آزار جنسی نیز در اینترنت اتفاق می‌افتد.

رابرت مینارد^۱ و همسرش ترزا^۲ در سال ۱۹۹۶ قربانی یک مزاحم رایانه‌ای شدند. زمانی که پیام‌های آزاردهنده و توهین‌آمیز درباره مینارد بر روی یک BBS ظاهر شد و ادامه یافت، رابرت مینارد به دادگاه شکایت کرد. جالب آنکه قاضی این پرونده به وسیله ارسال یک نامه الکترونیکی به نویسنده این پیام‌ها، به او دستور داد که نوشتن این مطالب را متوقف کند. خوشبختانه هیچ خشونت فیزیکی در این ماجرا برای مینارد رخ نداد. اگر آزار رایانه‌ای به خشونت فیزیکی منجر شود چه؟ زنی که در یک اتاق گپ به عنوان همجنس‌باز معرفی شده بود، به وسیله دو مرد که به خانه او وارد شده بودند مورد ضرب و شتم قرار گرفت. شدت جراحات‌ها به حدی بود که زن به بیش از ۶۰ بخیه و جراحی پلاستیک نیاز پیدا کرد. او می‌گوید: «من همواره با ترس زندگی می‌کنم زیرا هنوز هم سوژه بعضی از گروه‌ها هستم». یکی از مردانی که به او حمله کرده بود، هرگز دستگیر نشد.

در یک پرونده دیگر، نویسنده‌ای به نام جین هیچکاک^۳، در یک توطئه، مورد آزار قرار گرفت. به این ترتیب که تعدادی پیام اینترنتی از سوی آژانس ادبی وود ساید^۴ برای افرادی فرستاده شده بود که با هیچکاک رابطه خوشایندی نداشتند. در ظاهر این پیام‌ها از سوی خود هیچکاک فرستاده می‌شد، اما طوری طراحی شده بود که به او صدمه بزند یا حداقل برای او دردسر ایجاد کند. در یکی از این پیام‌های جعلی نوشته شده بود:

«نویسنده زن بین‌المللی، بدون هیچ محدودیتی در تخیل و فانتزی که روابط گروهی مازوخیسمی/سادیسمی، شامل شکنجه جنسی و... را ترجیح می‌دهد، با نشانی Misc.Writing با من تماس بگیرید یا به خانه من به ... (نشانی دقیق خانه) مراجعه کنید. تماس‌های شما با شماره ... (شماره تلفن دقیق خانه) شبانه‌روزی دریافت می‌شود. من به شما قول می‌دهم که هر (لذتی) که فکرش را بکنید (با من) خواهید داشت. تنها به

1. Robert Maynard
2. Teresa
3. Jayne Hitchcock
4. Wood side

درخواست‌های جدی جواب داده خواهد شد».

حدود ۳۰ تلفن از سوی افراد علاقه‌مند به رابطه جنسی با هیچکاک که این پیام را خوانده بودند، به او زده شد و هیچکاک دادخواستی پرکرد که در آن خواستار ۱۵ میلیون دلار غرامت شد. اگر یکی از افرادی که پیام را خوانده بود، واقعاً به خانه او می‌رفت، چه اتفاقی می‌افتاد؟ این پیام در ظاهر با هدف تلافی جویی ارسال شده بود. هیچکاک قبلاً در اینترنت، پیام‌هایی به گروهی از نویسندگان ارسال کرده بود و دربارهٔ فعالیت‌های تجاری وودساید به آنان اخطار داده بود.

یکی از افرادی که در این آژانس کار می‌کرد، پیام‌های توهین‌آمیزی با نام هیچکاک به استادان یک کالج در سال کرد. هیچکاک در این کالج پاره‌وقت تدریس می‌کرد. همچنین شخصی که در زمینه کارهای ادبی با هیچکاک فعالیت می‌کرد، چند نامه الکترونیک دریافت کرد که در ظاهر از سوی هیچکاک بود و اشاره می‌کرد که روابط حرفه‌ای آنها باید پایان پذیرد. خوشبختانه نام هیچکاک درست نوشته نشده بود و این اشتباه، جعلی بودن نامه را برای همکار او روشن کرد. این نوع از آزارهای رایانه‌ای سبب نابودی اعتبار شخصی و حرفه‌ای افراد می‌شود و به علاوه امنیت آنان را تهدید می‌کند.

قوانین ضد مزاحمت، هم در دنیای واقعی و هم در دنیای مجازی، امکان حفاظت از قربانیان را فراهم می‌کند. در واقع اگر مظنون به قربانی صدمه زده باشد، باز هم می‌توان او را بازداشت کرد. اگر ثابت شود که قصد صدمه زدن، جدی بوده است، برای بازداشت مزاحم کفایت می‌کند. با این حال، قاضی در پرونده‌های مزاحمت رایانه‌ای، شاید تا حدی از متهم حمایت کند، زیرا مزاحم رایانه‌ای در مقایسه با مزاحم دنیای واقعی، اصولاً تهدید فیزیکی کمتری دارد.

پرونده جیک بیکر^۱ پرسش‌های مهمی مطرح می‌کند، درباره حریم شخصی، فانتزی‌سازی رایانه‌ای و آنچه مجریان قانون برای جلوگیری از قانون‌شکنی در این حیطه انجام می‌دهند. بیکر در سال ۱۹۹۴-۱۹۹۵ دانشجوی دانشگاه میشیگان بود. او داستان‌های کوتاه تخیلی

1. Jake Baker

درباره روابط جنسی و تجاوز می‌نوشت و این داستان‌ها را در یک گروه خبری با نام Alt-sex که خوانندگان زیادی داشت منتشر می‌کرد، با این اخطار به خوانندگان که این داستان‌ها تصویری و صریح است. او در یکی از داستان‌هایش، یکی از دانشجویان دختر دانشگاه که نزدیک فارغ‌التحصیلی‌اش بود، به عنوان قربانی یک تجاوز جنسی معرفی کرد. مقامات مسئول دانشگاه متوجه این ماجرا شدند. همچنین بیکر از پست الکترونیک با شخصی به نام آرتور گوندا^۱ مکاتبه می‌کرد و این دو، فانتزی‌های جنسی خود را (شامل سوءاستفاده و تجاوز جنسی به زنان جوان) برای هم تعریف می‌کردند. در یکی از این نامه‌های الکترونیک، بیکر نوشته بود: «تنها خیال‌بافی در این باره کافی نیست. من نیاز دارم که این کار را انجام دهم». در این نامه‌های الکترونیک، نام زنان جوان متعددی در منطقه آن آربور^۲ در ایالت میشیگان و در منطقه زندگی بیکر ذکر شده بود و آنان از این زنان به عنوان قربانیان مناسبی برای ذهنیات خود اسم برده بودند.

بیکر در فوریه ۱۹۹۵ دستگیر شد و اولین شخصی بود که به اتهام ارسال تهدیدهای اینترنتی بین ایالتی مجرم شناخته شد. بیکر ادعا می‌کرد که هرگز قصد نداشته به کسی صدمه بزند و هرگز برای این کار برنامه‌ریزی نکرده است. او درباره داستان‌هایش می‌گفت که فقط داستان است. بیکر از اتهام داستان‌هایش تبرئه شد، اما اتهام تهدیدهای بین ایالتی همچنان باقی بود؛ تا آنکه پس از بحث‌های بسیار در ژانویه سال ۱۹۹۷ قاضی پرونده بیکر او را تبرئه کرد. به دلیل آنکه نامه‌های الکترونیک او خصوصی بود و تنها برای آرتور گوندا فرستاده می‌شد و تهدید جدی برای صدمه‌های احتمالی محسوب نمی‌شد.

بعضی افراد معتقدند که پرونده بیکر نمونه‌ای از یک «جرم ذهنی» است و در صورت محکوم کردن او، این دانشجو به دلیل آنچه اندیشیده است، مجازات می‌شود، نه به دلیل آنچه انجام داده است و این با سیستم عدالت کیفری آمریکا کاملاً بیگانه است. مثال دیگری از این نوع جرایم ذهنی، پرونده مردی ۵۱ ساله بود که در سال ۱۹۹۴ در کالیفرنیا به

1. Arthur Gonda

2. Ann Arbor

۶۶ ■ بررسی وابستگی به موضوع‌های جنسی در اینترنت

وسيله يك كارآگاه جرایم رایانه‌ای دستگیر شد. این مرد در خودروی خود یک ویبراتور، روان‌کننده‌های سکسی و کاندوم حمل می‌کرد. او از طریق یک BBS با پسر بچه ۱۳ ساله‌ای طرح دوستی ریخته و منتظرش بود. در زمان دستگیری، او با هیچ جرم واقعی مواجه نشد، زیرا آن پسر ۱۳ ساله وجود خارجی نداشت.

بعضی افراد معتقدند وقتی پلیس خود را به عنوان یک پسر بچه جا می‌زند و منتظر یک دعوت به رابطه جنسی است، در واقع بر روی مرزها پا گذاشته است. به اعتقاد این افراد، قدرت لازم برای دستگیری فرد، پیش از ارتکاب جرم، بسیار بیشتر از قدرتی است که دولت به پلیس می‌دهد. بنابراین پلیس در صورت انجام این کار، حقوق افراد را زیر پا گذاشته است. افراد دیگر معتقدند وقتی این نوع عملیات سری، قانونی هدایت شود، کودکان (یا بزرگسالانی) که در معرض قربانی شدن قرار می‌گیرند، حفظ می‌کند.

در گذشته غالباً مقامات مسئول هیچ قدرتی برای حفظ قربانیان از مزاحمان نداشتند، مگر آنکه مزاحم یک صدمه واقعی به قربانی وارد می‌کرد. اما برای بسیاری از قربانیان، وقوع اولین صدمه واقعی می‌تواند منجر به مرگ شود. به همین دلیل، قوانین حفظ قربانیان از آزار و مزاحمت، شدیدتر شده است و مقامات مسئول، قدرت بیشتری برای جلوگیری از وقوع جرایم در مراحل اولیه آن دارند. اهداف قانون‌گذاران هرچه باشد، آنها باید حقوق افراد را بر اساس قانون اساسی، رعایت کنند و در روش‌های جدید ارتباطی مانند BBS و پست الکترونیک، تنها بر نیاز به متعادل کردن حقوق فردی یا حقوق کل جامعه یا دیگران تأکید کنند.

در اصلاحیه اول قانون اساسی آمریکا، بر آزادی بیان، آزادی مذهب شهروندان و آزادی مطبوعات تأکید شده است. با این حال، بعضی از گفته‌ها مانند تهمت (جملات شفاهی دروغ که سبب بدنامی یک شخص می‌شود) و افترا (نوشته‌های انتشار یافته دروغین و بدنام‌کننده) جرم محسوب می‌شود و گفته‌های آتش‌افروزانه (برانگیزنده برای ارتکاب جنایت) منجر به پیگرد کیفری می‌شود. اما بیشتر گفته‌ها - حتی اگر گفته‌های نفرت‌آمیز با مضمون تحقیر یک گروه نژادی خاص باشد - بر اساس اصلاحیه اول این قانون جرم

محسوب نمی‌شود. بر اساس این اصلاحیه، پاسخ کلمات زشت سانسور نیست، بلکه کلمه زشت است.

اصلاحیه اول قانون اساسی را می‌توان مانند بسیاری از اصلاحیه‌های دیگر، به اشکال گوناگون تعبیر کرد. شاید نویسندگان این قانون، هیچ ایده‌ای از نیاز به تطابق این قانون با مواردی که در آینده پیش خواهد آمد، نداشته‌اند. هدف اصلی آنها اطمینان از انعطاف‌پذیری این قانون بوده است. بنابراین به صراحت بیان کرده‌اند که آزادی‌هایی که در اصلاحیه اول به آن اشاره شد، شرطی نیست.

اگرچه اصلاحیه اول قانون اساسی آمریکا از حقوق آزادی بیان هرزه‌نگاران حمایت می‌کند، اما قوانینی هم برای محدودیت دسترسی افراد غیربزرگسال به مسائل جنسی بزرگسالان وضع شده است. با این حال، اینترنت یک وسیله ارتباطی کاملاً جدید است. بعضی مطالب مانند هرزه‌نگاری کودکان که در آمریکا غیرقانونی است، در کشورهای دیگر قانونی است و به صورت ۲۴ ساعته در سراسر جهان قابل دسترسی است. مانند بسیاری از حکومت‌های ایالتی، کنگره آمریکا قوانینی را با هدف حفظ کودکان از بعضی مسائل در اینترنت (مانند فرمول ساخت بمب دستی) وضع کرده است. مخالفان این قوانین معتقدند که حفظ کودکان بر عهده دولت نیست و افراد می‌توانند هر نوع اطلاعاتی را انتشار دهند. در تلاش برای قانونمند کردن مطالب اینترنت، لوایح متعددی مطرح شده است. مشهورترین آن قانون Decency ارتباطات (CDA) است. کنگره آمریکا در سال ۱۹۹۵ این لایحه را تصویب کرد که به سرعت با مخالفت‌های بسیاری، به دلیل مغایرت آن با اصلاحیه اول قانون اساسی، مواجه شد. حامیان این قانون معتقد بودند که این قانون، کودکان و افراد بی‌گناه را از مواجهه با مطالب مضر حفظ می‌کند و سوداگران و شهروندان شبکه را باید مجبور کرد که شبکه را «پاک نگاه دارند». اما مخالفان این قانون، معتقد بودند که هر تلاشی برای قانونمند کردن یا حتی تعریف صلاحیت نداشتن درباره اینترنت، مغایر با اصلاحیه اول قانون اساسی، مبنی بر آزادی بیان می‌باشد. در ۴۸ ساعت، پس از تصویب این لایحه، هزاران وب سایت در مخالفت با این عمل به حالت تعطیل درآمد. سرانجام در

۶۸ ■ بررسی وابستگی به موضوع‌های جنسی در اینترنت

ژوئن ۱۹۹۷، پرونده Aclu در مقابل Reno، سبب شد که دیوان عالی آمریکا تصمیم به لغو CDA بگیرد و آن را مغایر با قانون اساسی اعلام کند. چندین دادگاه فدرال نیز، قوانین ایالتی را که سعی در قانونمند کردن محتوای اینترنت داشت، مغایر با قانون اساسی اعلام کردند.

در ۲۰ نوامبر ۱۹۹۸ دیوان عالی آمریکا، اجرای یک قانون Indecency را تا هنگام روشن شدن مغایر نبودن آن با قانون اساسی متوقف کرد. این قانون، قانون حفاظت از کودکان در مقابل اینترنت یا Copa است (که گاهی اوقات CDAII نیز گفته می‌شود) و به عنوان بخشی از قانون مصحلت توده مردم^۱ (یک بخش قدیمی از قانون‌گذاری بودجه فدرال) به تصویب رسید. موافقان معتقدند که این قانون بعضی مسائل را در قانون CDA اصلی مشخص می‌کند و موجب حفاظت از کودکان خواهد شد. دوباره مخالفان ادعا کردند که هر محدودیت قانونی درباره محتوای مطالب اینترنت، مغایر با قانون اساسی است. جامعه پیشگامان الکترونیک (EFF)، اتحادیه اطلاعات مخفی الکترونیک (EPIC) و اتحادیه آزادی‌های مدنی آمریکا (ACLU)، برای جلوگیری از اجرای این قانون و به دست آوردن حکم توقف موقت این قانون، دادخواستی ارائه کردند. این سازمان‌ها برای آزادی بیان در اینترنت، کار می‌کنند و معتقدند هر قانونی که آزادی بیان را محدود می‌کند، نه تنها مغایر با قانون است، بلکه سوابق خطرناکی برای این رسانه به نسبت جدید، از فضای رایانه‌ای، ایجاد می‌کند. این نوع درگیری‌ها درباره اصلاحیه اول قانون اساسی، عمری به اندازه عمر تلاش آمریکاییان برای ایجاد حق آزادی بیان دارد. اینترنت وسیله‌ای ارتباطی است که در بعضی ابعاد، مانند اشکال قدیمی تر ارتباط، مانند روزنامه‌ها، کتاب‌ها و مجله‌هاست. از سوی دیگر، این رسانه کاملاً جدید است. قوانین رایانه‌ای، شباهت‌هایی با قوانین قدیمی دارد، اما در بعضی موارد نیز کاملاً جدید است. در این زمینه باید به تعادلی میان حقوق افراد برای داشتن دسترسی آزادانه به اطلاعات و حقوق کل جامعه برای لذت بردن از یک محیط اینترنتی ایمن برسیم.

1. Act Omnibus Appropriations

جنبه‌های اقتصادی پورنوگرافی

در مدتی کمتر از سه دهه، پورنوگرافی از یک عملیات در مقیاس کم، با درآمد سالانه ۵ تا ۱۰ میلیون دلار، به یک صنعت غول پیکر با فروش سالیانه ۱۲ تا ۱۳ میلیارد دلار تبدیل شده است. این مبلغ با درآمد سالانه سه شبکه بزرگ تلویزیونی برابر است. بر اساس همین گزارش، در سال ۱۹۹۶ آمریکایی‌ها بیش از ۸ میلیون دلار صرف ویدئوهای نمایش روابط جنسی، نمایش‌های مخفیانه، برنامه‌های کابلی مخصوص بزرگسالان، پورنوگرافی کامپیوتری و مجله‌های سکسی کردند. که این میزان از درآمد سالانه گیشه‌های فروش فیلم‌های هالیوود بیشتر است. در همین سال، تولیدکنندگان تصاویر و مواد پورنوگرافیک ۸۰۰۰ فیلم ویدئویی، تقریباً، ۲۲ فیلم در هر روز تولید کردند. بر اساس گزارش‌ها اجاره فیلم‌های نمایش روابط جنسی، از ۷۵ میلیون مورد در سال ۱۹۸۵ به ۶۵۵ میلیون مورد در سال ۱۹۹۶ تبدیل شده است. در نتیجه تعداد افرادی که از آثار پورنوگرافی استفاده می‌کنند در حال افزایش است. گزارش‌های آماری دیگر نشان می‌دهد که روزانه سایت‌های Playboy، متوسط ۵ میلیون بیننده دارد.

۵. پیامدهای پورنوگرافی اینترنتی

پورنوگرافی غیرپرخاشگرانه

موضوع مهمی که توجه برخی از متخصصان علوم رفتاری را به خود جلب کرده این است که آیا خشونت آسیب‌زاست؟ یا اینکه مسائل و موضوع‌های جنسی آسیب‌زاست؟ برای یافتن پاسخی منطقی و علمی برای این پرسش، پژوهش‌های فراوانی صورت گرفته است و در آن، پورنوگرافی خشونت‌آمیز و پورنوگرافی غیرپرخاشگرانه در موقعیت‌های کنترل شده، مقایسه شده است.

در ابتدای این بحث، چند نمونه پورنوگرافی غیرپرخاشگرانه را بررسی می‌کنیم که بیشتر درمان‌گران و مردم به عنوان الگوهای ناسالم رفتارهای جنسی می‌شناسند: پورنوگرافی کودکان، پورنوگرافی با محارم (ارتباط مادر با پسر، دختر با پدر، برادر

۷۰ ■ بررسی وابستگی به موضوع‌های جنسی در اینترنت

بزرگ‌تر با خواهر کوچک،...)، رابطه جنسی با حیوانات، ارتباط جنسی گروهی، رابطه جنسی با زنان فاسد و تأثیر آن بر روابط زوجین و فیلم‌های شهوت‌انگیزی که اطلاعات اشتباه در خصوص تمایلات جنسی انسان ارائه می‌دهند.

همه این موارد اگرچه دارای کمترین میزان خشونت است، اما در هر صورت آثار بالقوه منفی بر بینندگان دارد؛ زیرا از یک سو الگوهای رفتاری ناسالم، رفتار جنسی را آموزش می‌دهد و همچنین اطلاعاتی غیرصحیح در خصوص تمایلات جنسی انسان‌ها ارائه می‌دهد و از سوی دیگر، این نوع پورنوگرافی به اعتیاد جنسی منجر می‌شود و یا آن را تشدید می‌کند.

افزون بر این تحقیقات تجربی در خصوص آثار پورنوگرافی غیرپرخاش‌گرانه بر بزرگسالان، نشان داد زمانی که افراد گروه آزمایش ۶ هفته در معرض مداوم تصاویر جنسی قرار می‌گیرند، این رفتارها و احساسات را نشان می‌دهند:

- احساسات عاطفی خود را در قبال زنان از دست می‌دهند. «هتک حرمت» را یک

جرم قضایی کم‌اهمیت در نظر می‌گیرند.

- اطلاعات تحریف شده‌ای درباره تمایلات جنسی بروز می‌دهند.

- میل روزافزونی برای دریافت پورنوگرافی خشونت‌آمیز، عجیب و غریب و ناهنجار دارند.

- تک همسری اهمیت خود را از دست می‌دهد و اعتماد به ازدواج به عنوان یک عرف پایدار و بادوام کاهش می‌یابد.

- نگرشی مثبت به روابط چند همسری، به عنوان یک رفتار طبیعی، پیدا می‌کنند.

پژوهش دیگری که زیلمن و برابانت (۱۹۸۹) در مطالعه طولی، در خصوص پورنوگرافی غیرخشونت‌آمیز انجام دادند، نشان داد پس از اینکه آزمودنی‌های پژوهش چند هفته در معرض تصاویر و آثار پورنوگرافیک قرار گرفتند؛ گزارش دادند که در ارتباط جنسی با همسر خویش احساس رضایت کمی دارند و احساسات و عواطف آنها کاهش یافته است. همچنین این محققان دریافتند که بین ارزش‌های جنسی که در تصاویر و آثار پورنوگرافیک

فصل دوم: پیشینه پژوهش ■ ۷۱

تأکید می‌شود و ارزش‌های جنسی که در طول روابط جنسی صمیمی مانند ازدواج، تأکید می‌گردد، ناهمخوانی وجود دارد. زیرا هدف اصلی در پورنوگرافی کسب بیشترین لذت جنسی بدون هیچ وابستگی، تعهد و مسئولیت است.

زیلمن و برایانت دریافتند که آزمودنی‌های آنها پس از قرار گرفتن زیاد در معرض مواد پورنوگرافیک، رفتارهای جنسی زناکارانه و خارج از محدوده ازدواج را آسان‌تر می‌پذیرفتند و این عقیده را می‌پذیرند که رفتارهای بی‌قید و بند با زنان رفتاری طبیعی است. این امر همچنین بر نگرش آزمودنی‌ها در خصوص ازدواج تأثیر می‌گذاشت و آزمودنی‌ها به ازدواج به عنوان یک عرف اشتباه و ناپایدار می‌نگریستند. از سویی تمایل آزمودنی‌ها برای بچه‌دار شدن و تولید نسل کاهش پیدا می‌کرد.

در پژوهش دیگری که اشنایدر^۱ (۲۰۰۰) انجام داد، آثار خانوادگی اعتیاد به موضوع‌های جنسی در اینترنت بر ۹۱ زن و ۳ مرد با دامنه سنی ۲۴ تا ۵۷ سال بررسی شد. نتایج این پژوهش نشان داد:

- ۶۶٪ موارد فعالیت‌های جنسی زوجین، محدود به رابطه جنسی فرد معتاد در فضای مجازی شده بود و این زوج‌ها هیچ رابطه جنسی خارج از فضای مجازی نداشتند.
- فعالیت‌های درون خطی افراد وابسته به مسائل جنسی، در خلوت و به دور از چشم خانواده صورت می‌گیرد. اما در صورتی که همسر فرد وابسته، از این فعالیت‌ها آگاه می‌شد، احساس می‌کرد به وی خیانت شده و همچنین احساس طرد شدن، تنهایی، گوشه‌گیری، شرم، تحقیر، حسادت و عصبانیت می‌کرد و عزت نفس خویش را از دست رفته می‌دانست. از سویی دروغ‌های مکرر فرد وابسته، موجب اضطراب و پریشانی همسر وی می‌شد.

- اعتیاد جنسی به اینترنت، عامل اصلی جدایی و طلاق زوجین بود. ۲۲/۳٪ پاسخ دهندگان به همین علت از همسران خود جدا می‌شدند یا طلاق می‌گرفتند و تعداد بسیاری نیز تصمیم جدی به جدایی داشتند.

1. J.P. Schneider

۷۲ ■ بررسی وابستگی به موضوع‌های جنسی در اینترنت

- حدود ۶۸٪ زوجین (یکی یا هر دو) علاقه خود به برقراری روابط جنسی را از دست داده بودند (۵۲/۱٪ افراد وابسته و ۳۴٪ از همسران افراد وابسته). این موضوع آثار منفی بسیاری برای کودکان دارد، که چند مورد آن به این شرح است: ۱. قرار گرفتن در معرض پورنوگرافی و سوءاستفاده از زنان ۲. درگیر بودن در فعالیت‌های رفتاری متعارض و کشمکش والدین ۳. احساس کمبود توجه، زیرا بیشتر اوقات یکی از والدین به انجام فعالیت‌های رایانه‌ای مشغول و والد وابسته نیز به فعالیت‌های خود در فضای مجازی سرگرم بود ۴. سست شدن بنیان خانواده و کاهش ارزش ازدواج.

۶. پیامدهای اجتماعی پورنوگرافی

آثار اجتماعی اینترنت

در شرایطی که هرروزه افق جدیدی بر ارتباطات گشوده می‌شود و عرصه‌های ناشناخته‌ای از سوی دانشمندان و پژوهشگران ارتباطات بازمی‌گردد، لزوم مطالعه و بررسی تبعات گوناگون اینترنت، بیش از پیش رخ می‌نماید. ضرورت پژوهش حاضر نیز درباره پیامدهای بی‌شمار این رسانه است. اگر روزگاری ۳۸ سال باید صبر می‌کردیم تا ۳۰ درصد از مردم آمریکا صاحب تلفن شوند و ۱۷ سال طول می‌کشید تا صاحب تلویزیون شوند، برای برخورداری از اینترنت، تنها به ۷ سال زمان نیاز بود (گزارش UCLA، ۲۰۰۰).

رسانه اینترنت مانند غول چراغ جادوست که پس از پیدایش خود و بیرون آمدن از چراغ، دست به اعجازهای بی‌شماری می‌زند که حیات اجتماعی و فرهنگی بشر را دستخوش دگرگونی‌های اساسی می‌کند. گزارش سالانه UCLA (مرکز سیاستگذاری‌های ارتباطات) نشان می‌دهد که سالانه قریب ۴ تریلیون Email رد و بدل می‌شود که نرخ افزایش آن نیز تصاعدی است (گزارش UCLA، ۲۰۰۰).

این گسترش وسیع آن هم در طول یک دهه، نویدبخش تحولات گسترده‌تری در زندگی انسان‌ها خواهد بود. همپای شکل‌گیری و رشد این شبکه گسترده جهانی، پژوهشگران غربی نیز تبعات و پیامدهای اجتماعی و فرهنگی این رسانه را مطالعه کرده‌اند. بررسی این

فصل دوم: پیشینه پژوهش ■ ۷۳

مطالعات - که به تفصیل در ادامه این نوشتار خواهد آمد - نشان می‌دهد که بی‌توجهی به این پدیده و پیامدهای آن، سبب می‌شود تا بهره کافی از این رسانه را نبریم و همچنین از تهدیدها و آسیب‌های احتمالی آن نیز مصون و ایمن نباشیم. تقریباً بیشتر اندیشمندانی که موضوع اینترنت را بررسی کرده‌اند خواه از دیدگاه موافق و تأییدگرانه و خواه از دید منفی، انتقادی و آسیب‌شناسانه، همگی بر این نکته پافشاری می‌نمایند که این رسانه، انقلابی گسترده در حیات بشر برپا کرده و هیچ‌کس نمی‌تواند در جهان معاصر موجودیت آن را نادیده بگیرد.

نورمن نی در پژوهشی با عنوان (بررسی شیوه گذران وقت) اشاره می‌کند که استفاده از اینترنت بر دو مقوله ارتباطات میان فردی^۱ و اجتماعی شدن^۲ تأثیر بسیاری دارد. استفاده از اینترنت، تأثیری منفی بر فعالیت‌های اجتماعی و ارتباطات چهره به چهره با دوستان و خانواده دارد. البته این پژوهشگر تأکید دارد که پدیده اینترنت، از دل متغیرهای زمان و مکان بر رفتارهای اجتماعی تأثیر می‌گذارد. به این معنا که استفاده از این فناوری رسانه‌ای در (منزل) و در (تعطیلات آخر هفته) منجر به چنین نتایجی می‌شود، اما استفاده از آن در محیط خارج از خانه، نظیر کافی‌نت‌ها و محل‌های کار و نیز استفاده از آن در طول روزهای هفته، چنین تبعاتی ندارند (Norman Nie, 2002).

پژوهش گسترده دیگری نیز از سوی اوکالا - مرکز سیاست‌گذاری‌های ارتباطی در آمریکا - صورت گرفت. گزارش نهایی تحقیق مذکور نشان می‌دهد که در هر ۲۴ ساعت، محتوای اینترنت با ۳/۲ میلیون صفحه جدید و بیش از ۷۱۵ هزار تصویر افزوده‌تر می‌شود. همچنین تعداد میل باکس‌ها^۳ در سال ۱۹۹۹ به ۵۷۰ میلیون رسیده است. بر اساس این گزارش سالانه قریب چهار تریلیون Email رد و بدل می‌شود. یافته‌های این پژوهش که با بررسی الگوهای ارتباطات، رفتار مصرف‌کنندگان اینترنت و اعتماد اجتماعی به آینده تغییرات حاصله از گسترش اینترنت را بررسی می‌کند چنین است:

1. Interpersonal communication
2. Sociability
3. Mail Boxes

۷۴ ■ بررسی وابستگی به موضوع‌های جنسی در اینترنت

- ۴۲ درصد از آمریکایی‌ها، روزانه Email خود را چک می‌کنند که این امر شیوه تعامل ارتباطی افراد را به گونه‌ای کم نظیر دگرگون ساخته است.

- با استفاده از سایت‌های Personals افراد، دوستان خود را روی خط^۱ جست‌وجو می‌کنند.

- خرید اینترنتی سبب می‌شود که وقت افراد در ترافیک‌های سنگین شهری و میان شهری تلف نشود و از دیگر سو، موجب دسترسی آنها به اطلاعاتی درباره کالاها شده است.

- ۱۰ مورد از بیشترین جنبه‌هایی که افراد از اینترنت استفاده کرده‌اند، چنین است: جست‌وجو در وب، E-mail، یافتن اطلاعات جذاب، خواندن اخبار، خرید آنلاین، جست‌وجوی اطلاعات سرگرم‌کننده، یافتن اطلاعات مربوط به مسافرت، استفاده از پیام‌های لحظه‌ای، یافتن اطلاعات پزشکی و بازی‌های رایانه‌ای.

- اینترنت به قدری محبوبیت دارد که ۳۰/۶ درصد والدین استفاده نکردن از آن را به عنوان وسیله مجازات و تنبیه فرزندانشان به کار می‌گیرند.

- ۶۳/۶ درصد افراد معتقد بودند که با استفاده از اینترنت ممکن است به حریم خصوصی آنها^۲ تهدید وارد شود.

- ۲۶/۲ درصد افراد، دوستان اینترنتی داشته‌اند که هرگز آنها را ندیده بودند. به واقع این امر شکل جدیدی از ارتباط‌های مجازی و غیرچهره‌ای است (The UCLA, 2001).

پژوهش دیگری که محقق برجسته آمریکایی، پروفیسور نورمن نی و همکارش پروفیسور لوتس اربرینگ با عنوان *اینترنت و رسانه‌های عمومی* انجام داده‌اند، نشان می‌دهد که اینترنت مثل یک رسانه گسترده و عمومی دگرگونی‌هایی در رفتار اجتماعی افراد ایجاد می‌کند که به دنبال آن الگوهای رفتاری آنها تغییر می‌کند. این تحقیق که در سال ۲۰۰۲ و روی ۴۱۱۳

1. On line
2. Privacy

فصل دوم: پیشینه پژوهش ■ ۷۵

نفر انجام شد، نشان می‌دهد که هر چه افراد بیشتر و بیشتر با اینترنت کار می‌کنند، به همان میزان، زمان کمتری برای تماشای تلویزیون، خواندن روزنامه، خرید در مغازه‌ها و رانندگی در ترافیک صرف می‌کنند و به همان میزان، زمان بیشتری برای کار در منزل و محل کار دارند. پژوهشگران این نکته را برجسته ساختند که اینترنت مانند یک رسانه توده‌ای و فراگیر، بخشی از کارکردهای اطلاعاتی و ارتباطاتی دیگر رسانه‌های موجود را از آن خود ساخته است (Nie & Erbring, 2002).

اما پژوهشگران درباره آثار اینترنت بر سازمان‌های اجتماعی و افزایش انزوای اجتماعی نیز اشاره داشته‌اند. امری که در صورت غفلت و نادیده گرفتن، آسیب‌های جبران ناپذیری ایجاد کرد (Robinson & Crenshaw, 2002).

دکتر اریک وایزر در پژوهش دیگری با عنوان *کارکردهای اینترنت و تبعات اجتماعی و روان‌شناختی آن*، به مدد گزاره‌های بنیادین ماکس وبر - که رسالت پژوهش جامعه‌شناختی را مطالعه معانی کنش در نزد کنشگران می‌دانست. وبر (۱۳۷۶) دریافت که استفاده‌کنندگان اینترنت چه دلایل و اهدافی برای این استفاده داشتند. به باور وایزر، تنها به یاری چنین کشفی است که می‌توان عواقب و آثار اجتماعی این پدیده را ارزیابی کرد و سنجید با تکیه به این نکته، وایزر پس از پژوهش عمیق به این نتیجه می‌رسد:

هرچه افرادی که از اینترنت استفاده می‌کنند، به دنبال روابط عاطفی، اجتماعی، انفعالی و مؤثر هستند، نتیجه کار با اینترنت، برای آنها همراه با کاهش انسجام اجتماعی خواهد بود. در مقابل، هرچه افرادی که از اینترنت استفاده می‌کنند، به دنبال دستیابی به اطلاعات و کالاها باشند، نتیجه کار با اینترنت برای آنها همراه با افزایش انسجام و یکپارچگی اجتماعی خواهد بود (Weiser, 2001).

آثار اجتماعی پورنوگرافی

از زمان آغاز انتشار مجله Playboy در سال ۱۹۵۰، جامعه به مسئله پورنوگرافی با چشم‌پوشی می‌نگرد. اما این شیوه برخورد، آثار منفی زیادی بر جای گذاشته است.

۷۶ ■ بررسی وابستگی به موضوع‌های جنسی در اینترنت

نتایج بررسی‌ها نشان می‌دهد که قرار گرفتن در معرض آثار پورنوگرافیک، منجر به هتک حرمت و تجاوز به کودکان می‌شود. در یک مطالعه ۸۶٪ افرادی که به جرم هتک حرمت بازداشت و زندانی شده بودند، اعتراف کردند که از تصاویر و آثار پورنوگرافیک استفاده می‌کردند. از این تعداد، ۵۷٪ اعتراف کردند که در جریان هتک حرمت، می‌خواستند تا فعالیت‌هایی که در تصاویر پورنوگرافیک دیده بودند در عمل اجرا کنند (السون، ۱۹۹۹).
نتایج مطالعه‌ای دیگر نشان داد که ۸۷٪ از افرادی که به دختران تجاوز کرده بودند و ۷۷٪ افرادی که به پسران تجاوز نموده بودند، معمولاً و مرتب از آثار پورنوگرافیک نمایش رابطه جنسی بین دو یا چند نفر استفاده می‌کرده‌اند.

مطالعه دیگر ۵۱٪ دانش‌آموزان پسری که در معرض تصاویر پورنوگرافیک خشونت‌آمیز قرار گرفته بودند، اظهار داشتند که در صورت تویخ نشدن، آموخته‌های خود را عملی می‌کنند. مطالعات آماری که از سوی دو جامعه‌شناس به نام‌های مری استراوس^۱ و لاری بارون^۲ در دانشگاه New Hampshire انجام شد، نشان داد که آمار هتک حرمت در ایالت‌هایی که فروش مجله‌های جنسی (Playboy) بسیار بالا بوده است و قوانین مربوط به پورنوگرافی به درستی اجرا نمی‌شود، بسیار بالاتر از دیگر ایالت‌هاست. دارل پوپ^۳ پلیس ایالت میشیگان گزارش داد که در ۴۱٪ از ۳۸/۰۰۰ مورد تجاوز جنسی که در فاصله سال‌های ۱۹۵۶ تا ۱۹۷۹ در میشیگان رخ داده است، آثار پورنوگرافیک فقط قبل یا هنگام انجام جرم مشاهده شده است.

طرفداران پورنوگرافی و آزادی‌های مدنی مرتب می‌گویند که پورنوگرافی اثر منفی اجتماعی ندارد. به عقیده آنها پورنوگرافی اثر درمانی برای مردم جامعه دارد. کاجینسکی یکی از تولیدکنندگان آثار پورنوگرافی در هلند، مرتب می‌گوید: تعداد تجاوزهای جنسی گزارش شده پس از قانونی شدن پورنوگرافی، کاهش یافته است. به عقیده او دسترسی به آثار پورنوگرافیک، تکانش‌های جنسی خطرناک را کاهش می‌دهد. اما زمانی که داده‌های

1. M. Strous
2. L. Baron
3. D. Pope

فصل دوم: پیشینه پژوهش ■ ۷۷

مربوط به نظریه «سوپاپ اطمینان» وی، بیشتر ارزیابی گردید، مشخص شد که وی آمار مربوط به شهوت‌رانی با نگاه و همجنس‌خواهی که - پس از قانونی شدن از سوی پلیس گزارش نمی‌شد - را با هتک ناموس که از نظر آماری افزایش یافته بود، یک جا محاسبه نموده‌است. از سوی دیگر، دבורه بیکر^۱، دستیار قانونی و رهبر یک گروه ضد ناهنجاری، عقیده دارد که برقراری ارتباط، بین پورنوگرافی و جرم و جنایت، بسیار مشکل است. به نظر او برای دستیابی به نتیجه اطمینان بخش در این خصوص، به نمونه‌ای بیش از ۱۰۰۰ مرد نیاز است که از دوران بلوغ تا نوجوانی در معرض تصاویر و آثار پورنوگرافیک قرار بگیرند، و ۱۰۰۰ مرد دیگر با این مشخصه‌ها که از هرگونه تماس با آثار و تصاویر پورنوگرافیک، محروم باشند.

اما با توجه به همه مطالب و گزارش‌ها و کمبود تحقیقات رسمی در این زمینه، آمارهای ارائه شده از سوی FBI^۲ نشان می‌دهد که آثار پورنوگرافیک در ۸۰٪ صحنه‌های تجاوزهای جنسی خشونت‌آمیز و یا در منزل متجاوزان، پیدا شده است.

با این همه، بر اساس آمارهای متقاعدکننده، پورنوگرافی پیامدهای اجتماعی عمیقی بر جا می‌گذارد. برای مثال: در ۱۴۰۰ مورد سوء استفاده جنسی از کودکان در Kentucky و Louisville بین ژوئن ۱۹۸۰ و فوریه ۱۹۸۴، پورنوگرافی بزرگ‌سالان با هر یک از موارد ارتباط داشت و پورنوگرافی کودکان با بیشتر آنها در ارتباط بود. از سویی آثار پورنوگرافی بر قاتلان زنجیره‌ای^۳ مشاهده شده است. در حقیقت پورنوگرافی یکی از رایج‌ترین ویژگی‌های نیم‌رخ قاتلان زنجیره‌ای و متجاوزان هتک حرمت است.

۷. زنان، مردان و پورنوگرافی

زنان دائماً در معرض استثمار پورنوگرافی قرار دارند. زنان بسیاری فاش نموده‌اند که چگونه در ساخت فیلم‌های پورنوگرافیک از آنان سوء استفاده شده است. آثار پورنوگرافیک معمولاً

1. D. Baker

2. Federal Bureau of Investigation

3. Serial Murderers

۷۸ ■ بررسی وابستگی به موضوع‌های جنسی در اینترنت

زنان را به عنوان اشیاء جنسی یا کالاهای جنسی نمایش می‌دهد که از تحقیر شدن و رنج کشیدن لذت می‌برند (دورکین^۱، ۱۹۸۹).

در یک تحقیق کیفی از چهارده فیلم ویدئویی با موضوع پورنوگرافی و بیست کتاب رمان با این موضوع، دینس و همکاران^۲ (۱۹۹۸) دریافتند که چهار مؤلفه زیر مرکز ثقل ارائه مواد پورنوگرافیک است:

۱. **سلسله مراتب**^۳: نبود تعادل قدرت فشارآور بود و معمولاً زنان در پایین این سلسله مراتب قرار داشتند.

۲. **بهره‌کشی**^۴: زنان به عنوان اشیاء نشان داده می‌شوند و معمولاً از طرف شریک جنسی رفتاری غیرانسانی با آنان صورت می‌گیرد.

۳. **فرمان‌برداری**^۵: معمولاً زنان به گونه‌ای نمایش داده می‌شوند که گویی در حال فراگیری اطاعت کردن از دستورها و امیال مردان هستند.

۴. **خشونت**^۶: رفتارهای خشونت‌آمیز به عنوان یک روش متعارف رفتارهای جنسی از طرف زنان پذیرفته شده است. به این علت که زنان عموماً به عنوان موضوع‌های جنسی در نمایش‌نامه‌های خفت‌بار، آسیب‌زا، تحقیرآمیز و زجرآور نمایش داده می‌شوند؛ بنابراین پورنوگرافی به عنوان روشی برای تحریک، هماهنگی، توجیه و هدایت کردن سوءاستفاده جنسی و خشونت‌آمیز علیه زنان استفاده می‌شود (روسو^۷، ۱۹۹۸).

تحقیقاتی که در گذشته انجام شد تأکید دارد که پورنوگرافی در اصل از سوی مردان تولید و استفاده قرار می‌شود (مهتا و پلازا، ۱۹۹۷؛ دینس و همکاران، ۱۹۹۸؛ لین، ۱۹۹۹).

-
1. Dworkin
 2. Dines et al
 3. Hierarchy
 4. Objectification
 5. Submission
 6. Violence
 7. Russo

در حقیقت، بر اساس بررسی‌های گذشته، احتمال اینکه زنان از آثار پورنوگرافیک استفاده کنند، کمتر است. آنها کمتر با این تصاویر تحریک می‌شوند و نگرش مساعدی به پورنوگرافی ندارند (گرین برگ و همکاران^۱، ۱۹۹۳؛ لو و پادون^۲، ۱۹۹۹؛ مالموس، ۱۹۹۶).

در یک بررسی ملی در آمریکا ویلسون و آبلسون، گزارش داده‌اند ۸۴٪ مردان در مقایسه با ۶۹٪ زنان، بیان کردند که آنها در معرض یک یا بیش از یک مواد پورنوگرافیک قرار گرفته‌اند. بیشتر مردان (۵۲٪) در مقایسه با زنان (۳۷٪) فاش کردند که نمایش تصویری روابط جنسی را، در دو سال قبل از انجام مصاحبه، مشاهده کرده‌اند. در مطالعه‌ای جدیدتر تامسون و همکاران^۳ (۱۹۹۰) دریافتند که مردان سه برابر بیشتر احتمال دارد تا به تماشای فیلم‌های جنسی بنشینند.

همچنین نتیجه مطالعه ویلسون و آبلسون (۱۹۷۴) نشان داد که زنان به منفی بودن آثار پورنوگرافی بیشتر اعتقاد دارند. آنان ارزش سرگرم‌کنندگی و ایجاد برانگیختگی این آثار را تأیید نمی‌کنند. از سویی، به نظر می‌رسد، زنان با احتمال بیشتری از محدود کردن پورنوگرافی در اینترنت حمایت کنند. مشاهده تصاویر و آثار پورنوگرافیک موجب می‌شود زنان اظهار ناراحتی، خشمگینی، اضطراب و مخالف کنند (سن^۴، ۱۹۹۳).

همچنین لی و یانگ^۵ (۱۹۹۶) به این نتیجه رسیدند که زنان با احتمال بیشتری از سانسور خشونت‌های جنسی و مسائل آشکار جنسی در تلویزیون حمایت می‌کنند.

تامسون و همکاران (۱۹۹۰) دریافتند که زنان از قوانین ضد پورنوگرافی بیشتر حمایت می‌کنند. محققان به این نتیجه رسیدند که مشاهده آثار پورنوگرافی بر دیگران است که موجب می‌شود افراد از محدود کردن (فیلترینگ) رسانه‌ها حمایت کنند (دیویس^۶، ۱۹۸۳؛

1. Greenberg et al
2. Lo & Paddon
3. Thompson et.al
4. Senn
5. Lee & Yang
6. Davison

۸۰ ■ بررسی وابستگی به موضوع‌های جنسی در اینترنت

کوهن و همکاران^۱، ۱۹۸۸؛ گانتر^۲، ۱۹۹۱؛ لو و پادون، ۱۹۹۸). لی و پادون (۱۹۹۸) دریافتند که مشاهده آثار پورنوگرافی بر دیگران، عامل مؤثر پیش‌بینی‌کننده حمایت از محدود کردن پورنوگرافی بود. پژوهش‌های گوناگون نشان داد که افراد به این دلیل از محدود کردن پورنوگرافی حمایت می‌کنند تا مردان را از این خطر حفظ کنند.

چرا مردان بیشتر تحت تأثیر آثار منفی پورنوگرافی قرار می‌گیرند؟ آثار پورنوگرافیک در اصل برای مردان تولید می‌شود و مردان از این آثار استفاده می‌کنند. (دنیس و همکاران، ۱۹۹۸؛ لین، ۱۹۹۹). مردان از تصاویر پورنوگرافیک بیشتر استفاده می‌کنند، و تحت تأثیر آثار منفی آن قرار می‌گیرند و نگرش مساعدتری به پورنوگرافی دارند (زیلمن و برایانت، ۱۹۸۲؛ گرین برگ و همکاران، ۱۹۹۳؛ مالموس، ۱۹۹۶).

در مطالعه دیگری محققان دریافتند پورنوگرافی نگرش مردان به زنان را تغییر می‌دهد (زیلمن و برایانت، ۱۹۸۹). در نتیجه از زاویه‌ای دیگر، مردان آسیب‌پذیری بیشتری در مقابل آثار منفی قرار گرفتن در معرض مسائل پورنوگرافیک، دارند.

آنها به این نتیجه رسیدند دخترانی که تعارض و کشمکش بسیار بالایی با والدین خود دارند و آنهایی که آزار و اذیت شده بودند، با احتمال بالاتری به برقراری این نوع ارتباط رو می‌آورند. از سویی، پسرانی که با والدینشان ارتباط صمیمی نداشتند و همچنین آنهایی که در خانواده آزار و اذیت می‌شدند نیز آمادگی بیشتری برای برقراری این روابط داشتند.

۸. کودکان، نوجوانان و پورنوگرافی

بر اساس آمارهای سال ۱۹۹۹ در آمریکا، نزدیک به ۲۴ میلیون نفر (گروه سنی ۱۰ تا ۱۷ سال) مرتب در دنیای اینترنت حضور داشته‌اند و انتظار داریم به زودی میلیون‌ها نفر دیگر به این دنیا وارد شوند. آنها به قصد یادگیری، بازی، ملاقات با افراد و کندوکاو در جهان به این فضا وارد می‌شوند. اما مستندات بسیاری نشان می‌دهد، که تمام اتفاق‌های دنیای مجازی، خوش آیند هم نیست. بر اساس نتایج بررسی‌ها، افراد جوان دایم با تقاضاهای

1. Cohen et.al
2. Gunther

جنسی، مواد پورنوگرافیک و تهدیدهایی از طرف بزرگسالان مواجه می‌شوند. نتیجه مطالعه فاینکر هور و همکاران^۱ (۲۰۰۰) روی ۱۵۰۱ جوان و نوجوان ۱۰ تا ۱۷ ساله، که دایم از اینترنت استفاده می‌کردند، نشان داد:

- تقریباً یک پنجم گروه، تقاضاهای جنسی را از طرف افراد گوناگون در یک سال اخیر دریافت کرده‌اند.
- یک‌سوم افراد تقاضاهای جنسی تهدید آمیز، شامل: تقاضا برای ملاقات در جای معین، تماس تلفنی، ارسال E-mail های مکرر، پول و هدیه دریافت نموده بودند.
- یک چهارم افراد در معرض تصاویر ناخواسته مربوط به زنان برهنه یا صحنه‌های مربوط به ارتباط جنسی بین افراد گوناگون را در یک سال اخیر دریافت نموده بودند.
- کمتر از ۱۰٪ موارد تقاضاهای جنسی و تنها ۳٪ با قرار گرفتن در معرض آثار پورنوگرافیک به مقامات مسئول، از جمله مراجع قانونی، شرکت خدمات‌رسانی اینترنتی و تلفن‌های اضطراری گزارش داده بودند.

در خصوص سبب‌شناسی گرایش افراد به برقراری روابط صمیمی و نزدیک در فضاهای مجازی، والاک، کیمبرلی، فاینکر هور (۲۰۰۳) از داده‌های به دست آمده از جمعیت نمونه طرح ملی کاربران اینترنت در آمریکا - که بر روی ۱۵۰۱ نوجوان ۱۰ تا ۱۷ ساله انجام شده بود - استفاده کردند.

تجاوزهای جنسی اینترنتی علیه کودکان

فعالیت جنسی اینترنتی علیه کودکان دامنه گسترده‌ای دارد:

- تلاش برای تجاوز جنسی به کودکان
- استفاده غیرقانونی از اینترنت، برای انتقال مسائل جنسی به قصد تحریک کودکان

1. Finker Hor D. et al

۸۲ ■ بررسی وابستگی به موضوع‌های جنسی در اینترنت

- جمع‌آوری، تولید و توزیع پورنوگرافی کودکان

در مطالعه‌ای که از سوی والاک، میشل و فینکر هور (۲۰۰۳) انجام شد، مشخص گردید که در سال ۲۰۰۰ بین ۲۵۷۷ تا ۲۸۷۷ نفر به جرم تجاوز جنسی علیه کودکان بازداشت شده‌اند. از این تعداد ۳۶٪ اعتراف کردند تصاویر پورنوگرافی کودکان را توزیع و مبادله کرده‌اند. ۲۵٪ اعتراف کردند که گرفتن پول، رابطه جنسی با کودکان انجام داده‌اند و ۳۹٪ اعتراف کردند که تجاوز جنسی آنها، به افراد شناخته شده بوده است.

یک بررسی که در خصوص ویژگی‌های متخلفان انجام شد، مشخص کرد که ۹۹٪ مرد بودند و ۹۲٪ سفیدهای غیراسپانیایی، ۸۶٪ بالای ۲۵ سال سن داشتند و ۹۷٪ به تنهایی مرتکب جرم شده بودند؛ ۱۱٪ افراد خشنی بودند که در هر موضوعی خشونت به خرج می‌دادند و ۱۰٪ در خصوص تجاوز جنسی علیه کودکان سابقه‌دار بوده‌اند. بررسی‌های بیشتر نشان داد که ۸۳٪ متخلفان تصاویر پورنوگرافیک کودکان، ۶ تا ۱۲ ساله را در اختیار داشتند. ۹۲٪ تصاویری داشتند که بر نواحی شرم‌گاهی و اندام‌های تناسلی کودکان تمرکز داشت. ۸۰٪ تصاویری در اختیار داشتند که ارتباط جنسی با کودکان را نمایش می‌داد و ۷۱٪ تصاویری داشتند که ارتباط جنسی بین یک بزرگسال و کودک را نشان می‌داد و (۲۱٪) تصاویر پورنوگرافیک خشونت‌آمیز از کودکان داشتند.

آثار منفی پورنوگرافی اینترنتی بر کودکان و نوجوانان

هم‌اکنون اینترنت برای افرادی که قصد سوءاستفاده جنسی از کودکان دارند، به ابزاری سودمند تبدیل شده است. این افراد تصاویر پورنوگرافیک کودکان را توزیع می‌کنند، با کودکان درباره مسائل جنسی با صراحت صحبت می‌کنند و به دنبال یافتن قربانیان خود در اتاق‌های گفت‌وگو هستند.

ارتباط بین پورنوگرافی و هتک حرمت و خشونت جنسی

بررسی‌ها نشان می‌دهد که قرار گرفتن زود هنگام (زیر ۱۴ سال) در معرض پورنوگرافی با مشارکت در رفتارهای جنسی منحرف، به ویژه هتک حرمت ارتباط دارد. کمی بیش از

یک چهارم افرادی که با کودکان، ارتباط جنسی برقرار کرده بودند و افرادی که به دیگران تجاوز نموده بودند، اعتراف کردند که گاه به دلیل قرار گرفتن در معرض پورنوگرافی، تحریک شده و به تجاوز دست زدند. بین این افراد ۵۳٪ اعتراف کردند که در عمل از قدرت تحریک‌کنندگی پورنوگرافی در زمان جرم، استفاده می‌کردند (مارشال^۱، ۱۹۸۸).

ارتباط بین پورنوگرافی و تجاوز به کودکان

در یک بررسی روی افرادی که مرتکب آزار جنسی کودکان شده‌اند، ۷۷٪ مجرمانی که به پسران تجاوز کرده بودند و ۸۷٪ افرادی که به دختران تجاوز نموده بودند، به استفاده مکرر از مواد پورنوگرافیک، به عنوان علت این کار اعتراف نمودند. در کنار آثار تحریکی که پورنوگرافی برای مجرمان دارد، تجاوز به کودکان را از چند راه آسوده می‌کند:

- افرادی که به کودکان کوچک‌تر تجاوز می‌کنند، به این منظور از تصاویر پورنوگرافیک استفاده می‌کنند تا مقصود خود را به قربانیان خود تفهیم نمایند. همچنین به قصد تحریک کودکان یا کاهش بازداری آنها از این مواد استفاده می‌کنند.
- قرار گرفتن در معرض تصاویر پورنوگرافیک سبب بیماری‌های جنسی (بیماری‌های مقاربتی)، بارداری ناخواسته و اعتیاد جنسی می‌شود.

یکی از پیامدهای نامطلوب فعالیت‌های جنسی بین کودکان، افزایش تعداد کسانی است که به بیماری‌های مقاربتی مبتلا شده‌اند. یکی دیگر از پیامدهای آشکار مشارکت کودکان و نوجوانان در فعالیت‌های جنسی بزرگ‌سالان، افزایش حاملگی بین این گروه است. از سویی، نتایج مطالعات نشان می‌دهد مردانی که قبل از ۱۴ سالگی، به شدت در معرض آثار و تصاویر پورنوگرافی قرار گرفته بودند، از لحاظ جنسی فعال‌تر بوده و به رفتارهای جنسی متنوعی دست می‌زدند (دیویس^۲، براچ^۳، ۱۹۷۰). نتایج مطالعه دیگری نشان داد، بین ۹۳۲ فرد مبتلا به اعتیاد جنسی، ۹۰٪ مردان و ۷۷٪ زنان گزارش دادند که

1. W.L. Marshall
2. K.E. Davis
3. G.N. Braucht

۸۴ ■ بررسی وابستگی به موضوع‌های جنسی در اینترنت

پورنوگرافی، یکی از عوامل اعتیاد آنها بوده است (کارنس^۱، ۱۹۹۱).

کودکان و نوجوانان معمولاً شنیده‌ها، دیده‌ها و خواننده‌های خود را تقلید می‌کنند. بر اساس مطالعات گوناگون، قرار گرفتن در معرض پورنوگرافی، شاید کودکان و نوجوانان را به انجام اعمال جنسی بر کودکان کوچک‌تر و آسیب‌پذیرتر تحریک نماید. معمولاً هر فعالیت جنسی زودهنگام (قبل از بلوغ) در کودکان دو علت دارد:

۱. تجربه شخصی ۲. قرار گرفتن در معرض پورنوگرافی

کودکانی از نظر جنسی مشکل دارند که یا به آنان تجاوز جنسی شده است و یا اینکه از راه پورنوگرافی در معرض ارتباط جنسی قرار گرفته‌اند (کاونگ^۲، ۱۹۹۷).

در بررسی دیگری که دکتر برایانت بر روی ۶۰۰ زن و مرد آمریکایی مقطع دبیرستان به بالا انجام داد، ۹۱٪ مردان و ۸۲٪ زنان تأیید کردند که در معرض نمایش روابط جنسی دو یا چند نفره قرار گرفته‌اند. بیش از ۶۰٪ مردان و ۴۰٪ زنان تمایل داشتند آنچه مشاهده نموده‌اند، به مرحله عمل برسانند.

بین دانش‌آموزان دبیرستانی ۲۱٪ پسران و ۱۸٪ دختران اعتراف نمودند واقعاً آنچه در تصاویر و آثار پورنوگرافیک مشاهده کرده بودند، چند روز بعد انجام داده‌اند (کلین، ۱۹۹۰).

آثار قرار گرفتن در معرض مسائل پورنوگرافیک بر نگرش‌ها و ارزش‌های کودکان و نوجوانان

بسیاری از والدین حمایت‌کننده و مسئولیت‌پذیر تمایل دارند اعتقادات خود را درباره روابط بین فردی، روابط جنسی، عشق و ازدواج، به کودکان خویش منتقل کنند. متأسفانه پیام‌های نادرست پورنوگرافیک بر ارزش‌ها و نگرش‌های کودکان و نوجوانان تأثیر می‌گذارد. همان‌گونه که یک تبلیغ (پیام بازرگانی) ۳۰ ثانیه‌ای در انتخاب ما برای یک نوشیدنی مؤثر است، قرار گرفتن در معرض پورنوگرافی، بر نگرش‌ها، ارزش‌ها و رفتارهای جنسی ما تأثیرگذار خواهد بود.

1. P. Cornes

2. S.I. Kawanagh

همچنین عکس‌ها، فیلم‌های ویدئویی، مجله‌ها، بازی‌های مجازی و پورنوگرافی اینترنتی که به نمایش هتک حرمت و روابط غیرانسانی با زنان در موقعیت‌های جنسی می‌پردازند، ابزاری قدرتمند اما ناسالم در خصوص آموزش مسائل جنسی است.

آثار قرار گرفتن در معرض مسائل پورنوگرافیک بر تحول هویت کودکان

مغز کودک در طول یک دوره حساس از تحول، برای جهت‌گیری جنسیتی آماده‌گی دارد. قرار گرفتن در معرض نگرش‌ها و آموزش‌های سالم، در خصوص مسائل و روابط جنسی، موجب پیامدهای جهت‌گیری جنسی خواهد شد. همچنین ممکن است انحراف‌های جنسی در ذهن کودک نقش ببندد و جزء پایدار جهت‌گیری جنسی او گردد.

بر اساس یافته‌های دکتر کلین، به خاطر سپردن تجاربی که در طول برانگیختگی هیجانی به ویژه برانگیختگی جنسی رخ می‌دهد، توسط انتقال‌دهنده اپی نفرین، در حافظه فرد ذخیره، به سختی فراموش می‌شود (شاید این عامل، برخی علل اعتیاد به پورنوگرافی را توجیه کند). از سویی، مشاهده مواد پورنوگرافیک ممکن است مشاهده‌گران را به تکرار تخیلات جنسی در طول عمل استمناء شرطی نماید.

هویت جنسی به تدریج از دوران کودکی تا نوجوانی تحول می‌یابد. کودکان در حقیقت توانایی انجام اعمال جنسی را بین ۱۰ تا ۱۲ سالگی ندارند. پس از این سنین، به ویژه نسبت به تأثیرپذیری از عوامل مؤثر بر تحول، آمادگی بیشتری دارند. عموماً اطلاعات مربوط به احساسات و روابط جنسی، از سوی والدین، معلمان، پزشکان و متخصصان علوم اجتماعی، با توجه به اقتضای سن در اختیار کودکان قرار می‌گیرد. اما هم‌اکنون پورنوگرافی فرآیند تحول شخصیت بهنجار را دچار انحراف نموده است همچنین اطلاعات ناقص و اشتباه در خصوص تمایلات جنسی کودکان، احساس فرد نسبت به خود و بدن خویش، در اختیار کودکان و نوجوانان قرار می‌دهد (برگس، ۱۹۸۴).

پورنوگرافی بیشتر کودکان را با نوعی از احساسات جنسی آشنا می‌کند که آنها از نظر،

۸۶ ■ بررسی وابستگی به موضوع‌های جنسی در اینترنت

تحوالی آمادگی برخوردار با این‌گونه احساسات را ندارند. این آگاهی از احساسات جنسی موجب آشفته‌گی کودک می‌شود و او را بیش از اندازه تحریک می‌کند (برگمن^۱، ۱۹۸۲). در مطالعه‌ای که گرین فیلد (۲۰۰۴) انجام داد، مشخص شد پورنوگرافی و رسانه‌های جنسی مرتبط با آن، بر خشونت جنسی، نگرش‌های جنسیتی، ارزش‌های اخلاقی و فعالیت‌های جنسی نوجوانان و جوانان تأثیر می‌گذارد. به عقیده او برای جلوگیری از آثار منفی پورنوگرافی بر کودکان و نوجوانان، والدین وظیفه‌ای مهم دارند. روابط گرم و صمیمی بین والدین و فرزندان مهم‌ترین ابزار غیرمنفی است که آنان می‌توانند برای جلوگیری و دفع پیامدهای منفی پورنوگرافی اینترنتی استفاده کنند. همچنین ارتباط نزدیک والد - کودک در خصوص تمایلات جنسی و تجارب رسانه‌ای، آموزش مسائل جنسی در خانه و مدرسه و شرکت والدین در فعالیت‌های درون خطی کودکان پیامدهای سودمندی به همراه دارد.

1. J. Bergman

فصل سوم

روش تحقیق

www.ricac.ac.ir

www.ricac.ac.ir

۱. طرح تحقیق

طرح پژوهش حاضر از نوع توصیفی و پس رویدادی (علمی - مقایسه‌ای) است. مطالعات پس رویدادی به پژوهش‌هایی اطلاق می‌شود که پژوهشگران با توجه به متغیر وابسته، علل و عوامل ایجادکننده آن را بررسی می‌کنند. تحقیق توصیفی، شامل مجموعه روش‌هایی است که هدف آن توصیف وضع یا پدیده‌های مورد بررسی است. اجرای تحقیق توصیفی فقط برای شناخت بیشتر اوضاع موجود یا یاری دادن به فرایند تصمیم‌گیری باشد. در این پژوهش، ویژگی‌های جمعیت شناختی (سن، جنس، شغل، تحصیلات، نوع کاربری اینترنتی و...) کاربران وابسته به موضوعات جنسی در اینترنت، علائم و نشانه‌های این وابستگی (توصیفی) و همچنین پیامدهای آن در حوزه‌های گوناگون زندگی فردی، اجتماعی، خانوادگی، حرفه‌ای و تحصیلی بررسی و تحقیق می‌گردد (تبیینی). نتایج به دست آمده برنامه‌هایی برای پیشگیری از بروز و گسترش این معضل بزرگ اجتماعی بین قشر جوان و نوجوان کشور عرضه می‌کند.

۲. جامعه آماری

جامعه آماری پژوهش حاضر عبارت است از همه کاربران فارسی زبان اینترنت که در یکی از گروه‌های خبری Yahoo یا اتاق‌های گفت‌وگوی جنسی عضویت دارند.

۳. نمونه مورد مطالعه

نمونه مورد مطالعه این پژوهش عبارت است از تعداد ۲۰۰ نفر از کاربران وابسته به اینترنت در بازدید از سایت‌های غیراخلاقی در ایران. به این ترتیب که ابتدا پرسش‌نامه تحقیق به صورت یک برنامه روی سایت‌های www.Icscircle.com و www.qs.openeyes.com قرار گرفت. سپس با عضو شدن در گروه‌های خبری، پرسش‌نامه پژوهش، به گروه‌ها ارسال می‌شد و از مسئولان گروه‌ها درخواست می‌شد، پرسش‌نامه را برای اعضای گروه خود ارسال نمایند. افرادی که از آنها درخواست می‌شد پرسش‌نامه را تکمیل کنند، می‌توانستند به این نشانی‌ها مراجعه کنند. آنها در کوتاه‌ترین زمان و به آسانی پرسش‌نامه را تکمیل کرده و برای مجری ارسال می‌کنند. ۲۰۰ نفر از افرادی که پرسش‌نامه برای آنها ارسال شده بود، آن را تکمیل نموده و برای مجری ارسال می‌کردند.

۴. ابزار جمع‌آوری اطلاعات

برای کسب اطلاعات از آزمودنی‌های پژوهش، از پرسش‌نامه محقق استفاده شد که با اقتباس از آزمون‌های (پرسش‌نامه اعتیاد جنسی به اینترنت: (OSA-Q)، آزمون اعتیاد به اینترنت (IAT)، مقیاس شناختی اینترنت (OCS) و پیشینه نظری و پژوهشی موضوع تدوین شده بود. پرسش‌نامه استفاده شده شامل این بخش‌هاست:

الف) بخش اول

۱. ویژگی‌های جمعیت‌شناختی، شامل: سن، جنس، شغل، تحصیلات و
۲. کاربری اینترنت، شامل: داشتن رایانه در منزل، امکان استفاده از اینترنت در منزل، هدف استفاده از اینترنت، میزان استفاده از اینترنت در طول هفته، مکان استفاده از اینترنت و نوع رفتارهای جنسی اینترنتی.
۳. پیامدهای جسمانی استفاده از اینترنت، شامل: درد مچ دست، سردردهای شدید، درد چشم، درد کمر و پشت، مشکلات تغذیه‌ای، مشکلات خواب (تغییر الگوی خواب و بیداری)، احساس ضعف جسمانی و کبود شدن زیر چشم.

ب) بخش دوم

۱. **پیامدهای فردی:** تعداد سؤال‌های این حوزه، ۹ سؤال است و پیامدهای فردی وابستگی به اینترنت، در بازدید از سایت‌های غیراخلاقی را ارزیابی می‌کند. روایی صوری این خرده آزمون با نظرخواهی از متخصصان حوزه سنجش و اندازه‌گیری و روان‌شناسان و جامعه‌شناسان مقبول ارزیابی شده است. همچنین همسانی درونی سؤال‌های این خرده آزمون، با آزمون آلفای کرونباخ 0.80 ، به دست آمده است و این ضریب، همسانی درونی بالایی را بین سؤال‌های این خرده مقیاس نشان می‌دهد.

۲. **پیامدهای خانوادگی:** تعداد سؤال‌های این حوزه ۹ سؤال بود. این سؤال‌ها به منظور بررسی پیامدهای خانوادگی وابستگی به موضوع‌های جنسی در اینترنت و بر مبنای پیشینه پژوهشی موضوع تدوین شد. روایی صوری این خرده آزمون، بر مبنای نظر متخصصین تأمین گردید. همسانی درونی سؤال‌های این خرده آزمون، با آلفای کرونباخ 0.88 ، برآورد شد.

۳. **پیامدهای اجتماعی:** تعداد سؤال‌های این حوزه نیز ۹ سؤال بود. این سؤال‌ها به منظور ارزیابی آثار اجتماعی وابستگی به موضوع‌های جنسی در اینترنت تدوین شد. روایی صوری سؤال‌های این خرده آزمون با نظر متخصصان تأمین شد و همسانی درونی سؤال‌ها با آلفای کرونباخ 0.90 ، به دست آمد.

۴. **پیامدهای حرفه‌ای - اقتصادی:** تعداد سؤال‌های این حوزه ۹ سؤال بود. این سؤال‌ها به منظور ارزیابی آثار حرفه‌ای - اقتصادی وابستگی به موضوع‌های جنسی در اینترنت طراحی شد. روایی صوری این خرده آزمون، با نظر متخصصان تأمین شد و همسانی درونی سؤال‌های این حوزه با آلفای کرونباخ 0.94 ، برآورد گردید.

۵. **پیامدهای تحصیلی:** تعداد سؤال‌های این حوزه ۲ سؤال بود. این سؤال‌های به منظور بررسی تأثیر وابستگی به موضوع‌های جنسی در اینترنت بر قدرت توجه و تمرکز افراد و همچنین میزان افت تحصیلی ایشان طراحی شد.

۵. فنون جمع‌آوری اطلاعات

اینترنت به عنوان یک رسانه تعاملی، قابلیت‌های بسیار زیادی برای انجام مطالعات تحقیقی دارد. این ابررسانه، به ویژه در انجام پژوهش‌هایی به اطلاعات سری، شخصی و غیراخلاقی نیاز است، بسیار مفید واقع خواهد بود. با توجه به اینکه کسب اطلاعاتی از این دست مدنظر است، در این پژوهش از روش پیمایش اینترنتی^۱ استفاده شد.

پس از طراحی پرسش‌نامه طرح و انجام اصلاحات در آن، پرسش‌نامه پژوهش برای قرار گرفتن بر سایت، برنامه‌نویسی شد. پس از برنامه‌نویسی به وسیله هماهنگی با مدیر سایت، پرسش‌نامه بر سایت‌های www.Icscircle.com و www.qs.openeyes.com قرار گرفت. در این مرحله، پرسش‌گران، نشانی پرسش‌نامه را برای افراد گوناگون ارسال نمودند. همچنین افراد می‌توانستند به آسانی با کلیک کردن روی گزینه‌ها، پرسش‌نامه را تکمیل کنند و برای مجری ارسال نمایند.

۶. فنون تجزیه و تحلیل اطلاعات

برای تجزیه و تحلیل اطلاعات به دست آمده از پژوهش، با استفاده از نرم‌افزار آماری Spss از روش‌های آمار توصیفی و استنباطی استفاده شد. در بخش توصیفی از فراوانی، درصد، جدول و نمودار، استفاده شد. در قسمت آمار استنباطی برای بررسی ارتباط بین متغیرهای پژوهش از روش‌های همبستگی (ناپارامتریک) استفاده شد. همچنین به منظور بررسی نقش ویژگی‌های جمعیت‌شناختی بر نوع کاربری اینترنت و پیامدهای آن از Crosstab نیز استفاده شد.

فصل چهارم

تجزیه و تحلیل و عرضه

یافته‌های پژوهش

www.ricac.ac.ir

۱. یافته‌های پژوهش

در این فصل ابتدا اطلاعات به دست آمده از پژوهش را توصیف می‌کنیم و سپس تحلیل‌های آماری متناسب برای هر کدام از متغیرهای پژوهش صورت می‌گیرد.

توصیف داده‌ها

الف) مشخصات جمعیت‌شناختی

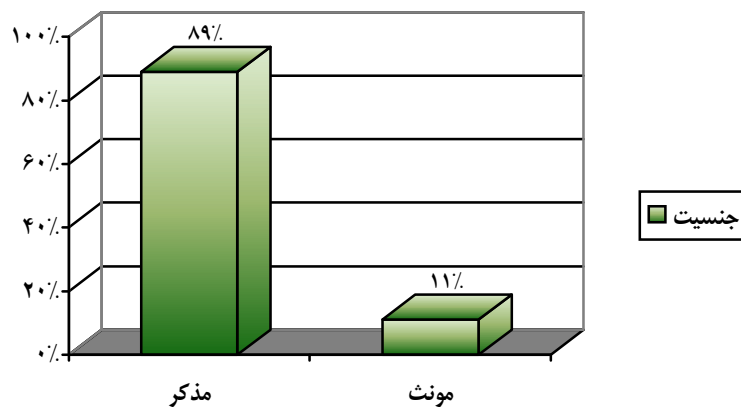
جنسیت افراد مورد مطالعه

همان‌گونه که در جدول ۱ و نمودار ۱ مشاهده می‌شود، ۸۹٪ افراد مورد مطالعه مرد و ۱۱٪ دیگر زن هستند.

جدول ۱

فراوانی و درصد جنسیت افراد مورد مطالعه

جنس	فراوانی	درصد	معتبر درصد
مرد	۱۷۸	۸۹%	۸۹/۰
زن	۲۲	۱۱%	۰/۱۱
جمع کل	۲۰۰	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰

نمودار ۱

فراوانی و درصد افراد مورد مطالعه

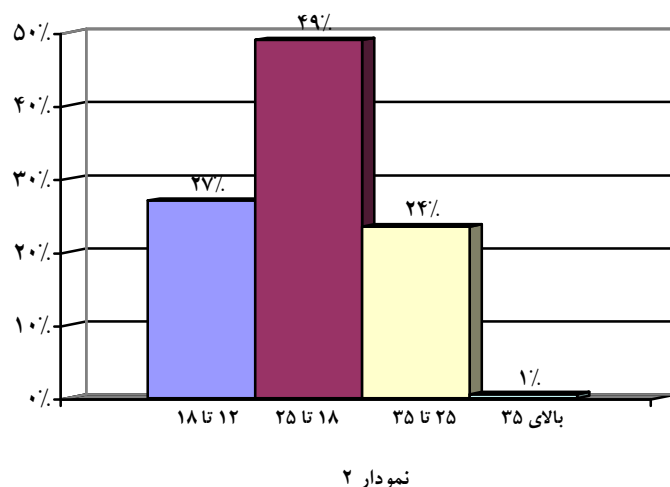
دامنه سنی افراد مورد مطالعه

همان‌گونه که جدول ۲ و نمودار ۲ مشاهده می‌شود، ۲۷٪ آزمودنی‌های طرح در گروه سنی ۱۲ تا ۱۸ سال، ۴۹٪ آزمودنی‌ها ۱۸ تا ۲۵ سال، ۲۳/۵٪ آزمودنی‌ها ۲۵ تا ۳۵ سال و تنها ۰/۵٪ آزمودنی‌ها در گروه سنی بالای ۳۵ سالگی قرار دارند. همچنین میانگین و انحراف تنها سن افراد مورد مطالعه، به ترتیب عبارت است از: ۲۲ سال و ۴/۵۱ سال.

جدول ۲

گروه‌های سنی آزمودنی‌های پژوهش

ردیف	گروه‌های سنی	فراوانی	درصد
۱	۱۲ تا ۱۸ سال	۵۴	۲۷٪
۲	۱۸ تا ۲۵ سال	۹۸	۴۹٪
۳	۲۵ تا ۳۵ سال	۴۷	۲۳,۵٪
۴	۳۵ سال و بالاتر	۱	۰,۵٪
۵	میانگین کل سن = ۲۲ سال، انحراف معیار = ۴/۵۱		

نمودار ۲
گروه‌های سنی آزمودنی‌های پژوهش

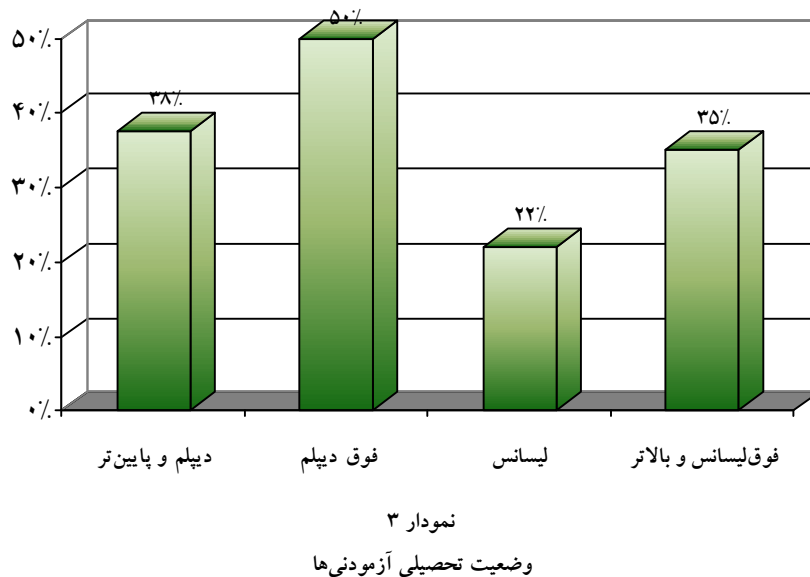
تحصیلات افراد مورد مطالعه

همان‌گونه که در جدول ۳ و نمودار ۳ مشاهده می‌شود، ۳۷/۵ درصد از افراد مورد مطالعه، مدرک تحصیلی دیپلم و پایین‌تر، دارند، ۵ درصد از افراد، مدرک تحصیلی کاردانی، ۲۲ درصد افراد، مدرک تحصیلی کارشناسی و ۳۵/۵ درصد افراد مورد مطالعه مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد و بالاتر دارند.

جدول ۳

وضعیت تحصیلی آزمودنی‌ها

تجمعی درصد	معتبر درصد	درصد	فراوانی	تحصیلات
۳۷/۵	۳۷/۵	۳۷/۵	۷۵	دیپلم و پایین‌تر
۴۲/۵	۵/۰	۵/۰	۱۰	کاردانی
۶۴/۵	۲۲/۰	۲۲/۰	۴۴	کارشناسی
۱۰۰/۰	۳۵/۵	۳۵/۵	۷۱	کارشناسی ارشد و بالاتر
	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰	۲۰۰	جمع کل

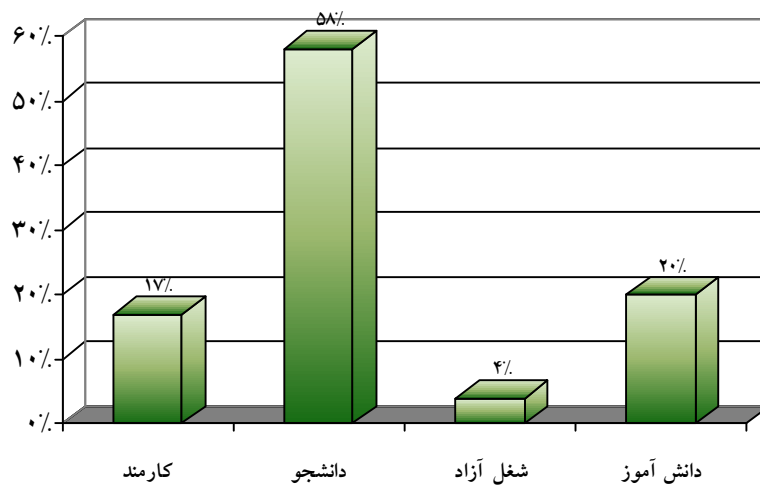
وضعیت شغلی افراد مورد مطالعه

به طوری که در جدول شماره ۴ و نمودار شماره ۴ مشاهده می‌شود، ۱۷/۵ درصد از افراد مورد مطالعه کارمند هستند، ۵۸ درصد افراد مورد مطالعه دانشجویند، ۴/۰ درصد افراد کار آزاد دارند و ۲۰/۵ درصد افراد مورد مطالعه دانش‌آموز هستند.

جدول ۴
وضعیت شغلی افراد مورد مطالعه

شغل	فراوانی	درصد	معتبر درصد
کارمند	۳۵	۱۷/۵	۱۷/۵
دانشجو	۱۱۶	۵۸/۰	۵۸/۰
آزاد	۸	۴/۰	۴/۰
دانش‌آموز	۴۱	۲۰/۵	۲۰/۵
جمع کل	۲۰۰	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰

فصل چهارم: تجزیه و تحلیل و عرضه یافته‌های پژوهش ■ ۹۹

نمودار ۴

وضعیت شغلی افراد مورد مطالعه

ب) کاربری رایانه

بر اساس اطلاعات به دست آمده، از پژوهش ۷۵/۵ درصد افراد در منزل رایانه شخصی دارند و ۶۸ درصد اظهار داشتند امکان استفاده از اینترنت در منزل برای آنها فراهم است.

مکان‌های رایج استفاده از اینترنت

با توجه به اطلاعات جدول و نمودار ۵، ۶۰/۵ درصد آزمودنی‌ها اعلام نموده‌اند که در منزل از اینترنت استفاده می‌کنند. ۳۱/۵ درصد آزمودنی‌ها، اعلام نموده‌اند که در سایت دانشگاه از اینترنت استفاده می‌کنند، ۴/۵ درصد در کافی نت‌ها از اینترنت استفاده می‌کنند و ۳/۵ درصد در محل کار از اینترنت استفاده می‌کنند.

جدول ۵

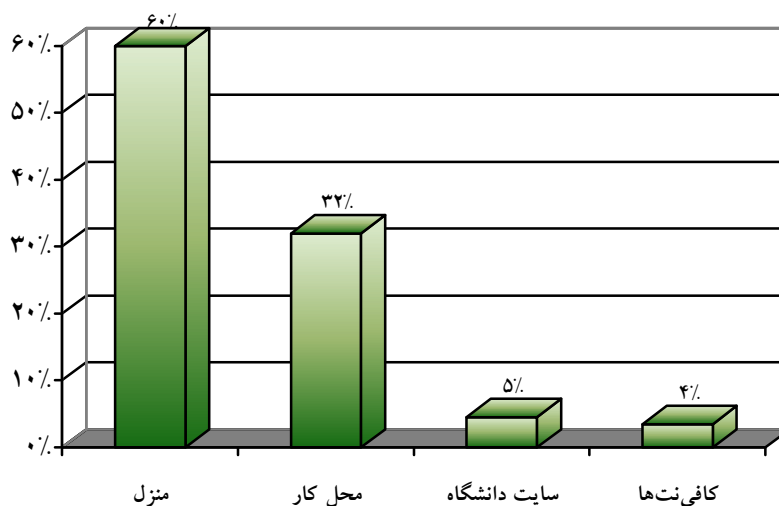
مکان‌های استفاده از اینترنت

مکان	فراوانی	درصد	معتبر درصد
منزل	۱۲۱	۶۰/۵	۶۰/۵
دانشگاه	۶۳	۳۱/۵	۳۱/۵

۱۰۰ ■ بررسی وابستگی به موضوع‌های جنسی در اینترنت

ادامه جدول ۵

مکان	فراوانی	درصد	معتبر درصد
کافی نت	۹	۴/۵	۳۱/۵
محل کار	۷	۳/۵	۳/۵
جمع کل	۲۰۰	۱۰۰/۰	۱۰۰/۰

نمودار ۵

مکان‌های رایج استفاده از اینترنت

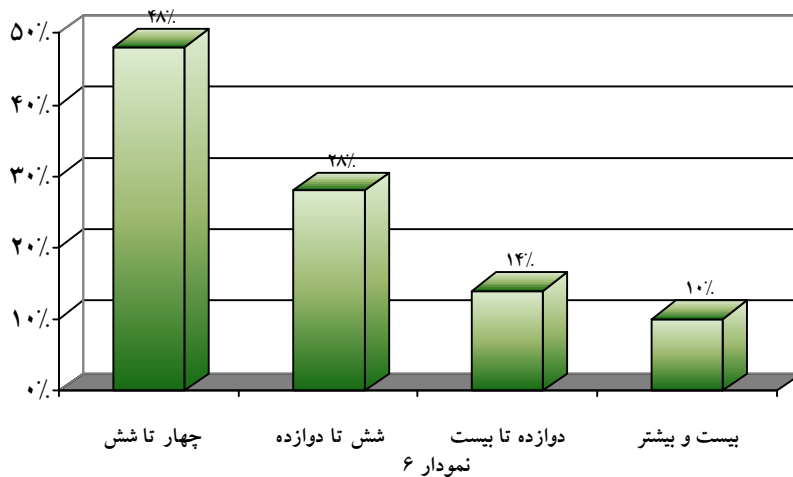
میزان استفاده از اینترنت در طول هفته

با توجه به اطلاعات جدول، و نمودار ۶، ۴۸ درصد آزمودنی‌ها اعلام نموده‌اند که در طول هفته، به طور متوسط بین ۴ تا ۶ ساعت، از اینترنت استفاده می‌کنند. ۲۸ درصد در طول هفته به طور متوسط بین ۶ تا ۱۲ ساعت از اینترنت استفاده می‌کنند. ۱۴ درصد در طول هفته به طور متوسط بین ۱۲ تا ۲۰ ساعت از اینترنت استفاده می‌کنند و ۱۰ درصد آزمودنی‌ها اعلام نموده‌اند که در طول هفته، به طور متوسط بیش از ۲۰ ساعت از اینترنت استفاده می‌کنند.

جدول ۶

مدت زمان استفاده از اینترنت در طول هفته

ساعات‌های استفاده از اینترنت در طول هفته	فراوانی	درصد	معتبر درصد	تجمعی درصد
چهار تا شش	۹۶	۴۸٪	۴۸٪	۴۸٪
شش تا دوازده	۵۶	۲۸٪	۲۸٪	۷۶٪
دوازده تا بیست	۲۸	۱۴٪	۱۴٪	۹۰٪
بیست و بیشتر	۲۰	۱۰٪	۱۰٪	۱۰۰٪
جمع کل	۲۰۰	۱۰۰٪	۱۰۰٪	

مدت زمان استفاده از اینترنت در طول هفته (ساعت)

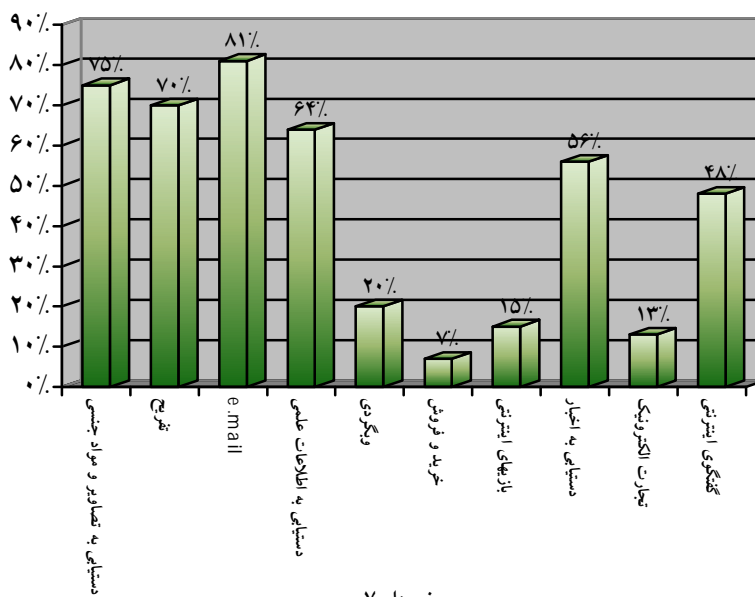
شیوه استفاده از اینترنت

با توجه به اطلاعات جدول و نمودار ۷، ۶۴ درصد آزمودنی‌ها اعلام نموده‌اند که از اینترنت به منظور دستیابی به اطلاعات علمی استفاده می‌کنند. ۵۵/۵ درصد از اینترنت به منظور دستیابی به اخبار جدید استفاده می‌کنند. ۷۰ به منظور تفریح و سرگرمی، ۸۰/۵ به منظور ارسال و دریافت E-Mail، ۶/۵ به منظور خرید و فروش اینترنتی ۷۵ به منظور دستیابی به تصاویر و آثار جنسی ۴۷/۵ درصد به منظور گفت‌وگوهای اینترنتی ۱۳ درصد به منظور تجارت الکترونیک و ۱۴/۵ درصد آزمودنی‌ها اعلام نموده‌اند که از اینترنت برای بازی‌های اینترنتی استفاده می‌کنند.

۱۰۲ ■ بررسی وابستگی به موضوع‌های جنسی در اینترنت

جدول ۷
شیوه استفاده از اینترنت

ردیف	شیوه استفاده از اینترنت	فرآوانی	درصد
۱	تفریح و سرگرمی	۱۴۰	۷۱/۰
۲	ارسال و دریافت Email	۱۶۱	۸۰/۵
۳	دستیابی به اطلاعات علمی	۱۲۸	۶۴/۰
۴	CHAT	۹۵	۴۷/۵
۵	وبگردی	۴۰	۲۰/۰
۶	خرید و فروش	۱۳	۶/۵
۷	بازی های اینترنتی	۲۹	۱۴/۵
۸	دستیابی به اخبار جدید	۱۱۱	۵۵/۵
۹	تجارت الکترونیکی	۲۶	۱۳/۰
۱۰	دستیابی به تصاویر و آثار جنسی	۱۵۰	۷۵/۰

نمودار ۷
شیوه استفاده از اینترنت

رفتارهای جنسی اینترنتی

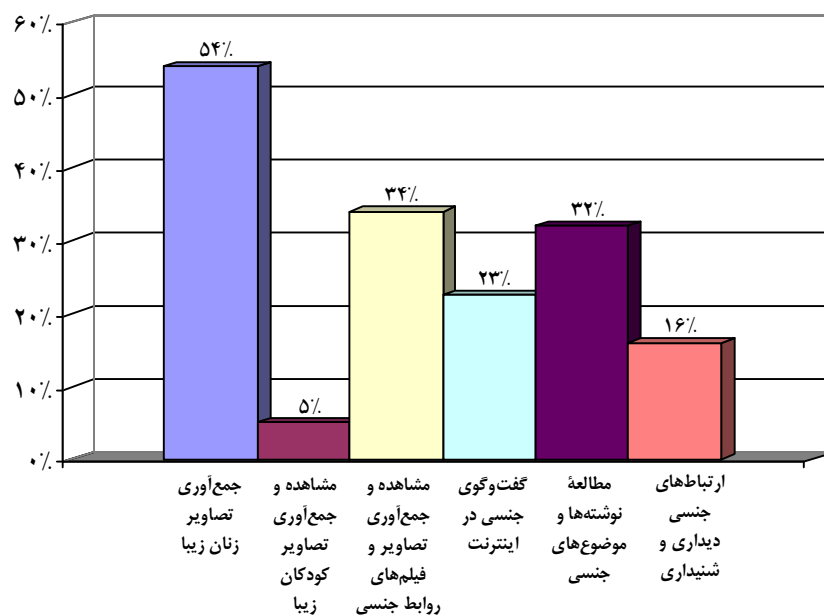
بر اساس اطلاعات به دست آمده از این پژوهش و با توجه به جدول و نمودار ۸ ملاحظه می‌شود، رفتارهای جنسی افراد مورد مطالعه در اینترنت شامل این موارد است: ۵۴ درصد افراد اعلام نمودند که رفتار جنسی آنها در اینترنت شامل مشاهده و جمع‌آوری تصاویر مربوط به دختران و زنان زیبا است. ۵٪ رفتار جنسی‌شان شامل مشاهده و جمع‌آوری تصاویر مربوط به کودکان زیبا، ۳۳/۵ درصد شامل مشاهده و جمع‌آوری تصاویر مربوط به ارتباط جنسی دو یا چند نفره، ۲۲/۵ درصد شامل دیدن فیلم‌های کوتاه، ۲۳/۰ درصد شامل گفت‌وگوی جنسی در اتاق‌های گفت‌وگو، ۳۱/۵ درصد شامل مطالعه نوشته‌ها و رمان‌هایی با موضوع‌های جنسی و ۱۶/۰ درصد افراد اعلام نمودند که رفتار جنسی آنها در اینترنت، شامل برقراری ارتباط‌های جنسی دیداری - شنیداری با میکروفون‌ها و دوربین‌های دیجیتالی است.

جدول ۸

رفتارهای جنسی اینترنتی افراد مورد مطالعه

ردیف	رفتارهای جنسی اینترنتی	فراوانی	درصد
۱	مشاهده و جمع‌آوری تصاویر مربوط به دختران و زنان زیبا	۱۰۸	۵۴
۲	مشاهده و جمع‌آوری تصاویر مربوط به کودکان زیبا	۱۰	۵
۳	مشاهده و جمع‌آوری تصاویر مربوط به ارتباط جنسی دو یا چند نفره	۶۷	۳۳/۵
۴	مشاهده فیلم‌های کوتاه	۴۵	۲۲/۵
۵	گفت‌وگوی جنسی در اتاق‌های گفت‌وگو (chat room)	۴۶	۲۳
۶	مطالعه نوشته‌ها و رمان‌هایی با موضوع‌های جنسی	۶۳	۳۱/۵
۷	برقراری ارتباط‌های جنسی دیداری - شنیداری با میکروفون‌ها و دوربین‌های دیجیتالی	۳۲	۱۶

۱۰۴ ■ بررسی وابستگی به موضوع‌های جنسی در اینترنت

نمودار ۸

رفتارهای جنسی اینترنتی افراد مورد مطالعه

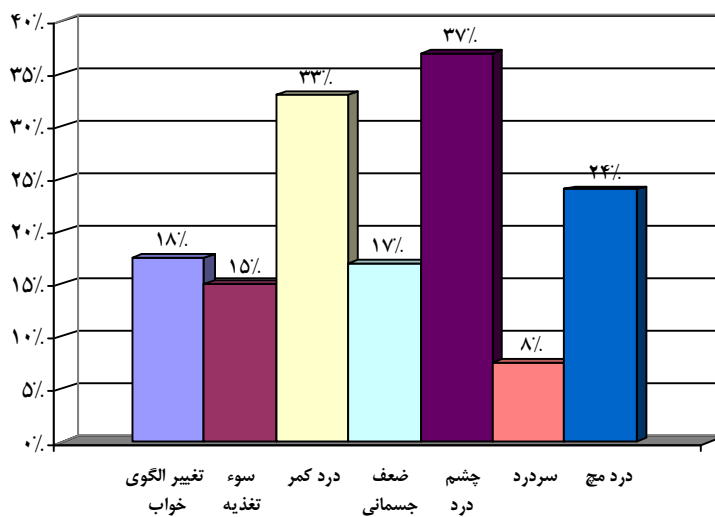
آثار جسمانی استفاده از اینترنت

بر اساس اطلاعات به دست آمده از این پژوهش و با توجه به جدول و نمودار ۹ ملاحظه می‌شود، استفاده زیاد و طولانی از اینترنت و رایانه، آثار جسمانی متعددی به همراه دارد، همان‌گونه که ملاحظه می‌شود ۱۵ درصد افراد اظهار نموده‌اند که سردردهای شدید را تجربه کرده‌اند. ۱۷/۵ درصد درد شدیدی در ناحیه مچ دست داشته‌اند. ۳۷ درصد در ناحیه پشت و کمر درد شدید داشته‌اند، ۲۴ درصد مشکلات خواب پیدا کرده‌اند، ۷/۵ درصد مشکلات تغذیه‌ای و ۳۳ درصد مشکلاتی در بینایی پیدا کرده‌اند.

فصل چهارم: تجزیه و تحلیل و عرضه یافته‌های پژوهش ■ ۱۰۵

جدول ۹
آثار جسمانی استفاده از اینترنت

ردیف	اثرات جسمی اینترنت	فراوانی	درصد
۱	درد مچ دست	۳۵	۱۷/۵
۲	سردردهای شدید	۳۰	۱۵
۳	چشم درد	۶۶	۳۳
۴	احساس ضعف جسمانی	۳۳	۱۶/۵
۵	کبود شدن زیر چشم	۳۴	۱۷
۶	درد در ناحیه کمر	۷۴	۳۷
۷	مشکلات تغذیه‌ای	۱۵	۷/۵
۸	مشکلات خواب (تغییر الگوی خواب و بیداری)	۴۸	۲۴

نمودار ۹
آثار جسمانی استفاده از اینترنت

ج) پیامدهای اینترنت

پیامدهای فردی وابستگی به موضوع‌های جنسی در اینترنت

در بازدید از سایت‌های غیراخلاقی، برای بررسی آثار فردی اعتیاد به اینترنت، این موارد از آزمودنی‌های پژوهش سؤال شد. همان‌گونه که در جدول و نمودار ۱۰ مشاهده می‌شود، آزمودنی‌های پژوهش، در پاسخ به این سؤال (۱) که آیا در زمینه موضوع‌های جنسی در اینترنت بیشتر از آنچه قصد دارید، وقت می‌گذرانید؟ $34/5$ درصد آزمودنی‌ها پاسخ «بلی»، و $64/5$ درصد پاسخ «نه» و ۱ درصد نیز پاسخی به این سؤال ندادند. در جواب به این پرسش (۲) که آیا به علت استفاده از اینترنت در بازدید از سایت‌های جنسی دچار اضطراب و نگرانی می‌شوید؟ $35/5$ درصد پاسخ‌دهندگان جواب «بلی» و $62/5$ درصد پاسخ‌دهندگان جواب «نه» دادند.

در جواب به این پرسش (۳) که آیا مشاهده تصاویر جنسی در اینترنت، سبب افزایش میل شما به مشاهده و بازدید بیشتر از این آثار شده است؟ $53/5$ درصد پاسخ‌دهندگان جواب «بلی»، $44/5$ درصد پاسخ‌دهندگان، جواب «نه» و ۲ درصد پاسخی به این سؤال ندادند. در جواب به این پرسش (۴) که آیا احساس می‌کنید نمی‌توانید از دیدن تصاویر جنسی در اینترنت دست بردارید؟ $38/5$ درصد پاسخ‌دهندگان جواب «بلی»، ۵۸ درصد پاسخ‌دهندگان جواب «نه» دادند و $3/5$ درصد نیز پاسخی به این سؤال ندادند.

در جواب به این پرسش (۵) که آیا علاقه خود به تصاویر یا افراد قبلی را از دست می‌دهید و نیاز به موضوع‌های جدیدتری برای به دست آوردن ارضای جنسی اولیه دارید؟ $45/5$ درصد پاسخ‌دهندگان جواب «بلی»، $48/5$ درصد پاسخ‌دهندگان جواب «نه» دادند و شش درصد نیز پاسخی به این سؤال ندادند.

در جواب به این پرسش (۶) که آیا پس از مشاهده موضوع‌های جنسی در اینترنت احساس شرم و گناه می‌کنید؟ $37/5$ درصد پاسخ‌دهندگان جواب «بلی»، $59/5$ درصد پاسخ‌دهندگان جواب «نه» دادند و سه درصد نیز پاسخی به این سؤال ندادند.

در جواب به این پرسش (۷) که آیا با حذف سایت‌های جنسی مورد علاقه خود،

فصل چهارم: تجزیه و تحلیل و عرضه یافته‌های پژوهش ■ ۱۰۷

سعی داشتند رفتارهای جنسی اینترنتی خود را کنترل کنید؟ ۳۷ درصد پاسخ‌دهندگان جواب «بلی»، ۵۶ درصد پاسخ‌دهندگان جواب «نه» دادند و ۷ درصد نیز پاسخی به این سؤال ندادند. در به این پرسش (۸) که آیا تا کنون هنگام دیدن تصاویر یا درگیر بودن در رفتارهای جنسی اینترنتی، استمناء نموده‌اید؟ ۳۸/۵ درصد پاسخ‌دهندگان جواب «بلی»، ۵۶/۵ درصد پاسخ‌دهندگان جواب «نه» دادند و ۵ درصد نیز پاسخی به این سؤال ندادند.

در جواب به این پرسش (۹) که آیا مجبور شده‌اید به خانواده و دوستان خود در خصوص فعالیت‌ها و زمانی که در اینترنت صرف می‌کنید، دروغ بگویید؟ ۳۷/۵ درصد پاسخ‌دهندگان جواب «بلی»، ۵۹/۵ درصد پاسخ‌دهندگان جواب «نه» دادند و ۳ درصد نیز پاسخی به این سؤال ندادند.

جدول ۱۰

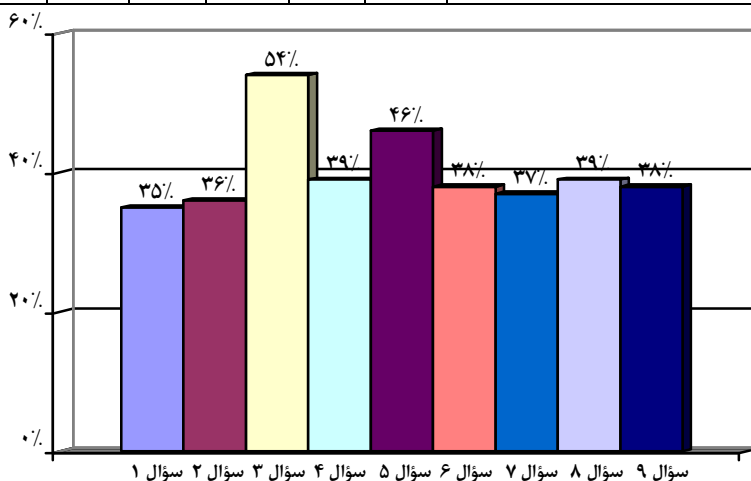
پیامدهای فردی وابستگی به اینترنت (مشاهده تصاویر و مواد جنسی)

ردیف	سوال‌ها					
	پیامدهای فردی					
	پاسخ		بلی		بدون جواب	
درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	
۱	۶۹	۳۴/۵	۱۲۹	۶۴/۵	۲	۱
۲	۷۱	۳۵/۵	۱۲۵	۶۲/۵	۴	۲
۳	۱۰۷	۵۳/۵	۸۹	۴۴/۵	۴	۲
۴	۷۷	۳۸/۵	۱۱۶	۵۸	۰	۰
۵	۹۱	۴۵/۵	۹۷	۴۸/۵	۱۲	۶
۶	۷۵	۳۷/۵	۱۱۹	۵۹/۵	۶	۳

۱۰۸ ■ بررسی وابستگی به موضوع‌های جنسی در اینترنت

ادامه جدول ۱۰

ردیف	سؤال‌ها						پيامدهای فردی
	پاسخ						
	بدون جواب		خیر		بلی		
درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی		
۷	۷	۱۴	۵۶	۱۱۲	۳۷	۷۴	آیا با حذف سایت‌های جنسی مورد علاقه خود، سعی در مهار رفتارهای جنسی اینترنتی خود داشته‌اید؟
۸	۵	۱۰	۵۶/۵	۱۱۳	۳۷/۵	۷۷	آیا تا کنون هنگام دیدن تصاویر یا درگیر بودن در رفتارهای جنسی اینترنتی استمنا نموده‌اید؟
۹	۳	۶	۵۹/۵	۱۱۹	۳۷/۵	۷۵	آیا مجبور شده‌اید به خانواده و دوستان خود در خصوص فعالیت‌ها و زمانی که در اینترنت صرف می‌کنید، دروغ بگویید؟

نمودار ۱۰

پيامدهای فردی وابستگی به اینترنت (مشاهده تصاویر و مواد جنسی)

پيامدهای خانوادگی وابستگی به موضوع‌های جنسی در اینترنت

در جواب به این پرسش (۱) که بر اثر صرف وقت زیاد در اینترنت و مشاهده تصاویر و مواد جنسی، وقت کمی به خانواده‌ام اختصاص می‌دهم. ۲۰/۵ درصد پاسخ‌دهندگان

فصل چهارم: تجزیه و تحلیل و عرضه یافته‌های پژوهش ■ ۱۰۹

جواب «بلی»، ۷۷/۵ درصد پاسخ‌دهندگان جواب «نه» دادند و ۲ درصد نیز به این سؤال، پاسخ ندادند.

در جواب به این پرسش (۲) که بر اثر صرف وقت زیاد در اینترنت و مشاهده تصاویر و مواد جنسی، به احساسات سایر اعضای خانواده، بی‌توجه شده‌ام. ۱۶/۵ درصد پاسخ‌دهندگان جواب «بلی»، ۱۸/۵ درصد پاسخ‌دهندگان جواب «نه» و ۲ درصد نیز به این سؤال پاسخ ندادند.

در جواب به این پرسش (۳) که بر اثر صرف وقت زیاد در اینترنت و مشاهده تصاویر و آثار جنسی، روابط گرم خانوادگی‌ام رو به سردی است. ۱۴/۵ درصد پاسخ‌دهندگان جواب «بلی»، ۴۹/۵ درصد پاسخ‌دهندگان جواب «نه» دادند و ۳۶ درصد پاسخ‌دهندگان نیز به دلیل مجرد بودن، پاسخی به این سؤال ندادند.

در جواب به این پرسش (۴) که آیا افرادی که در اینترنت مشاهده می‌کنید، هنگام ارتباط جنسی با همسر خود، به تصور در می‌آورید؟ ۲۶/۵ درصد پاسخ‌دهندگان جواب «بلی»، ۴۰/۵ درصد پاسخ‌دهندگان جواب «نه» دادند و ۳۳/۰ درصد پاسخ‌دهندگان نیز به علت مجرد بودن، پاسخی به این سؤال ندادند.

در جواب به این پرسش (۵) که به علت صرف وقت زیاد در اینترنت و مشاهده تصاویر و مواد جنسی، روابط جنسی من با همسر به سردی گراییده است. ۱۴/۵ درصد پاسخ‌دهندگان، جواب «بلی»، ۳۷/۵ درصد پاسخ‌دهندگان جواب «نه» دادند و ۴۸ درصد پاسخ‌دهندگان نیز به دلیل مجرد بودن، پاسخی به این سؤال ندادند.

در جواب به این پرسش (۶) که به علت صرف وقت زیاد در اینترنت و مشاهده تصاویر و آثار جنسی، روابط من با فرزندانم محدود شده است. ۱۵/۵ درصد پاسخ‌دهندگان جواب «بلی»، ۳۵ درصد پاسخ‌دهندگان جواب «نه» دادند و ۴۹/۰ درصد پاسخ‌دهندگان نیز به علت مجرد بودن، پاسخی به این سؤال ندادند.

در جواب به این پرسش (۷) که به علت صرف وقت زیاد در اینترنت و مشاهده تصاویر و آثار جنسی، میل من به ازدواج کم شده است. ۱۹/۵ درصد پاسخ‌دهندگان جواب

۱۱۰ ■ بررسی وابستگی به موضوع‌های جنسی در اینترنت

«بلی»، ۶۰/۵ درصد پاسخ‌دهندگان جواب «نه» دادند و ۲۰ درصد پاسخ‌دهندگان نیز، پاسخی به این سؤال نداده‌اند.

در جواب به این پرسش (۸) که بر اثر صرف وقت زیاد در اینترنت و مشاهده تصاویر و آثار جنسی، انتظارات جنسی‌ام از شریک جنسی‌ام تغییر نموده است. ۱۸/۵ درصد پاسخ‌دهندگان جواب «بلی» و ۴۰/۵ درصد پاسخ‌دهندگان جواب «نه» دادند. ۴۱ درصد پاسخ‌دهندگان نیز به علت مجرد بودن، پاسخی به این سؤال نداده‌اند.

در جواب به این پرسش (۹) که به علت صرف وقت زیاد در اینترنت و مشاهده تصاویر و آثار جنسی، با همسر خود دچار اختلاف شده‌ام. ۱۴/۵ درصد پاسخ‌دهندگان جواب «بلی» و ۴۲ درصد پاسخ‌دهندگان جواب «نه» دادند. ۴۳/۵ درصد پاسخ‌دهندگان نیز به دلیل مجرد بودن پاسخی به این سؤال نداده‌اند.

جدول ۱۱

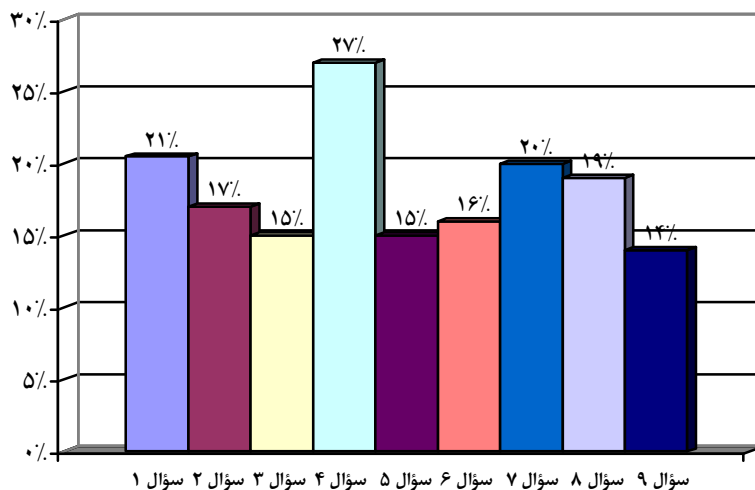
پیامدهای خانوادگی وابستگی به اینترنت (مشاهده تصاویر و آثار جنسی)

ردیف	سؤال‌ها						
	پاسخ						
	بدون جواب		خیر		بلی		
درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	پیامدهای خانوادگی	
۱	۳	۶	۷۷/۵	۱۵۵	۲۰/۵	۴۱	به علت صرف وقت زیاد در اینترنت و مشاهده تصاویر و آثار جنسی، وقت کمی برای خانواده‌ام صرف می‌کنم.
۲	۲	۴	۸۱/۵	۱۶۳	۱۶/۵	۳۳	به علت صرف وقت زیاد در اینترنت و مشاهده تصاویر و آثار جنسی، به احساسات سایر اعضای خانواده، بی‌توجه شده‌ام.
۳*	۳۶	۷۲	۴۹/۵	۹۹	۱۴/۵	۲۹	به خاطر صرف وقت زیاد در اینترنت و مشاهده تصاویر و مواد جنسی، روابط گرم خانوادگی‌ام رو به سردی است.
۴	۳۳	۶۶	۴۰/۵	۸۱	۲۶/۵	۵۳	آیا افرادی که در اینترنت مشاهده می‌کنید، هنگام ارتباط جنسی با همسر خود به تصور در می‌آورید؟
۵*	۴۸	۹۶	۳۷/۵	۷۵	۱۴/۵	۲۹	به علت صرف وقت زیاد در اینترنت و مشاهده تصاویر و آثار جنسی، روابط جنسی من با همسرم به سردی گراییده است.

فصل چهارم: تجزیه و تحلیل و عرضه یافته‌های پژوهش ■ ۱۱۱

ادامه جدول ۱۱

ردیف	سؤال‌ها						
	پیامدهای خانوادگی						
	بدون جواب		پاسخ		بلی		
درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی		
۶*	۴۹	۹۸	۳۵	۷۱	۱۵/۵	۳۱	به علت صرف وقت زیاد در اینترنت و مشاهده تصاویر و آثار جنسی، روابط من با فرزندانم محدود شده است.
۷	۲۰	۴۰	۶۰/۵	۱۲۱	۱۹/۵	۳۹	بر اثر صرف وقت زیاد در اینترنت و مشاهده تصاویر و آثار مواد جنسی، میلم به ازدواج کم شده است.
۸*	۴۱	۸۲	۴۰/۵	۸۱	۱۸/۵	۳۷	بر اثر صرف وقت زیاد در اینترنت و مشاهده تصاویر و آثار جنسی، انتظارات جنسی من از شریک جنسی‌ام، تغییر نموده است.
۹*	۴۳/۵	۸۷	۴۲	۸۴	۱۲/۵	۲۹	به علت صرف وقت زیاد در اینترنت و مشاهده تصاویر و آثار جنسی، با همسر خود دچار اختلاف شده‌ام.

نمودار ۱۱

پیامدهای خانوادگی وابستگی به اینترنت (مشاهده تصاویر و مواد جنسی)

پیامدهای اجتماعی وابستگی به موضوع‌های جنسی در اینترنت

در جواب به این پرسش (۱) که بر اثر صرف وقت زیاد در اینترنت و مشاهده تصاویر و آثار جنسی ارتباط من با دوستان نزدیکم محدود شده است، ۱۳/۵ درصد پاسخ‌دهندگان جواب «بلی» و ۸۰ درصد پاسخ‌دهندگان جواب «نه» دادند و ۶/۵ درصد پاسخ‌دهندگان نیز به این سؤال، پاسخ ندادند.

در جواب به این پرسش (۲) که بر اثر صرف وقت زیاد در اینترنت و مشاهده تصاویر و آثار جنسی بیشتر دوستانم را از دست داده‌ام، ۱۲/۵ درصد پاسخ‌دهندگان جواب «بلی» و ۸۲ درصد پاسخ‌دهندگان جواب «نه» دادند و ۵/۵ درصد پاسخ‌دهندگان نیز به این سؤال پاسخی ندادند.

در جواب به این پرسش (۳) که به علت صرف وقت زیاد در اینترنت و مشاهده تصاویر و آثار جنسی کمتر در فعالیت‌های اجتماعی شرکت می‌کنم، ۱۳/۵ درصد پاسخ‌دهندگان جواب «بلی» و ۷۹ درصد پاسخ‌دهندگان جواب «نه» دادند و ۷/۵ درصد پاسخ‌دهندگان نیز به این سؤال، پاسخ ندادند.

در جواب به این پرسش (۴) که به علت صرف وقت زیاد در اینترنت و مشاهده تصاویر و آثار جنسی، کمتر در فعالیت‌های فرهنگی - مذهبی شرکت می‌کنم، ۱۷ درصد پاسخ‌دهندگان جواب «بلی» و ۷۴ درصد پاسخ‌دهندگان جواب «نه» دادند و ۹ درصد پاسخ‌دهندگان نیز به این سؤال، پاسخی ندادند.

در جواب به این پرسش (۵) که به علت صرف وقت زیاد در اینترنت و مشاهده تصاویر و آثار جنسی فعالیت‌های ورزشی‌ام کاهش یافته است، ۲۷ درصد پاسخ‌دهندگان جواب «بلی» و ۶۶ درصد پاسخ‌دهندگان جواب «نه» دادند و ۷ درصد پاسخ‌دهندگان نیز به این سؤال، پاسخی ندادند.

در جواب به این پرسش (۶) که احساس می‌کنم به علت صرف وقت زیاد در اینترنت و مشاهده تصاویر و آثار جنسی باورها و اعتقادهای مذهبی‌ام ضعیف شده است، ۲۷ درصد

فصل چهارم: تجزیه و تحلیل و عرضه یافته‌های پژوهش ■ ۱۱۳

پاسخ‌دهندگان جواب «بلی» و ۶۵/۵ درصد پاسخ‌دهندگان جواب «نه» دادند و ۷/۵ درصد پاسخ‌دهندگان نیز به این سؤال، پاسخی ندادند.

در جواب به این پرسش (۷) که به علت صرف وقت زیاد در اینترنت و مشاهده تصاویر و آثار جنسی با همسر دچار مشکل شده‌ام، ۱۶ درصد پاسخ‌دهندگان جواب «بلی» و ۳۹ درصد پاسخ‌دهندگان جواب «نه» دادند. ۴۵ درصد پاسخ‌دهندگان نیز به علت مجرد بودن، به این سؤال پاسخ ندادند.

در جواب به این پرسش (۸) که به علت صرف وقت زیاد در اینترنت و مشاهده تصاویر و آثار جنسی تمایل به روابط جنسی خارج از چارچوب خانواده پیدا کرده‌ام، ۲۰/۵ درصد پاسخ‌دهندگان جواب «بلی» و ۳۸ درصد پاسخ‌دهندگان جواب «نه» دادند. ۴۱/۵ درصد پاسخ‌دهندگان نیز به علت مجرد بودن، به این سؤال پاسخ ندادند.

در جواب به این پرسش (۹) که به علت صرف وقت زیاد در اینترنت و مشاهده تصاویر و آثار جنسی در هویت فردی، مذهبی و حرفه‌ای خود دچار سردرگمی شده‌ام، ۲۱ درصد پاسخ‌دهندگان جواب «بلی» و ۷۲ درصد پاسخ‌دهندگان جواب «نه» دادند. ۷ درصد پاسخ‌دهندگان نیز به این سؤال پاسخ ندادند.

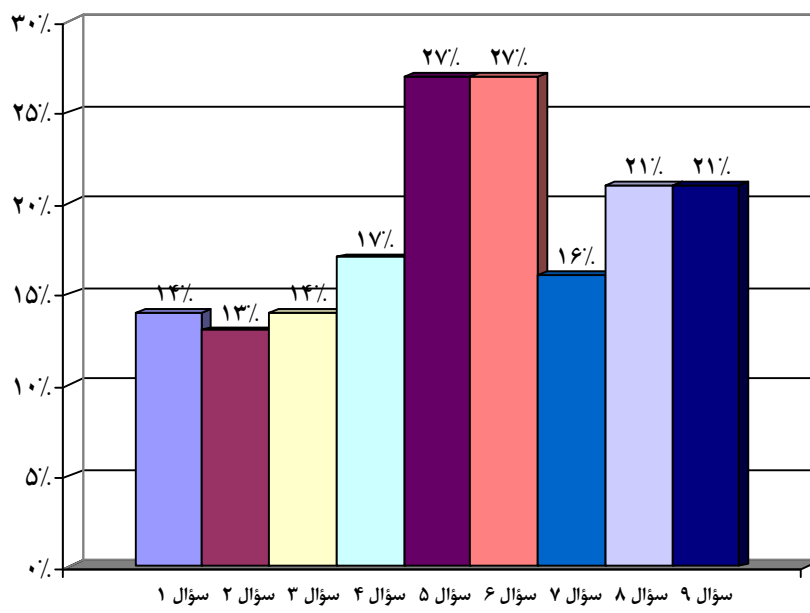
جدول ۱۲

پیامدهای اجتماعی وابستگی به اینترنت (مشاهده تصاویر و آثار جنسی)

ردیف	سؤالها						
	پیامدهای اجتماعی						
	بدون جواب		پاسخ		بلی		
درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی		
۱	۶/۵	۱۳	۸۰	۱۶۰	۱۳/۵	۲۷	بر اثر صرف وقت زیاد در اینترنت و مشاهده تصاویر و آثار جنسی، ارتباط من با دوستان نزدیکم محدود شده است.
۲	۵/۵	۱۱	۸۲	۱۶۴	۱۲/۵	۲۵	به علت صرف وقت زیاد در اینترنت و مشاهده تصاویر و آثار جنسی، بیشتر دوستانم را از دست داده‌ام.

ادامه جدول ۱۲

ردیف	سؤال‌ها						
	پیامدهای اجتماعی						
	پاسخ			بلی			
بدون جواب		خیر		بلی			
درصد	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی		
۳	۹	۱۸	۷۴	۱۴۸	۱۷	۳۴	به علت صرف وقت زیاد در اینترنت و مشاهده تصاویر و آثار جنسی، کمتر در فعالیت‌های فرهنگی - مذهبی شرکت می‌کنم.
۳	۷/۵	۱۵	۷۹	۱۵۸	۱۳/۵	۲۷	به علت صرف وقت زیاد در اینترنت و مشاهده تصاویر و آثار جنسی، کمتر در فعالیت‌های اجتماعی شرکت می‌کنم.
۵	۷	۱۴	۶۶	۱۳۲	۲۷	۵۴	به علت صرف وقت زیاد در اینترنت و مشاهده تصاویر و آثار جنسی، فعالیت‌های ورزشی‌ام کاهش یافته است.
۶	۷/۵	۱۵	۶۵	۱۳۱	۲۷	۵۴	احساس می‌کنم به علت صرف وقت زیاد در اینترنت و مشاهده تصاویر و آثار جنسی، باورها و اعتقادات مذهبی‌ام ضعیف شده است.
۷*	۴۵	۹۰	۳۹	۷۸	۱۶	۳۲	به علت صرف وقت زیاد در اینترنت و مشاهده تصاویر و آثار جنسی، با همسر دچار مشکل شده‌ام.
۸*	۴۱/۵	۸۳	۳۸	۷۶	۲۰/۵	۴۱	به علت صرف وقت زیاد در اینترنت و مشاهده تصاویر و آثار جنسی، تمایل به روابط جنسی خارج از چارچوب خانواده پیدا کرده‌ام.
۹	۷	۱۴	۷۲	۱۴۴	۲۱	۴۲	به علت صرف وقت زیاد در اینترنت و مشاهده تصاویر و آثار جنسی، در هویت فردی، مذهبی و حرفه‌ای خود، دچار سردرگمی شده‌ام.

نمودار ۱۲

پیامدهای اجتماعی وابستگی به اینترنت (مشاهده تصاویر و آثار جنسی)

پیامدهای حرفه‌ای - اقتصادی وابستگی به موضوع‌های جنسی در اینترنت

در جواب به این پرسش (۱) که آیا در زمان کار، موضوع‌های جنسی را در اینترنت دنبال کرده‌اید؟ ۳۲/۵ درصد پاسخ‌دهندگان جواب «بلی» و ۵۹/۰ درصد پاسخ‌دهندگان جواب «نه» دادند. ۸/۵ درصد پاسخ‌دهندگان نیز به این سؤال، پاسخ ندادند.

در جواب به این پرسش (۲) که آیا برای موضوع‌های جنسی و تعامل جنسی در اینترنت، پول خرج می‌کنید؟ ۲۰/۵ درصد پاسخ‌دهندگان جواب «بلی» و ۷۵/۵ درصد پاسخ‌دهندگان جواب «نه» دادند. ۴ درصد پاسخ‌دهندگان نیز به این سؤال پاسخ ندادند.

در جواب به این پرسش (۳) که بخش زیادی از وقتم در محیط کار به مشاهده تصاویر و آثار جنسی در اینترنت می‌گذرد، ۱۸ درصد پاسخ‌دهندگان جواب «بلی» و ۷۳ درصد پاسخ‌دهندگان جواب «نه» دادند. ۹ درصد پاسخ‌دهندگان نیز به این سؤال، پاسخ ندادند.

۱۱۶ ■ بررسی وابستگی به موضوع‌های جنسی در اینترنت

در جواب به این پرسش (۴) که به علت صرف وقت زیاد در اینترنت و مشاهده تصاویر و آثار جنسی رئیس مرا مواخذه کرده است، ۱۲/۵ درصد پاسخ‌دهندگان جواب «بلی» و ۷۷/۵ درصد پاسخ‌دهندگان جواب «نه» دادند.

در جواب به این پرسش (۵) که بر اثر صرف وقت زیاد در اینترنت و مشاهده تصاویر و آثار جنسی کارایی و اثربخشی قبلی خود را از دست داده‌ام، ۱۸/۵ درصد پاسخ‌دهندگان جواب «بلی» و ۷۱/۵ درصد پاسخ‌دهندگان جواب «نه» دادند.

در جواب به این پرسش (۶) که بر اثر صرف وقت زیاد در اینترنت و مشاهده تصاویر و آثار جنسی در محیط کار احساس خستگی زیاد می‌کنم، ۲۰ درصد پاسخ‌دهندگان جواب «بلی» و ۷۰ درصد پاسخ‌دهندگان جواب «نه» دادند. ۱۰ درصد پاسخ‌دهندگان نیز به این سؤال، پاسخ ندادند.

در جواب به این پرسش (۷) که به علت صرف وقت زیاد در اینترنت و مشاهده تصاویر و آثار جنسی فعالیت‌های حرفه‌ایم محدود شده است، ۲۳ درصد پاسخ‌دهندگان جواب «بلی» و ۶۷/۵ درصد پاسخ‌دهندگان جواب «نه» دادند. ۹/۵ درصد پاسخ‌دهندگان نیز به این سؤال، پاسخ ندادند.

در جواب به این پرسش (۸) که به علت صرف وقت زیاد در اینترنت و مشاهده تصاویر و آثار جنسی، هزینه‌های جاری زندگی‌م افزایش یافته است، ۲۱ درصد پاسخ‌دهندگان جواب «بلی» و ۶۷/۵ درصد پاسخ‌دهندگان جواب «نه» دادند. ۱۰/۵ درصد پاسخ‌دهندگان نیز به این سؤال، پاسخ ندادند.

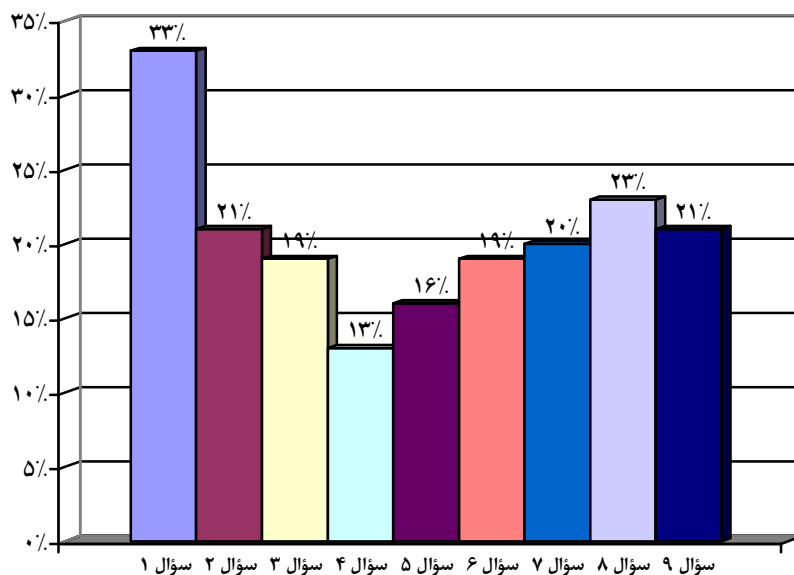
جدول ۱۳

پیامدهای حرفه‌ای - اقتصادی وابستگی به اینترنت (مشاهده تصاویر و آثار جنسی)

ردیف	سؤالها		پاسخ			
	پیامدهای حرفه‌ای - اقتصادی		بلی		بدون جواب	
			فراوانی	درصد	فراوانی	درصد
۱	آیا زمان کار، موضوع‌های جنسی را در اینترنت دنبال کرده‌اید؟		۶۵	۳۲/۵	۱۱۸	۵۹
					۱۷	۸/۵

ادامه جدول ۱۳

ردیف	سؤالها		پاسخ				
	پیامدهای حرفه‌ای - اقتصادی		خیر		بلی		
			بدون جواب	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی
۲	آیا برای موضوع‌های جنسی و تعامل جنسی در اینترنت، پول خرج می‌کنید؟	۴۱	۲۰/۵	۱۵۱	۷۵/۵	۸	۴
۳	بخش زیادی از وقتم در محیط کار، به مشاهده تصاویر و آثار جنسی در اینترنت می‌گذرد.	۳۷	۱۸/۵	۱۴۶	۷۳	۱۷	۸/۵
۴	به علت صرف وقت زیاد در اینترنت و مشاهده تصاویر و آثار جنسی، رئیس مرا مواخذه کرده است.	۲۵	۱۲/۵	۱۵۵	۷۷/۵	۲۰	۱۰
۵	به علت صرف وقت زیاد در اینترنت و مشاهده تصاویر و آثار جنسی، کارآیی و اثربخشی قبلی خود را از دست داده ام.	۳۷	۱۸/۵	۱۴۳	۷۱/۵	۲۰	۱۰
۶	به علت صرف وقت زیاد در اینترنت و مشاهده تصاویر و آثار جنسی، در محیط کار احساس خستگی زیاد می‌کنم.	۴۰	۲۰	۱۴۰	۷۰	۲۰	۱۰
۷	به علت صرف وقت زیاد در اینترنت و مشاهده تصاویر و آثار جنسی، فعالیت‌های حرفه‌ایم محدود شده است.	۴۶	۲۳	۱۳۵	۶۷/۵	۱۹	۹/۵
۸	به علت صرف وقت زیاد در اینترنت و مشاهده تصاویر و آثار جنسی، هزینه‌های جاری زندگی‌م افزایش یافته است.	۴۲	۲۱	۱۳۷	۶۸/۵	۲۱	۱۰/۵

نمودار ۱۳

پیامدهای حرفه‌ای - اقتصادی وابستگی به اینترنت (مشاهده تصاویر و آثار جنسی)

پیامدهای تحصیلی وابستگی به موضوع‌های جنسی در اینترنت

در جواب به این پرسش (۱) که بر اثر صرف وقت زیاد در اینترنت و مشاهده تصاویر و آثار جنسی توان تمرکز و توجه بر روی دروس خود را از دست داده‌ام، ۳۹ درصد پاسخ‌دهندگان جواب «بلی» و ۵۸/۵ درصد پاسخ‌دهندگان جواب «نه» دادند. ۲/۵ درصد پاسخ‌دهندگان نیز به این سؤال، پاسخی ندادند.

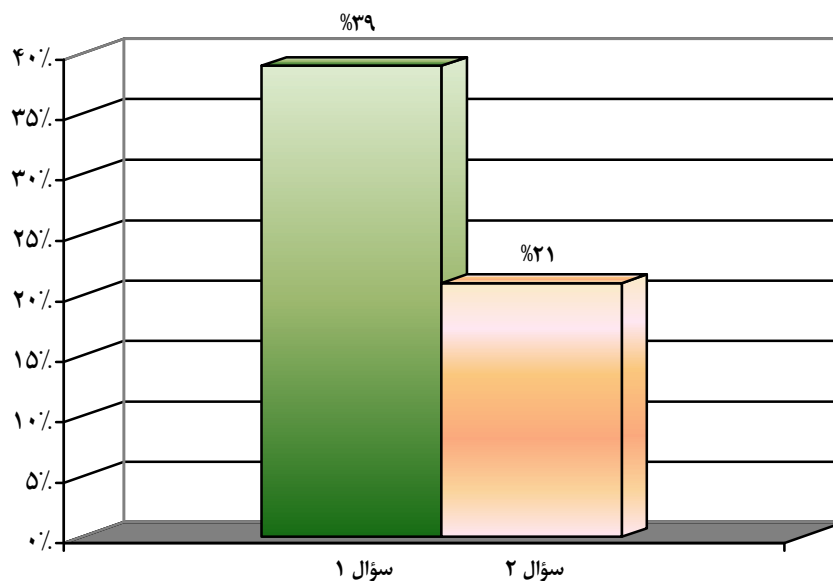
در جواب به این پرسش (۲) که بر اثر صرف وقت زیاد در اینترنت و مشاهده تصاویر و آثار جنسی با افت تحصیلی شدیدی مواجه شده‌ام، ۲۰/۵ درصد پاسخ‌دهندگان جواب «بلی» و ۷۶ درصد پاسخ‌دهندگان جواب «نه» دادند. ۳/۵ درصد پاسخ‌دهندگان نیز به این سؤال پاسخی ندادند.

فصل چهارم: تجزیه و تحلیل و عرضه یافته‌های پژوهش ■ ۱۱۹

جدول ۱۴

پیامدهای تحصیلی وابستگی به اینترنت (مشاهده تصاویر و مواد جنسی)

ردیف	سؤالها		پاسخ			
	پیامدهای تحصیلی		بلی		خیر	بدون جواب
			درصد	فراوانی	فراوانی	درصد
۱	بر اثر صرف وقت زیاد در اینترنت و مشاهده تصاویر و آثار جنسی، توان تمرکز و توجه بر روی دروس خود را از دست دادم.	۷۸	۳۹	۱۱۷	۵	۲/۵
۲	بر اثر صرف وقت زیاد در اینترنت و مشاهده تصاویر و آثار جنسی، با افت تحصیلی شدیدی مواجه شده‌ام.	۴۱	۲۰/۵	۱۵۲	۷	۳/۵

نمودار ۱۴

پیامدهای تحصیلی وابستگی به اینترنت (مشاهده تصاویر و آثار جنسی)

۱۲۰ ■ بررسی وابستگی به موضوع‌های جنسی در اینترنت

۲. تحلیل و تفسیر داده‌های پژوهش

رابطه سن و تحصیلات با تصاویر و آثار جنسی

همان‌گونه که در جدول زیر مشاهده می‌شود، بین متغیر سن و متغیر دستیابی به تصاویر و آثار جنسی، در محیط اینترنت، رابطه منفی وجود دارد. (**)(۱۸۹-) این ضریب در سطح آلفای ۰/۰۱ معنا دار است. در نتیجه با بالا رفتن سن، استفاده از اینترنت به منظور دستیابی به تصاویر و آثار جنسی، کاهش پیدا می‌یابد. از سوی دیگر، نتایج این پژوهش نشان داد که بین سطح تحصیلی افراد و استفاده از اینترنت، به منظور دستیابی به تصاویر و آثار جنسی رابطه منفی وجود دارد. (**)(۲۰۸-) در واقع هر چه سطح تحصیلات افراد بالاتر می‌رود، استفاده آنها از اینترنت، به منظور دستیابی به تصاویر و آثار جنسی کاهش می‌یابد و در ادامه بحث خواهید دید که استفاده از اینترنت، به عنوان وسیله‌ای ارتباطی و ابزار دستیابی به مطالب علمی افزایش می‌یابد.

جدول ۱۵

ضریب همبستگی بین متغیرهای سن، تحصیلات و دستیابی به تصاویر و آثار جنسی در اینترنت

متغیر	سن	تحصیلات	دستیابی به تصاویر و مواد جنسی
سن	ضریب همبستگی	۱/۰۰۰	۰۶۳۹(**)
	سطح معنادار	۰	۰۰۰۲
	تعداد	۲۰۰	۲۰۰
تحصیلات	ضریب همبستگی	۰۶۳۹(**)	۱/۰۰۰
	سطح معنادار	۰۰۰۲	۰
	تعداد	۲۰۰	۲۰۰
دستیابی به تصاویر و مواد جنسی	ضریب همبستگی	۰۱۸۹(**)	۰۲۰۸(**)
	سطح معنادار	۰۰۰۲	۰
	تعداد	۲۰۰	۲۰۰

** همبستگی در سطح آلفای ۰/۰۱% معنادار است.

رابطه بین تحصیلات و میزان استفاده از اینترنت در طول هفته

همان‌گونه که در جدول ۱۶ ملاحظه می‌شود، بیش از ۶۰٪ افراد با مدرک تحصیلی دیپلم و پایین‌تر، کم‌تر از ۱۲ ساعت در طول هفته، از اینترنت استفاده می‌کنند و حدود ۴۰٪ آنها بین ۱۲ تا بیش از ۲۰ ساعت از اینترنت در طول هفته استفاده می‌کنند. بیش از ۸۰٪ افراد دارای مدرک تحصیلی کاردانی، بین ۴ تا ۱۲ ساعت از اینترنت استفاده می‌کنند. ۲۰٪ افراد نیز بیش از ۲۰ ساعت از اینترنت استفاده می‌کنند. ۸۶٪ افراد، دارای مدرک کارشناسی، بین ۴ تا ۱۲ ساعت از اینترنت استفاده می‌کنند و ۷۹٪ افراد دارای مدرک کارشناسی‌ارشد و بالاتر نیز بین ۴ تا ۱۲ ساعت از اینترنت استفاده می‌کنند و ۱۳ درصد این افراد بیان داشته‌اند که بیش از ۲۰ ساعت از اینترنت استفاده می‌کنند.

جدول ۱۶

تحصیلات و میزان استفاده از اینترنت در طول هفته

تعداد کل	میزان استفاده از اینترنت در طول هفته				آماره	متغیر
	بیشتر و بیست	دوازده تا بیست	شش تا دوازده	چهار تا شش		
۷۵	۹	۱۷	۱۶	۳۳	تعداد	دیپلم و پایین‌تر
۱۰۰٪	۱۲٪	۲۲٪	۲۱٪	۴۴٪	درصد	
۱۰	۲	۰	۲	۶	تعداد	کاردانی
۱۰۰٪	۲۰٪	۰٪	۲۰٪	۶۰٪	درصد	
۴۴	۰	۶	۱۵	۲۳	تعداد	کارشناسی
۱۰۰٪	۰٪	۱۳٪	۳۴٪	۵۲٪	درصد	
۷۱	۹	۵	۲۳	۳۴	تعداد	کارشناسی‌ارشد و بالاتر
۱۰۰٪	۱۲٪	۷٪	۳۲٪	۴۷٪	درصد	
۲۰۰	۲۰	۲۸	۵۶	۹۶	تعداد	تعداد کل
۱۰۰٪	۱۰٪	۱۴٪	۲۸٪	۴۸٪	درصد	

۱۲۲ ■ بررسی وابستگی به موضوع‌های جنسی در اینترنت

افراد با تحصیلات گوناگون، به چه منظوری از اینترنت استفاده می‌کنند؟

۱. تفریح و سرگرمی

همان‌گونه که در جدول ۱۷ ملاحظه می‌شود اکثر افراد مورد مطالعه، از اینترنت به منظور تفریح و سرگرمی استفاده می‌کنند (دیپلم و پایین‌تر ۸۶/۷٪)، کاردانی (۷۰٪)، کارشناسی (۶۵/۹٪)، کارشناسی ارشد و بالاتر (۵۴/۹٪). اما سیر این استفاده، نزولی است.

جدول ۱۷

تحصیلات و استفاده از اینترنت به منظور تفریح و سرگرمی

تعداد کل	تفریح و سرگرمی			آماره	متغیر	
	بدون پاسخ	بلی	خیر			
۷۵	۲	۶۵	۸	تعداد	دیپلم و پایین‌تر	تحصیلات
۱۰۰٪	۲٪	۸۶٪	۱۰٪	درصد		
۱۰	۰	۷	۳	تعداد	کاردانی	
۱۰۰٪	۰٪	۷۰٪	۳۰٪	درصد		
۴۴	۰	۲۹	۱۵	تعداد	کارشناسی	
۱۰۰٪	۰٪	۶۵٪	۳۴٪	درصد		
۷۱	۰	۳۹	۳۲	تعداد	کارشناسی ارشد و بالاتر	
۱۰۰٪	۰٪	۵۴٪	۴۵٪	درصد		
۲۰۰	۲	۱۴۰	۵۸	تعداد	تعداد کل	
۱۰۰٪	۱٪	۷۰٪	۲۹٪	درصد		

۲. ارسال و دریافت پست الکترونیک

بر اساس جدول شماره ۱۸ بیشتر افراد مورد مطالعه، از پست الکترونیک به عنوان یک وسیله ارتباطی استفاده می‌کنند و تفاوتی معنادار بین افراد با مدرک تحصیلی گوناگون وجود ندارد.

فصل چهارم: تجزیه و تحلیل و عرضه یافته‌های پژوهش ■ ۱۲۳

جدول ۱۸

تحصیلات و استفاده از اینترنت، به منظور ارسال و دریافت پست الکترونیک

تعداد کل	ارسال و دریافت پست الکترونیک			آماره	متغیر	
	بدون پاسخ	بلی	خیر			
۷۵	۲	۶۰	۱۳	تعداد	دیپلم و پایین‌تر	تحصیلات
%۱۰۰/۰	%۲/۷	%۸۰/۰	%۱۷/۳	درصد		
۴۴	۰	۶	۴	تعداد	کاردانی	
%۱۰۰/۰	%۰	%۶۰/۰	۴۰/۰	درصد		
۷۱	۰	۳۶	۸	تعداد	کارشناسی	
%۱۰۰/۰	%۰	%۸۱/۸	۱۸/۲	درصد		
۷۱	۰	۵۹	۱۲	تعداد	کارشناسی ارشد و بالاتر	
%۱۰۰/۰	%۰	%۸۳/۱	۱۶/۹	درصد		
۲۰۰	۲	۱۶۱	۳۷	تعداد	تعداد کل	
%۱۰۰/۰	%۱/۰	%۸۰/۵	%۱۸/۵	درصد		

۳. دستیابی به اطلاعات علمی

بر اساس جدول ۱۹ با بالا رفتن مدرک تحصیلی، استفاده از اینترنت به منظور دستیابی به اطلاعات و مدارک علمی افزایش می‌یابد (دیپلم و پایین‌تر (%۳۷/۳)، کاردانی (%۷۰)، کارشناسی (%۷۷/۳)، و کارشناسی ارشد و بالاتر (%۸۳/۱).

جدول ۱۹

تحصیلات و استفاده از اینترنت به منظور دستیابی به اطلاعات علمی

تعداد کل	ارسال و دریافت پست الکترونیک			آماره	متغیر	
	بدون پاسخ	بلی	خیر			
۷۵	۲	۲۸	۴۵	تعداد	دیپلم و پایین‌تر	تحصیلات
%۱۰۰/۰	%۲/۷	۳۷/۳	%۶۰/۰	درصد		
۱۰	۰	۷	۳	تعداد	کاردانی	
%۱۰۰/۰	%۰	%۷۰/۰	%۳۰/۰	درصد		
۴۴	۰	۳۴	۱۰	تعداد	کارشناسی	
%۱۰۰/۰	%۰	%۷۷/۳	%۲۲/۷	درصد		
۷۱	۰	۵۹	۱۲	تعداد	کارشناسی ارشد و بالاتر	
%۱۰۰/۰	%۰	%۸۳/۱	%۱۶/۹	درصد		
۲۰۰	۲	۱۲۸	۷۰	تعداد	تعداد کل	
%۱۰۰/۰	%۱/۰	%۶۴/۰	%۳۵/۰	درصد		

۴. دستیابی به تصاویر و آثار جنسی

جدول ۲۰ استفاده افراد از اینترنت را با مدارک تحصیلی گوناگون، به منظور دستیابی به تصاویر و آثار جنسی را نشان می‌دهد. با بالا رفتن مدرک تحصیلی، میزان استفاده افراد از اینترنت، به منظور دستیابی به آثار جنسی کاهش می‌یابد. توجیهی که برای این شیوه استفاده است اینکه افراد با مدارک تحصیلی بالا هدفمندتر و به منظور دستیابی به اطلاعات علمی از اینترنت استفاده می‌کنند.

جدول ۲۰

تحصیلات و استفاده از اینترنت، به منظور دستیابی به تصاویر و آثار جنسی

تعداد کل	دستیابی به تصاویر و مواد جنسی			آماره	متغیر	
	بدون پاسخ	بلی	خیر			
۷۵	۲	۶۱	۱۲	تعداد	دیپلم و پایین‌تر	تحصیلات
۱۰۰٪	۲٪	۸۱٪	۱۶٪	درصد		
۱۰	۰	۸	۲	تعداد	کاردانی	
۱۰۰٪	۰٪	۸۰٪	۲۰٪	درصد		
۴۴	۱	۳۹	۴	تعداد	کارشناسی	
۱۰۰٪	۲٪	۸۸٪	۹٪	درصد		
۷۱	۱	۴۲	۲۸	تعداد	کارشناسی‌ارشد و بالاتر	
۱۰۰٪	۱٪	۵۹٪	۳۹٪	درصد		
۲۰۰	۴	۱۵۰	۴۶	تعداد	تعداد کل	
۱۰۰٪	۲٪	۷۵٪	۲۳٪	درصد		

رفتارهای جنسی اینترنتی افراد با تحصیلات گوناگون

۱. مشاهده و جمع‌آوری تصاویر دختران و زنان زیبا

بر اساس جدول ۲۱ رفتار جنسی اینترنتی افراد با مدرک تحصیلی کارشناسی (۶۳٪) و افراد با مدرک دیپلم و پایین‌تر (۶۱٪) در مقایسه با افراد با تحصیلات کاردانی (۵۰٪) و کارشناسی‌ارشد و بالاتر (۴۰٪) بیشتر در این حوزه از رفتارهای جنسی اینترنتی فعالیت می‌کنند. این اختلاف فعالیت در سطح آلفای ۱۶٪ از لحاظ آماری معنادار است.

جدول ۲۱

تحصیلات و استفاده از اینترنت به منظور مشاهده و جمع‌آوری تصاویر

دختران و زنان زیبا

تعداد کل	مشاهده و جمع‌آوری تصاویر دختران و زنان زیبا			آماره	متغیر	
	بدون پاسخ	بلی	خیر			
۷۵	۷	۴۶	۲۲	فراوانی	دیپلم و پایین‌تر	تحصیلات
%۱۰۰/۰	%۹/۳	%۶۱/۳	%۲۹/۳	درصد		
۱۰	۰	۵	۵	فراوانی	کاردانی	
%۱۰۰/۰	%۰	%۵۰/۰	%۵۰/۰	درصد		
۴۴	۰	۲۸	۱۶	فراوانی	کارشناسی	
%۱۰۰/۰	%۰	%۶۳/۶	%۳۶/۴	درصد		
۷۱	۳	۲۹	۳۹	فراوانی	کارشناسی ارشد و بالاتر	
%۱۰۰/۰	%۴/۳	%۴۰/۸	%۵۴/۹	درصد		
%۱۰۰/۰	%۵/۰	%۵۴/۰	%۴۱/۰	فراوانی	تعداد کل	
%۱۰۰/۰	%۱۰۰/۰	%۱۰۰/۰	%۱۰۰/۰	درصد		

۲. مشاهده و جمع‌آوری تصاویر مربوط به ارتباط جنسی دو یا چند نفر

بر اساس جدول ۲۲ با بالا رفتن تحصیلات افراد، میزان استفاده آنان از اینترنت، به منظور مشاهده و جمع‌آوری تصاویر مربوط به ارتباط جنسی دو یا چند نفره، کاهش پیدا می‌کند. این اختلاف فعالیت در سطح آلفای ۰/۰۰۱ از لحاظ آماری معنادار است.

جدول ۲۲

تحصیلات و استفاده از اینترنت به منظور مشاهده و جمع‌آوری تصاویر مربوط

به ارتباط جنسی دو یا چند نفره

تعداد کل	مشاهده و جمع‌آوری تصاویر مربوط به ارتباط جنسی دو یا چند نفره			آماره	متغیر	
	بدون پاسخ	بلی	خیر			
۷۵	۷	۳۶	۳۲	فراوانی	دیپلم و پایین‌تر	تحصیلات
%۱۰۰/۰	%۹/۳	%۴۸/۰	%۴۲/۷	درصد		

ادامه جدول ۲۲

تعداد کل	مشاهده و جمع‌آوری تصاویر مربوط به ارتباط جنسی دو یا چند نفره			آماره	متغیر	
	بدون پاسخ	بلی	خیر			
۱۰	۰	۳	۷	فراوانی	کاردانی	تحصیلات
%۱۰۰/۰	%۰	%۳۰/۰	%۷۰/۰	درصد		
۴۴	۰	۱۴	۳۰	فراوانی	کارشناسی	
%۱۰۰/۰	%۰	%۳۱/۸	%۶۷/۲	درصد		
۷۱	۳	۱۴	۵۴	فراوانی	کارشناسی‌ارشد و بالاتر	
%۱۰۰/۰	%۴/۲	%۱۹/۷	%۷۶/۱	درصد		
۱۰	۶۷	۱۲۳	%۴۱/۰	فراوانی	تعداد کل	
%۵/۰	%۳۳/۵	%۶۱/۵	%۱۰۰/۰	درصد		

۳. مشاهده فیلم‌های کوتاه

بر اساس جدول ۲۳ بین افراد با تحصیلات گوناگون، در این حوزه اختلاف معنادار آماری در سطح آلفای ۰/۰۰۱ است.

جدول ۲۳

تحصیلات و استفاده از اینترنت به منظور مشاهده فیلم‌های کوتاه

تعداد کل	مشاهده فیلم‌های کوتاه			آماره	متغیر	
	بدون پاسخ	بلی	خیر			
۷۵	۷	۲۶	۴۲	فراوانی	دیپلم و پایین‌تر	تحصیلات
%۱۰۰/۰	%۹/۳	%۳۴/۷	%۵۶/۰	درصد		
۱۰	۰	۰	۱۰	فراوانی	کاردانی	
%۱۰۰/۰	%۰	%۰	%۱۰۰/۰	درصد		
۴۴	۰	۸	۳۶	فراوانی	کارشناسی	
%۱۰۰/۰	%۰	%۱۸/۲	%۸۱/۸	درصد		
۷۱	۳	۱۱	۵۷	فراوانی	کارشناسی‌ارشد و بالاتر	
%۱۰۰/۰	%۴/۲	%۱۵/۵	%۸۰/۳	درصد		
۳	۱۱	۵۷	۴۱	فراوانی	تعداد کل	
%۴/۲	%۱۵/۵	%۸۰/۳	%۱۰۰/۰	درصد		

فصل چهارم: تجزیه و تحلیل و عرضه یافته‌های پژوهش ■ ۱۲۷

۴. گفت‌وگوی جنسی در اتاق‌های گفت‌وگو

بر اساس جدول ۲۴ در این نوع رفتار جنسی اینترنتی، بین افراد با تحصیلات گوناگون، اختلاف معنادار آماری وجود ندارد.

جدول ۲۴

تحصیلات و استفاده از اینترنت به منظور گفت‌وگوی جنسی در اتاق‌های گفت‌وگو

تعداد کل	مشاهده فیلم‌های کوتاه			آماره	متغیر	
	بدون پاسخ	بلی	خیر			
۴۴	۰	۱۱	۳۳	فراوانی	دیپلم و پایین‌تر	تحصیلات
%۱۰۰/۰	%۰	%۲۵/۰	%۷۵/۰	درصد		
۱۰	۰	۲	۸	فراوانی	کاردانی	
%۱۰۰/۰	%۰	%۲۰/۰	%۸۰/۰	درصد		
۷۵	۷	۱۹	۴۹	فراوانی	کارشناسی	
%۱۰۰/۰	%۹/۴	%۲۵/۳	%۶۵/۳	درصد		
۲۰۰	۱۰	۴۶	۱۴۴	فراوانی	کارشناسی‌ارشد و بالاتر	
%۱۰۰/۰	%۵/۰	%۲۳/۰	%۷۲/۰	درصد		
۳	۱۴	۵۴	۴۱	فراوانی	تعداد کل	
%۴/۲	%۱۹/۷	%۷۶/۱	%۱۰۰/۰	درصد		

۵. مطالعه نوشته‌ها و رمان‌هایی با موضوع‌های جنسی

بر اساس جدول ۲۵ بین افراد با مدرک تحصیلی مختلف در خصوص این رفتار جنسی اینترنتی، اختلاف معنادار آماری در سطح آلفای ۰/۰۰۱ وجود دارد.

جدول ۲۵

تحصیلات و استفاده از اینترنت به منظور مطالعه نوشته‌ها و رمان‌هایی با موضوع‌های جنسی

تعداد کل	مشاهده فیلم‌های کوتاه			آماره	متغیر	
	بدون پاسخ	بلی	خیر			
۷۵	۷	۳۷	۳۱	فراوانی	دیپلم و پایین‌تر	تحصیلات
%۱۰۰/۰	%۹/۴	%۴۹/۳	%۴۱/۳	درصد		
۰	۲	۸	%۱۰۰/۰	فراوانی	کاردانی	
%۰	%۲۰/۰	%۸۰/۰	۱۰	درصد		

ادامه جدول ۲۵

تعداد کل	مشاهده فیلم‌های کوتاه			آماره	متغیر	
	بدون پاسخ	بلی	خیبر			
۴۴	۰	۱۰	۳۴	فراوانی	کارشناسی	تحصیلات
%۱۰۰/۰	%۰	%۲۲/۷	%۷۷/۳	درصد		
۷۱	۳	۱۴	۵۴	فراوانی	کارشناسی ارشد و بالاتر	
%۱۰۰/۰	%۴/۲	%۱۹/۷	%۷۶/۱	درصد		
۱۰	۶۳	۱۲۷	%۴۱/۰	فراوانی	تعداد کل	
%۵/۰	%۳۱/۵	%۶۳/۵	%۱۰۰/۰	درصد		

۶. برقراری ارتباط‌های جنسی دیداری - شنیداری با میکروفون‌ها و دوربین‌های دیجیتال

بر اساس جدول ۲۶ بین افراد با مدرک تحصیلی گوناگون در خصوص این رفتار جنسی اینترنتی اختلاف معنادار آماری در سطح آلفای ۰/۰۰۱ وجود دارد. به این معنا که از تعداد کل افراد مورد مطالعه، که این نوع رفتار جنسی اینترنتی را نشان داده‌اند (۳۲ نفر) با مدرک دیپلم و پایین‌تر، بیشترین افراد را تشکیل داده‌اند (۲۸٪).

جدول ۲۶

تحصیلات و استفاده از اینترنت به منظور برقراری ارتباط‌های جنسی دیداری - شنیداری با میکروفون‌ها و دوربین‌های دیجیتال

تعداد کل	برقراری ارتباط‌های جنسی دیداری - شنیداری با میکروفون‌ها و دوربین‌های دیجیتال			آماره	متغیر	
	بدون پاسخ	بلی	خیبر			
۷۵	۷	۲۱	۴۷	فراوانی	دیپلم و پایین‌تر	تحصیلات
%۱۰۰/۰	%۹/۳	%۲۸/۰	%۶۲/۷	درصد		
۱۰	۰	۰	۱۰	فراوانی	کاردانی	
%۱۰۰/۰	%۰	%۰	%۱۰۰/۰	درصد		

فصل چهارم: تجزیه و تحلیل و عرضه یافته‌های پژوهش ■ ۱۲۹

۴۴	۰	۲	۴۲	فراوانی	کارشناسی	تحصیلات
%۱۰۰/۰	%۰	%۴/۵	%۹۵/۵	درصد		
۷۱	۳	۹	۵۹	فراوانی	کارشناسی ارشد و بالاتر	
%۱۰۰/۰	۴/۲	%۱۲/۷	%۸۳/۱	درصد		
۲۰۰	۱۰	۳۲	۱۵۸	فراوانی	تعداد کل	
%۱۰۰/۰	%۵/۰	%۱۶/۰	%۷۹/۰	درصد		

رابطه بین شغل و دستیابی به تصاویر و آثار جنسی

جدول ۲۷ به ترتیب دانش‌آموزان (۹۲/۷٪) کارمندان (۸۲/۹٪) دانشجویان (۶۷/۲٪) و افراد با شغل آزاد (۶۲/۵٪) بیشتر از اینترنت به منظور دستیابی به آثار جنسی استفاده می‌کنند.

جدول ۲۷

میزان دستیابی به تصاویر و آثار جنسی افراد با شغل‌های گوناگون

تعداد کل	دست‌یابی به تصاویر و مواد جنسی			آماره	متغیر	
	بدون پاسخ	بلی	خیر		شغل	
۳۵	۱	۲۹	۵	تعداد		
%۱۰۰/۰	%۲/۸	%۸۲/۹	%۱۴/۳	درصد		
۱۱۷	۲	۷۸	۳۶	تعداد	دانشجو	
%۱۰۰/۰	%۱/۸	%۶۷/۲	%۳۱/۰	درصد		
۸	۰	۵	۳	تعداد	آزاد	
%۱۰۰/۰	%۰	%۶۲/۵	%۳۷/۵	درصد		
۴۱	۱	۳۸	۲	تعداد	دانش‌آموز	
%۱۰۰/۰	%۲/۴	%۹۲/۷	%۴/۹	درصد		
۲۰۰	۴	۱۵۰	۴۶	تعداد	تعداد کل	
%۱۰۰/۰	%۲/۰	%۷۵/۰	%۲۳/۰	درصد		

www.ricac.ac.ir

فصل پنجم

بحث و نتیجه‌گیری

www.ricac.ac.ir

www.ricac.ac.ir

۱. بحث و نتیجه‌گیری

این پژوهش با عنوان «بررسی وابستگی به موضوع‌های جنسی در اینترنت» به سفارش پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و به منظور بررسی یکی از پیامدهای منفی بزرگ‌ترین فناوری هزاره سوم، یعنی «اینترنت» انجام شد. طرح پژوهش از نوع توصیفی (علمی - مقایسه‌ای) بود و حجم نمونه مورد بررسی ۲۰۰ نفر از کابرنی بودند که در یکی از گروه‌های خبری در اینترنت عضویت داشتند. این افراد به صورت پیمایش اینترنتی بررسی شدند. ابزار گردآوری اطلاعات، پرسش‌نامه بود که به صورت یک برنامه روی سایت‌های (www.lcsirice.com) و (www.qs.openeyes.com) قرار گرفت و از سوی افراد ماهر و متخصص در گفت‌وگوی درون خطی برای آزمودنی‌های پژوهش ارسال شد. افراد می‌توانستند به آسانی با کلیک کردن روی گزینه‌ها پرسش‌نامه را تکمیل کنند و برای مجری ارسال نمایند.

پس از گردآوری اطلاعات و تکمیل شدن پرسش‌نامه‌ها، داده‌های خام با نرم‌افزار آماری SPSS تجزیه و تحلیل شد.

می‌توان در جمع‌بندی کلی گفت که با توجه به پیشینه پژوهش در بیشتر تحقیقات

۱۳۴ ■ بررسی وابستگی به موضوع‌های جنسی در اینترنت

انجام شده، بر پیامدهایی تأکید شده که وابستگی به اینترنت در حوزه‌های فردی، خانوادگی، اجتماعی، حرفه‌ای - اقتصادی و تحصیلی دیده می‌شود. از این‌رو، ابتدا دربارهٔ مشخصات جمعیت‌شناختی افراد مورد مطالعه بحث و بررسی شد؛ سپس سؤال‌های پژوهش را مطرح کردیم و دربارهٔ آن بحث و بررسی کردیم.

سؤال اول: مشخصات جمعیت‌شناختی

آیا افرادی که به تصاویر و آثار جنسی در فضای مجازی اینترنت وابستگی دارند، دارای ویژگی‌های جمعیت‌شناختی خاصی هستند؟

۸۹٪ افراد مورد بررسی مرد و تنها ۱۱٪ زن بودند.

۷۶٪ افراد مورد مطالعه زیر ۲۵ سال سن داشتند و تنها یک نفر بالای ۳۵ سال سن

داشت.

۳۷٪ افراد، دارای مدرک تحصیلی دیپلم و پایین‌تر بودند و ۵۳٪ دارای مدرک

تحصیلی دانشگاهی بودند.

۷۵/۵٪ افراد در منزل رایانه شخصی داشتند و برای ۶۸٪ امکان دسترسی به اینترنت در

منزل فراهم بود.

۶۰/۵٪ در منزل از اینترنت استفاده می‌کردند و تنها ۳/۵٪ در محل کار، از اینترنت

استفاده می‌کردند.

۷۶٪ بین ۴ تا ۱۲ ساعت در طول هفته از اینترنت استفاده می‌کردند و تنها ۱۰٪ بیش

از ۲۰ ساعت در طول هفته از اینترنت استفاده می‌کردند. ۶۴/۵ اعلام کردند که از

اینترنت به منظور دستیابی به اطلاعات علمی استفاده می‌کنند و ۷۰٪ نیز اعلام کردند که از

اینترنت به منظور تفریح و سرگرمی استفاده می‌کنند.

۸۰/۵٪ آزمودنی‌ها از اینترنت به عنوان یک وسیله ارتباطی (ارسال و دریافت پست

الکترونیک) استفاده می‌کنند.

۷۵٪ از اینترنت به منظور دستیابی به تصاویر و آثار جنسی استفاده می‌کنند.

فصل پنجم: بحث و نتیجه‌گیری ■ ۱۳۵

۴۷/۵٪ افراد از اینترنت به منظور برقراری ارتباط‌های دوجانبه همزمان استفاده می‌کنند. در خصوص کیفیت رفتارهای جنسی اینترنتی این نتایج به دست آمد:
۵۴٪ افراد اعلام کردند که تصاویر مربوط به زنان و دختران زیبا را جمع‌آوری می‌کنند.
۵٪ تصاویر کودکان زیبا را جمع‌آوری می‌کنند.
۳۳/۵٪ درصدد دستیابی به تصاویر ارتباط‌های جنسی دو یا چند نفره هستند.
۲۳٪ رفتار جنسی اینترنتی‌شان شامل گفت‌وگوی جنسی در اتاق‌های گفت‌وگوی جنسی است.
۳۱/۵٪ آزمودنی‌ها نوشته‌ها و رمان‌هایی با موضوع‌های جنسی می‌خوانند.

سؤال دوم: آثار جسمی اینترنت

آیا وابستگی به اینترنت، به ویژه موضوع‌های جنسی آن، پیامدهای جسمانی خاصی به همراه دارد؟

آزمودنی‌ها اعلام نمودند که در نتیجه استفاده طولانی از اینترنت به درد کمر و پشت (۳۷/۵٪) و درد چشم (۳۳٪) مبتلا شده‌اند. ۲۴٪ نیز با مشکلات خواب مواجه بودند.

سؤال سوم پژوهش: پیامدهای فردی

وابستگی به موضوع‌های جنسی در اینترنت چه پیامدهای فردی دارد؟

نتایج به دست آمده نشان می‌دهد که وابستگی به موضوع‌های جنسی اینترنت در ابعاد زیر اثرگذار است:

اول اینکه وابستگی به موضوع‌های جنسی، حالت اجبار در فرد ایجاد می‌کند و به گونه‌ای مهار نشدنی و خارج از حوزه ارادی او را به سمت خود می‌کشاند. این فعالیت، مهم‌ترین مشغله فکری و کاری فرد می‌شود. به طوری که ۳۴/۵٪ افراد بیش از آنچه تصمیم داشته‌اند در اینترنت می‌مانند و ۳۸٪ توانایی دست برداشتن از مشاهده این تصاویر را نداشتند. همچنین وابستگی به موضوع‌های جنسی اینترنت اضطراب‌آور است و این امر سبب استفاده بیشتر فرد از اینترنت به منظور دستیابی به موضوع‌های جنسی می‌شود. در واقع فرد برای رفع

۱۳۶ ■ بررسی وابستگی به موضوع‌های جنسی در اینترنت

اضطراب خود، دوباره به حالتی اجبار گونه، از اینترنت استفاده می‌کند و دور باطل استفاده موجب نگهداری و دوام رفتارهای جنسی اینترنتی در فرد می‌شود. بر اساس نتایج پژوهش ۵۳/۵٪ افراد پس از مشاهده تصاویر و آثار جنسی تمایل بیشتری به مشاهده مجدد این آثار پیدا نمودند و ۳۵/۵٪ هنگام استفاده جنسی از اینترنت، دچار اضطراب و نگرانی شده‌اند. با توجه به جذابیت این گونه سایت‌ها و اینکه کنجکاوی جنسی افراد، به ویژه افراد مجرد را تحریک می‌کند، از این رو، افراد میل به مشاهده موضوع‌های جدید داشته و به تصاویر قبلی بی‌توجه می‌شوند. ۴۵/۵٪ در این پژوهش، اعلام نموده‌اند که به تصاویر و آثار جنسی قبلی بی‌توجه شده‌اند و تمایل به دیدن تصاویر و آثار جنسی جدیدتر دارند. یکی دیگر از پیامدهای وابستگی به موضوع‌های جنسی در اینترنت، احساس شرم، گناه و پشیمانی در افراد است. این مسئله به ویژه در فرهنگ اسلامی کشور ما بیشتر نمایان است و می‌تواند مبنای اضطراب و افسردگی در افراد باشد؛ زیرا در فرهنگ اسلامی، افراد از مشاهده تصاویر و آثار مستهجن و دور از حیا و عفت، منع شده‌اند. بنابراین افرادی که به این کار مبادرت می‌ورزند، احساس می‌کنند که حریم عفت و پاکی را شکسته‌اند و همچنین به این نتیجه می‌رسند که باورها و اعتقادات مذهبی آنان ضعیف شده است، در نتیجه احساس شرم می‌کنند. این احساس شرم، در اعتماد به نفس و عزت نفس تأثیر می‌گذارد و موجب می‌شود افراد احساس اضطراب و افسردگی داشته باشند. یکی دیگر از پیامدهای فردی وابستگی به موضوع‌های جنسی، اقدام به خودارضایی، هنگام مشاهده یا پس از مشاهده تصاویر و آثار جنسی است. این مسئله ممکن است مشکلات فردی و خانوادگی و تحصیلی (دانش‌آموزان و دانشجویان) بسیاری برای افراد به وجود آورد. ۳۸٪ افراد مورد مطالعه پس از مشاهده تصاویر و آثار جنسی اقدام به خودارضایی نموده‌اند. از دیگر پیامدهای فردی وابستگی به موضوع‌های جنسی اینترنت، نگفتن واقعیت در خصوص زمان استفاده و نوع استفاده از اینترنت به دوستان و خانواده است که اعتماد فرد با دوستان و خانواده‌اش را خدشه دار می‌کند و در فرایند روابط بین فردی افراد، اختلال ایجاد می‌کند. ۳۷/۵٪ افراد مورد مطالعه، در خصوص زمان استفاده و نوع استفاده از اینترنت

به دوستان و خانواده خود دروغ گفته‌اند.

در تحلیل این یافته‌ها و بررسی مقایسه‌ای آن، با نتایج پژوهش‌های دیگر، نتایج این پژوهش نشان داد که وابستگی به موضوع‌های جنسی در اینترنت، پیامدهای فردی زیادی به همراه داشته و از ابعاد روان‌شناختی، فرد را دچار اضطراب و به دنبال آن وسواس و اضطراب در استفاده بیشتر از این آثار می‌کند؛ به صورتی که روابط بین فردی، مختل می‌گردد و افراد را مجبور به دروغ‌گویی می‌کند.

این یافته‌ها، هماهنگ با یافته دیویس (۲۰۰۱، ۱۹۹۹)، کاپلان (۲۰۰۲)، راجلین (۱۹۹۰) و اوزارک (۱۹۹۹) است. این محققان، بر تأثیر وابستگی به اینترنت، بر ویژگی‌های روان‌شناختی و فردی تأکید نموده‌اند. همچنین کلین (۱۹۹۹) بر بی بند و باری جنسی پس از قرار گرفتن طولانی در معرض تصاویر و آثار جنسی تأکید دارد که در این پژوهش نیز ۳۸٪ افراد خود ارضایی انجام داده‌اند.

در پایان این بخش، چنین می‌توان نتیجه گرفت که به هر حال وابستگی به موضوع‌ها و آثار جنسی، به ویژه در اینترنت، آثار جبران ناپذیری بر زندگی فردی و خانوادگی افراد می‌گذارد و زمینه را برای ایجاد اختلال‌هایی از جمله اختلال‌های جنسی فراهم می‌کند.

سؤال چهارم: پیامدهای خانوادگی

وابستگی به موضوع‌های جنسی در اینترنت چه پیامدهای خانوادگی دارد؟

نتایج این پژوهش نشان می‌دهد که وابستگی به آثار و تصاویر جنسی اینترنت موجب می‌شود افراد وقت کمتری را در کنار خانواده بگذارند و به جای آن، وقت خود را صرف جست‌وجو در سایت‌های گوناگون به قصد مشاهده تصاویر مربوط به زنان و دختران زیبا و یا مشاهده تصاویر جنسی این افراد نمایند. این امر سبب محدود شدن روابط و به سردی گراییدن رابطه عاطفی بین افراد یک خانواده می‌شود. ۲۰/۵٪ افراد اعلام نمودند که به علت صرف وقت زیاد در اینترنت و مشاهده تصاویر و آثار جنسی، وقت کمتری به خانواده خود اختصاص می‌دهند. ۱۴/۵٪ افراد متأهل اعلام نموده‌اند که به دنبال این

۱۳۸ ■ بررسی وابستگی به موضوع‌های جنسی در اینترنت

مسئله، روابط آنها با همسرشان نسبت به گذشته سرد شده است. این موارد، می‌تواند یکی از عوامل زمینه‌ساز ایجاد مشاجره و درگیری، در خانواده‌ها باشد. همچنین وابستگی به موضوع‌های جنسی اینترنت، موجب می‌شود تصاویر این آثار، هنگام ارتباط جنسی با همسر فرد در ذهن وی تداعی می‌شود و در جریان رابطه جنسی زوجین، اختلال ایجاد می‌کند؛ که این وابستگی، زمینه را برای تقاضاهای غیرمنطقی، در حوزه روابط جنسی، فراهم می‌نماید. این مسئله به دلیل ارضای جنسی نامناسب، زمینه‌ساز ایجاد مشکلات دیگر، بین زوجین می‌شود. ۲۶٪ افراد متأهل، اعلام نموده‌اند که در روابط جنسی با همسر خود تصاویری که قبلاً دیده بودند، به یاد آورده‌اند.

یکی دیگر از پیامدهای خانوادگی که تأثیر بسیاری در حوزه روابط بین فردی و خانوادگی دارد، این یافته است که افراد مجرد (۱۹/۵٪) اعلام نموده‌اند که به علت وابستگی به موضوع‌های جنسی اینترنت و قرار گرفتن طولانی در معرض آثار جنسی، تمایل کمی برای ازدواج دارند. این پیامد خود زمینه‌ساز ایجاد مشکلات فردی (روان‌شناختی)، خانوادگی و اجتماعی بسیار ناگواری است که بستر را برای آسیب رساندن به نهاد خانواده و رواج روابط جنسی خارج از چارچوب خانواده و ازدواج فراهم می‌نماید. این یافته‌ها با نتایج پژوهش راجلین (۱۹۹۰) دیویس (۱۹۹۹، ۲۰۰۱) و اوزارک (۱۹۹۹) هم‌خوانی دارد. این محققان نیز بر آثار استفاده طولانی از اینترنت، بر ویژگی‌های فردی، خانوادگی و اجتماعی تأکید نموده‌اند. همچنین این یافته‌ها با یافته‌های زیلمن و برایانت (۱۹۸۹) هم‌خوانی دارد، آنان نتیجه گرفته بودند، تصاویر و مواد پورنوگرافیک، بر نگرش آزمودنی‌ها در خصوص ازدواج تأثیر می‌گذارد؛ همچنین با یافته‌های اشنایدر (۲۰۰۰) نیز هم‌خوانی دارد. وی آثار خانوادگی وابستگی به موضوع‌های جنسی در اینترنت را بررسی کرد و نتیجه گرفت که این مسئله، روابط بین همسران را سرد می‌کند و آنها دچار احساس کمبود توجه شده و به علت صرف وقت زیاد در اینترنت زمان کم‌تری را در کنار هم می‌گذرانند و علاوه بر این، باعث کشمکش و سردی روابط بین زوجین شده و علاقه زوجین به یکدیگر را، کاهش داده است.

فصل پنجم: بحث و نتیجه‌گیری ■ ۱۳۹

بنابراین وابستگی به آثار و تصاویر جنسی، فضای مجازی در دراز مدت، موجب سردی روابط بین همسران می‌شود و روابط عاطفی محبت آمیز همسران را محدود و زمینه کشمکش‌های خانوادگی را فراهم می‌نماید. از سوی دیگر، یکی از پیامدهای غیرمستقیم خانوادگی، کاهش تمایل افراد مجرد به ازدواج، به علت درگیر شدن در فضاهای جنسی مجازی اینترنت است که موجب روی آوردن فرد به روابط جنسی خارج از چارچوب ازدواج و خانواده می‌شود و زمینه را برای بسیاری از مشکلات و مسائل ناگوار اجتماعی مانند فحشا فراهم می‌نماید. همچنین در صورتی که فرد ازدواج کند نیز آثار منفی آن، بر روابط وی با همسر و فرزندان خواهد بود. بنابراین، باید اذعان نمود که عواقب خانوادگی این وابستگی بسیار مهم و خطرناک‌تر از پیامدهای فردی آن است. اگر چه تمام عوامل فردی، خانوادگی و اجتماعی در تعامل با یکدیگر است؛ زیرا خانواده و جامعه را درگیر می‌کند و با سست نمودن بنیان خانواده - که هسته اصلی جامعه به شمار می‌رود - به اجتماع آسیب‌های جبران ناپذیری وارد می‌آورد.

سؤال پنجم: پیامدهای اجتماعی

وابستگی به موضوع‌های جنسی در اینترنت دارای چه پیامدهای اجتماعی است؟ نتایج به دست آمده در خصوص این سؤال پژوهش نشان داد که استفاده از اینترنت، ارتباط افراد با دوستان نزدیک‌شان را محدود می‌کند ۱۲/۵٪، فعالیت‌های فرهنگی و مذهبی افراد را محدود می‌کند ۱۷٪، همچنین وابستگی به موضوع‌های جنسی در اینترنت، فعالیت‌های ورزشی افراد و شرکت آنها در گروه‌های ورزشی را محدود می‌کند ۲۷٪. همچنین وابستگی به موضوع‌ها و آثار جنسی، در باورها و اعتقادات مذهبی افراد تأثیر منفی بر جا می‌گذارد. نکته با اهمیت، اینکه، این مسئله باعث می‌شود فرد در هویت فردی و مذهبی خویش، از لحاظ نا متعادل بودن ارزش‌های مورد تأکید در مذهب و ارزش‌های مورد تأکید رواج‌دهندگان و تولیدکنندگان تصاویر و آثار پورنوگرافیک، دچار سردرگمی شود. بنابراین، پیامدهای اجتماعی این مشکل، بسیار دارد و آمارها و مطالعات متقاعد کننده

۱۴۰ ■ بررسی وابستگی به موضوع‌های جنسی در اینترنت

نشان می‌دهد که پورنوگرافی پیامدهای اجتماعی عمیقی دارد. از جمله پژوهش‌هایی که نتایج آن با نتایج این پژوهش ارتباط دارد، پژوهش گرین فیلد (۲۰۰۴) است. وی در تحقیق خود به این نتیجه رسید که پورنوگرافی و رسانه‌های جنسی مرتبط با آن، بر خشونت جنسی، نگرش‌های جنسیتی، ارزش‌های اخلاقی و فعالیت‌های جنسی جوانان و نوجوانان، تأثیر می‌گذارد.

پیام‌ها و تصاویر پورنوگرافی، به ارزش‌ها و نگرش‌های افراد تأثیر می‌گذارد و از فعالیت‌های سالم فرهنگی، ورزشی و هنری آنان می‌کاهد و زمینه را برای ایجاد سردرگمی در هویت جنسی، مذهبی و فردی فراهم می‌نماید. این مسئله، به ویژه در جامعه اسلامی ایران - که در آن اعتقادات و باورهای مذهبی و ارزش‌های اخلاقی، مورد تأکید دین مبین اسلام است - کاملاً محرز است. بنابراین، وقتی افراد، مدت زمان زیادی در معرض تصاویر و آثار جنسی قرار می‌گیرند، به مرور، بیشتر انرژی و وقت خود را صرف این مسائل می‌کنند و تخیلات و تصاویر ذهنی ناشی از تماشای آثار پورنوگرافی، بر همه جنبه‌های زندگی و فعالیت‌های اجتماعی آنها تأثیر می‌گذارد. از ابعاد اجتماعی، تأثیر آثار و تصاویر پورنوگرافی - که در تحقیقات خارجی، بسیار تأکید شده است - می‌توان به خشونت جنسی، سوء استفاده جنسی، تجاوز به عنف و جرم و جنایت اشاره کرد؛ که در این تحقیق، به علت محدودیت روش‌شناختی، بررسی نشد و در این زمینه، به پژوهش‌های سازمان یافته، نیاز است. به هر حال، تأثیر آثار و تصاویر پورنوگرافیک بر خانواده و ساختار اجتماعی، بسیار عمیق و گسترده است. زیرا این بُعد، کل جامعه را درگیر می‌کند و چون میزان دسترسی افراد در حال گسترش است، تهدیدها بسیار جدی‌تر است و در نتیجه، نیازمند توجه جدی مسئولان ذیربط خواهد بود.

نتایج این پژوهش با یافته‌های دیویس (۲۰۰۱) اوزارک (۱۹۹۹) و نورمن نی (۲۰۰۲) هم‌خوانی دارد. آنها در بخشی از پژوهش خود بیان کردند که استفاده مفرط از اینترنت، باعث محدود شدن فعالیت فرد و دوری وی از خانواده و دوستان شده و سبب کناره‌گیری و انزوا از اجتماع و گروه‌های اجتماعی و کاهش فعالیت‌های جسمانی می‌گردد. همچنین،

فصل پنجم: بحث و نتیجه‌گیری ■ ۱۴۱

فعالیت‌های لذت بخش، مانند: ورزش، فعالیت‌های هنری و ورزشی را کاهش می‌دهد و فرد را از شرکت در فعالیت‌های گروهی اجتماعی باز می‌دارد. یکی از مهم‌ترین آثار منفی پورنوگرافی، ایجاد سردرگمی در هویت فردی و مذهبی است که این مسئله، به ویژه برای نوجوانی که در دوران شکل‌گیری هویت، به سر می‌برد، بسیار حایز اهمیت است. این افراد (به ویژه نوجوانان) آرمان‌هایی که به آن معتقد باشند، به سختی پیدا می‌کنند. تصاویر و آثار پورنوگرافی، موجب می‌شود فرد درباره ارزش‌ها، برنامه‌ها و اولویت‌های خود، دچار تردید شود.

به طور کلی، استفاده بیش از اندازه از اینترنت و به ویژه قرار گرفتن طولانی در معرض تصاویر و آثار جنسی، موجب محدود شدن روابط اجتماعی، از جمله شرکت در فعالیت‌های فرهنگی، ورزشی و مذهبی و ارتباط با دوستان و خانواده شده و بر باورها و اعتقادات مذهبی افراد (به ویژه نوجوانان) آثار منفی جبران‌ناپذیری بر جا می‌گذارد. در نتیجه افراد، دچار سردرگمی در هویت فردی و مذهبی می‌شوند و زمینه برای منحرف شدن و کشش آنها به سمت جرم و جنایت فراهم می‌شود، زیرا افرادی که دچار سردرگمی در هویت هستند، مشکلاتی در زمینه سازگاری دارند. این افراد به علت انزوا از خانواده و جامعه، به فرقه‌ها و گروه‌های افراطی و خاص ملحق می‌شوند. بنابراین، ابعاد اجتماعی وابستگی به موضوع‌ها و آثار جنسی در اینترنت بسیار گسترده بوده و به توجه جدی مسئولان حوزه‌های سیاست‌گذاری، قانون‌گذاری و اجرایی نیاز است.

سؤال ششم: پیامدهای حرفه‌ای - اقتصادی

وابستگی به موضوع‌های جنسی در اینترنت چه پیامدهای حرفه‌ای - اقتصادی دارد؟ در بررسی یافته‌ها و با توجه به نتایج به دست آمده، باید گفت که استفاده طولانی از آثار جنسی و وابستگی به این آثار پیامدهای حرفه‌ای - اقتصادی خاصی دارد. در این باره ۳۲٪ افراد اعلام نموده‌اند که هنگام کار، موضوع‌های جنسی را در اینترنت دنبال کرده‌اند. ۱۲/۵٪ افراد شاغل اعلام کردند که به علت استفاده زیاد از اینترنت و کاهش بازده کاری، از سوی

۱۴۲ ■ بررسی وابستگی به موضوع‌های جنسی در اینترنت

رئیس خود مؤاخذه شده‌اند. ۱۸/۵٪ اعلام نمودند که به علت وابستگی به اینترنت و موضوع‌های جنسی آن، اثربخشی و کارآیی قبلی خود را ندارند. ۲۱٪ اعلام نمودند که به علت وابستگی به اینترنت، هزینه‌های جاری زندگی‌شان افزایش یافته است. این یافته‌ها با نتایج پژوهش کوپر و همکاران (۱۹۹۹) و گرین فیلد (۱۹۹۹) هم‌خوانی دارد.

بر اساس پژوهش‌های این محققان، تقریباً ۳۰٪ از زمانی که افراد در اینترنت سپری می‌کنند، صرف فعالیت‌هایی می‌شود که هیچ ارتباطی با وظایف شغلی ایشان ندارد. نتایج این پژوهش با نتایج گزارش UCLA (۲۰۰۱) نیز هم‌خوانی دارد. بر اساس گزارش UCLA ۶۰/۷٪ از کارمندان بررسی شده، اذعان نمودند که در محل کار به بازدید از وب سایت‌ها و گشت زنی برای انجام کارهای شخصی پرداخته‌اند. بیشتر کارمندان، علت کارآیی پایین خود را، استفاده بیش از اندازه از اینترنت، ذکر نموده‌اند. همچنین نتایج این پژوهش با یافته‌های کاپلان (۲۰۰۲) اوزارک (۱۹۹۹) و دیویس (۲۰۰۱) نیز هم‌خوانی دارد. آنها در پژوهش‌های خود، بر تأثیر منفی استفاده بیش از اندازه از اینترنت بر وضعیت شغلی، حرفه‌ای و اقتصادی افراد و جامعه، تأکید نموده‌اند. بیش از ۶۰٪ شرکت‌ها، کارمندان خود را به علت استفاده غیرصحیح از اینترنت تویخ و تعدادی را اخراج کرده بودند. دستیابی به آثار و تصاویر پورنوگرافیک، گپ درون خطی، بازی و خرید و فروش در محل کار، از عواملی است که باعث اخراج کارمندان از محل کار شده بود.

با توجه به نتایج پژوهش‌های انجام شده، می‌توان اذعان نمود که دامنه استفاده از اینترنت، به ویژه در بازدید از سایت‌های غیراخلاقی، مقوله‌ای است که نه تنها بر زندگی فردی، خانوادگی و اجتماعی افراد تأثیر اجتناب‌ناپذیر دارد، بلکه در وضعیت حرفه‌ای و اقتصادی وی نیز، تأثیر می‌گذارد. مؤاخذه شدن از سوی کارفرما، اخراج از کار، پایین بودن بازده کاری، صرف هزینه، شامل هزینه‌های مالی و زمانی، برای استفاده از اینترنت، از عواقب ناگوار این وابستگی است که باید به این پدیده، به شکلی جامع و کلان، نگرینست؛ زیرا بی‌توجهی به این واقعیت‌ها و نداشتن برنامه‌های جامع، برای کاهش آثار منفی این پدیده قرن (اینترنت)، آثار جبران‌ناپذیری بر ساختار اداری، و تولید و بهره‌وری

نیروهای متخصص می‌گذارد.

همچنین عواقب استفاده نامناسب از اینترنت، تنها متوجه وضعیت حرفه‌ای و اقتصادی نبوده و تأثیرات گوناگونی بر ابعاد روانی، فرهنگی و اقتصادی کشور، خواهد داشت. وقتی که بیشتر زمان افراد در محل کار، به گشت زنی در اینترنت و استفاده‌های غیرحرفه‌ای از آن می‌گذرد، کارآیی و کیفیت کاری افراد کاهش می‌یابد؛ و این نه تنها عواقب ناخوشایند روان‌شناختی و اقتصادی را برای فرد در پی دارد، بلکه در سطح کلان اقتصادی و اجتماعی، زمانی که این نیروهای خدماتی و تولیدی، تلف می‌کنند، خسارت جبران‌ناپذیری بر پیکر اقتصاد جامعه وارد می‌کند.

سؤال هفتم: پیامدهای تحصیلی

وابستگی به موضوع‌های جنسی در اینترنت، چه پیامدهای تحصیلی به همراه دارد؟ ۳۹٪ افراد مورد مطالعه، اعلام نمودند به علت صرف وقت زیاد در اینترنت و موضوع‌های جنسی، دامنه تمرکز و توجه آنان بر دروس گوناگون، کاهش یافته است؛ به صورتی که ۲۱/۵٪ این افراد با افت تحصیلی مواجه شده‌اند. نتایج این پژوهش، با یافته‌های یانگ (۱۹۹۶) و بریدی (۱۹۹۶) هم‌خوانی دارد. یانگ نشان داد که ۵۸٪ نمونه مورد مطالعه وی، به علت استفاده بیش از اندازه از اینترنت، دچار افت جدی تحصیلی شده‌اند. با توجه به تأثیری که وابستگی به اینترنت و موضوع‌های جنسی آن، بر فعالیت‌های تحصیلی دانش‌آموزان و دانشجویان دارد، این مشکل توجه و تأمل جدی مسئولان و والدین را می‌طلبد.

یافته‌های جانبی

بین سن افراد مورد مطالعه و استفاده از اینترنت به منظور دستیابی به تصاویر و آثار جنسی، رابطه منفی وجود دارد (۰/۱۸۹-). این همبستگی در سطح آلفای (۰/۰۱) معنادار است. در واقع با بالا رفتن سن افراد، میزان استفاده افراد از اینترنت، به منظور دستیابی به تصاویر و آثار جنسی، کاهش می‌یابد. یکی از دلایل این است که، افراد با سن پایین، که بیشتر دانش‌آموزان و دانشجویان را تشکیل می‌دهند، زمان بیشتری برای این موضوع‌ها دارند. همچنین اینترنت

۱۴۴ ■ بررسی وابستگی به موضوع‌های جنسی در اینترنت

و جذابیت‌های خاص آن، برای این گروه‌ها جذاب‌تر است. بر اساس نتایج گزارش UCLA (۲۰۰۱) استفاده از اینترنت در گروه سنی نوجوانان و جوانان، بسیار رایج‌تر از سایر گروه‌های سنی است.

بین تحصیلات افراد (دیپلم و پایین‌تر، کاردانی، کارشناسی و کارشناسی ارشد و بالاتر) و استفاده از اینترنت، به منظور دستیابی به تصاویر و آثار جنسی، رابطه منفی وجود دارد (۲۰۰۸-). یعنی با بالا رفتن سطح تحصیلات افراد، استفاده از اینترنت به منظور دستیابی به تصاویر و آثار جنسی کاهش می‌یابد. به صورتی که ۸۱/۳٪ افراد با مدرک دیپلم و پایین‌تر، اعلام کردند که از اینترنت با این هدف استفاده می‌کنند؛ در حالی که ۵۹٪ افراد با مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد و بالاتر، از اینترنت استفاده جنسی هم می‌کردند. یافته‌های این پژوهش با نتایج تحقیقات یانگ (۱۹۹۸) هم‌خوانی ندارد. وی در پژوهش خود به این نتیجه رسید که افراد با موقعیت اقتصادی، اجتماعی و تحصیلی بالا، خطر پذیری بیشتری در این خصوص دارند و بیشتر دانشجویان ساکن در خوابگاه، مدت زیادی صرف اینترنت می‌کنند. این یافته‌ها با یافته‌های کرات و همکاران (۱۹۹۷) هم‌خوانی دارد. وی گزارش داد که اختلال اعتیاد به اینترنت، بین نوجوانان، بیش از والدین آنها شایع است. این یافته‌ها، با یافته‌های نای و اربرینگ (۲۰۰۰) نیز هم‌خوانی دارد. وی گزارش دارد که افراد تحصیل‌کرده و بزرگ‌سال، کمتر به این اختلال مبتلا می‌شوند. یکی از دلایل این امر، آن است که افراد با سن بالا و تحصیلات بالا، به دلیل مشغله‌های کاری، تحصیلی و خانوادگی، زمان کمی برای اختصاص دادن به این فعالیت‌ها، دارند.

از تعداد ۴۱ دانش‌آموز مورد مطالعه، ۹۲/۲٪ افراد اعلام کردند که از اینترنت به منظور دستیابی به تصاویر و آثار مواد جنسی استفاده می‌کنند؛ در حالی که ۶۷٪ دانشجویان چنین اعتقادی داشتند. این امر بیانگر آسیب پذیری بیشتر دانش‌آموزان در مقابل این خطر است.

خلاصه

بر اساس بیشتر تحقیقات انجام شده، در خصوص پیامدهای روان‌شناختی و اجتماعی پورنوگرافی اینترنتی، آثار منفی این معضل را بر جنبه‌های گوناگون زندگی فردی،

فصل پنجم: بحث و نتیجه‌گیری ■ ۱۴۵

خانوادگی، اجتماعی، حرفه‌ای و تحصیلی تأیید کرده‌اند. همچنین اندیشمندان و پژوهشگران امور اجتماعی - فرهنگی رشد و گسترش بهره‌جویی از گیرنده‌های ماهواره‌ای و اینترنت ایران را در ۵ تا ۱۰ سال آینده دانسته و دگرگونی‌های ناشی از آن را بسیار شگرف‌تر و شگفت‌انگیزتر از آنچه در گمان و پنداشت عموم می‌گنجد ارزیابی می‌کنند. هم‌اکنون، شمار کاربران اینترنت در ایران حدود دو میلیون تخمین زده می‌شود و با گسترش سریع این رسانه، این آمار اکنون تغییر کرده است = احتمال دارد در پنج سال آینده، شمار کاربران اینترنت در ایران ده برابر شود. نکته قابل توجه آنکه اینترنت همان گونه که پایان‌پذیر نیست، مهارپذیر نیز نیست. به‌زودی همه رایانه‌های همراه، بدون نیاز به آنتن‌های بشقابی به شکل مستقیم و بی‌سیم، به ماهواره‌های مخابراتی متصل می‌شود و ISP، فیلترینگ و موتورهای کاوشگر امنیتی، کنار می‌رود. بنابراین به نظر می‌رسد، آنچه بیش از موتورهای کاوشگر امنیتی، صافی‌گذاری و مهار ISP در پالایش و والایش کاربری اینترنت به کار می‌آید، آموزش کار با اینترنت از سال‌های پایانی دبستان و سال‌های آغاز دوره راهنمایی و ادامه آن در دبیرستان و دانشگاه است. هر چه کاربران اینترنت با آموزش‌های فرهنگی، زبان انگلیسی و دانش روز، بیگانه‌تر باشند، میزان بازدید آنها از سایت‌های غیراخلاقی، شرم‌سستیز و هنجارگریز بیشتر خواهد بود.

۲. محدودیت‌های پژوهش

- یکی از محدودیت‌های این پژوهش محدودیت روش‌شناختی است. به نظر می‌رسد برای بررسی دقیق آثار و پیامدهای وابستگی به موضوع‌های جنسی در اینترنت، به بررسی‌های تکمیلی در این خصوص نیاز باشد.
- همگن نبودن نمونه مورد مطالعه از محدودیت‌های دیگر این پژوهش است.
- با توجه به اینکه پرسش‌نامه طرح، به صورت پیمایش اینترنتی اجرا شده است، ممکن است نتایج پژوهش از جهت‌گیری‌هایی برخوردار باشد.
- به نظر می‌رسد موضوع پژوهش بسیار کلی است. بررسی هر یک از حوزه‌ها (سؤال‌ها) در پژوهشی مستقل، نتایج مطمئن‌تری به همراه خواهد داشت.

۱۴۶ ■ بررسی وابستگی به موضوع‌های جنسی در اینترنت

● مسئله میزان اطمینان به داده‌ها، با توجه به اینکه پرسش‌نامه غیرحضوری و بدون رابطه رویاروی تکمیل شده است، یکی دیگر از محدودیت‌های این پژوهش است.

۳. پیشنهادهای پژوهش

پیشنهادهای پژوهشی

- پیشنهاد می‌شود که مطالعات تکمیلی با کنترل برخی متغیرها از جمله: منطقه جغرافیایی، جنسیت، تحصیلات و ... صورت پذیرد.
- پیشنهاد می‌شود که پژوهش مشابهی، با تغییر در روش تحقیق (مطالعات کیفی) برای تکمیل نتایج این طرح، انجام گردد.
- پیشنهاد می‌گردد که هر کدام از سؤال‌های این پژوهش، در مطالعه‌ای جداگانه دقیق‌تر بررسی شود.

پیشنهادهای کاربردی

- پیشنهاد می‌شود وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، تبلیغات گسترده‌ای به منظور اطلاع‌رسانی، در خصوص پیامدهای مثبت و منفی استفاده از اینترنت، در حوزه‌های مختلف انجام دهد. بی‌شک، پیشگیری همیشه بهتر از درمان بوده است و چون هنوز در ابتدای راه ورود به دنیای اینترنت و عصر ارتباطات هستیم، اقدام به موقع، ساختار اجتماعی کشور ما را از آثار منفی این ابر رسانه قرن، در امان می‌دارد. همچنین استفاده منطقی و درست از آن، به منظور پیشبرد اهداف بلند مدت کشور بین جوانان و نوجوانان آموزش، به همراه دارد.
- پیشنهاد می‌شود در خصوص آثار منفی وابستگی به آثار و تصاویر جنسی در اینترنت، به خانواده‌ها اطلاعات لازم داده شود. نقش رسانه‌های جمعی به ویژه تلویزیون، رادیو، روزنامه‌ها و مجله‌ها در این خصوص نیز انکارناپذیر است. همچنین می‌توان برنامه‌هایی تهیه کرد و در آن از افرادی دعوت کرد که در این حوزه‌ها تجارب منفی دارند و آثار منفی استفاده نامناسب از اینترنت را تجربه نموده‌اند.

فصل پنجم: بحث و نتیجه‌گیری ■ ۱۴۷

● برگزاری میزگردهای تخصصی با حضور کارشناسان و متخصصان حوزه‌های: ارتباطات، جامعه‌شناسی و روان‌شناسی و بررسی ابعاد مختلف مسئله و بحث و تبادل نظر در این خصوص.

● وابستگی به موضوعها و مواد جنسی و دیگر تخلف‌های درون شبکه‌ای، با اعتیاد به مواد مخدر و دیگر مواد اعتیادآور، برابری می‌کند. به نظر می‌رسد که این اعتیاد، یک اعتیاد خاموش است و آثار منفی آن از جمله تأثیر آن بر وقوع جرم و جنایت و هتک حرمت، در جامعه به مرور زمان، نمایان می‌شود. بنابراین پیشنهاد می‌شود تا این امر از سوی مسئولان ذی‌ربط، جدی گرفته شده و تصمیم‌های پیشگیرانه لازم، در این خصوص اتخاذ گردد.

● جوانان و نوجوانان یک کشور، سرمایه‌های ارزشمند آن کشورند. آشنایی این قشر عظیم با این فناوری و دیگر فناوری‌های روز دنیا، از وظایف حتمی وزارت آموزش و پرورش و وزارت علوم، تحقیقات و فناوری است. به نظر می‌رسد مانند زبان انگلیسی که در واقع زبان بین‌المللی است و متأسفانه در نظام آموزش و پرورش و آموزش عالی ما جدی گرفته نشده است و زبان‌های این تصمیم‌گیری‌های اشتباه را به شکلی آشکار در تمام عرصه‌های علمی، فرهنگی و اجتماعی مشاهده نموده‌ایم، وقت آن رسیده به اینترنت که فناوری قرن نام گرفته است و ساختار سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی دنیا را دگرگون نموده است، به عنوان پدیده‌ای اجتناب‌ناپذیر بنگریم و آشنایی درست و مسائل فرهنگی اجتماعی آن را در سرفصل دروس دوره‌های مختلف آموزشی، جای دهیم. به نظر می‌رسد مسئولان آموزش عالی و آموزش و پرورش باید در این خصوص تصمیم‌های جدی‌تری اتخاذ کنند تا در کشورها داستان «زبان انگلیسی» درباره اینترنت نیز تکرار نشود.

www.ricac.ac.ir

کتاب نامه

- اتکینسون، ریتا ال و همکاران، ۱۳۷۹. ترجمه محمدتقی براهنی و همکاران، زمینه روان‌شناسی هیلگارد، تهران، انتشارات رشد.
- والاس، پاتریشیا، اوحدی، بهنام، قنادی، فضل‌ا...، ۱۳۸۲. روان‌شناسی اینترنت، اصفهان، نقش خورشید.
- امیدوار، احمد و علی‌اکبر صارمی، ۱۳۸۱. اعتیاد به اینترنت، مشهد، تمرین.
- اسلوین جیمز، گیلوری و علی‌عباس رادباوه، ۱۳۸۰. اینترنت و جامعه، نشر کتابدار.

American Psychiatric Association (1994) Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders 4th Edition. Washington, D.C.: American Psychiatric Association.

Carnes .P. J. with Moriarity J. M. (1997). Sexual Anorexia. Center City , MN: Hazelden.

Carnes .P. J. (1991). Don't Call it Love. New York: Bantam Books.

Computerworld. (1998). Commerce by numbers -- Internet population [Online]. Available:

<http://www.computerworld.com/home/Emmerce.nsf/All/pop>

Cooper .A. .Putnam .D. A. .Planchon L.A. & Boies .S. C. ,(1999). Online sexual compulsivity: Getting tangled in the net. Sexual Addiction & Compulsivity, 6, 79-104.

Cooper A. & L. Sportolari. (1997). Romance in cyberspace: Understanding online attraction. *Journal of Sex Education and Therapy* 22, 71-14.

Cooper A. Delmonico DL & Burg R. (2000). Cybersex users ,abusers , and compulsives: New findings and implications. *Sexual Addiction & Compulsivity* 7, 1-25 .

Cooper A. Putnam D. E. Planchon J. A. & Boies S. C. (1999a). Online sexual compulsivity: Getting tangled in the net. *Sexual Addiction & Compulsivity: The Journal of Treatment and Prevention* 6: 79-104.

Cooper A. Boies S. Maheu M. & Greenfield D. (2000) Sexuality and the Internet: The next sexual revolution. In Muscarella F. and Szuchman L. (Eds.) *Psychological Perspectives on Human Sexuality: A Research Based Approach* (pp. 519-545). John Wiley and Sons ,Inc.: New York.

Donnerstein E. and Berkowitz L. (1981). Victim reactions in aggressive-erotic films as a factor in violence against women. *Journal of Personality and Social Psychology* 41: 710-724.

Cooper A. Scherer CR Boies SC & Gordon BL. (1999b). Sexuality on the Internet: From sexual exploration to pathological expression. *Professional Psychology* 30(2) ,154-164.

Greenfield (1999a) Psychological characteristics of compulsive Internet use: a preliminary analysis. *CyberPsychology and behavior* 2 5 403-412.

Greenfield D. N. (1999). *Virtual addiction: Help for netheads ,cyberfreaks , and those who love them*. Oakland ,CA: New Harbinger Publications.

Kraut R. Patterson M. Lundmark V. Kiesler S. Mukopadhyay T. & Scherlis W. (1998). Internet paradox:A social technology that reduces social involvement and psychological well-being? *American Psychologist* 53(9).1017–1031.

Kutchinsky B. (1985). Pornography and its effects in Denmark and the United States: A rejoinder and beyond. *Comparative Social Research: An Annual* 8: 301-330.

Milrad R. (1999). Coaddictive recovery: Early recovery issues for spouses of sex addicts. *Sexual Addiction & Compulsivity* 6 ,125-136.

Schneider, J. P., Corley, M.D., & Irons, R. R. (1998). Surviving disclosure of infidelity: Results of an international survey of 164 recovering sex addicts and partners. *Sexual Addiction & Compulsivity*, 5, 189-218.

Schneider, J. P., & Schneider, B. H. (1996). Couple recovery from sexual addiction/coaddiction: Results of a survey of 88 marriages. *Sexual Addiction & Compulsivity*, 3, 111-126.

Schneider, J. P., & Schneider, B. H. (1990). *Sex lies and forgiveness: Couples speaking on healing from sex addiction*. Center City, MN: Hazelden Educational Materials.

Young, K.S. (1998) *Caught in the Net*. New York: John Wiley & Sons

UCLA Center for Communication Policy. (February 2003). *Surveying the digital future: the UCLA Internet report, year three*. UCLA Center for Communication Policy. 2003. 2/14/03 [http://www.ccp.ucla.edu/pdf/](http://www.ccp.ucla.edu/pdf/UCLA-Internet-Report-Year-Three.pdf) UCLA - Internet-Report -Year-Three.pdf pdf file

Hewson, C. et al. (2003). *Internet Research Methods: A Practical Guide for Social and Behavioural Sciences*. SAGE Publication

Finkelhor, D., Mitchell, K. J., & Wolak, J. (2000). *Online victimization: A report on the nation's youth (6-00-020)*. Alexandria, VA: National Center for Missing & Exploited Children. www.unh.edu/ccrc/index.html

Wolak, J., Mitchell, K. M., & Finkelhor, D. (2002). Close online relationships in a national sample of adolescence. *Journal of Adolescence*, 37(147), 441-455.

Wolak, J., Mitchell, K. M., & Finkelhor, D. (2003). Escaping or connecting? Characteristics of youth who form close online relationships. *Journal of Adolescence* 26 (2003) 105-119

Wolak, J., Mitchell, K. M., & Finkelhor, D. (2003).

Victor, B. Cline. "Pornography and Sexual Addictions." *Christian Counseling Today* 4, no.4 (1996): 58.

Victor B. Cline

McGuire, R.J., et al. "Sexual Deviations as Conditioned Behavior: A Hypothesis." *Behavior Research Therapy*. 1965: vol.2, p.185.

Carnes, Patrick. *Don't Call It Love: Recovery From Sexual Addictions*. New York: Bantam Books, 1991.

Malamuth Neil Dr. & Donnerstein Edward Dr. (eds.) .Pornography and Sexual Aggression. New York: Academic Press .1984.

Malamuth N. (1978). Erotica ,aggression and perceived appropriateness. Paper presented at the 86th annual convention of the American Psychological Association ,Toronto ,Canada.

Malamuth N. and Check J. (1985). The effects of aggressive pornography on beliefs of rape myths: Individual differences. *Journal of Research in Personality* ,19: PP. 299-320.

Malamuth N. and Check J. (1980). Sexual arousal to rape and consenting depictions: The importance of the woman's arousal. *Journal of Abnormal Psychology* ,92,PP.55-67.

Malamuth N. and Donnerstein E. (Eds.) ,(1984). Pornography and sexual aggression. Orlando ,FL: Academic Press

Malamuth N. and Donnerstein E. (1982). The effects of aggressive-pornographic mass media stimuli. In L. Berkowitz (Ed.) ,*Advances in experimental social psychology*. (Vol. 15). New York: Academic Press.

Malamuth N. ,Haber S. and Feshbach S. (1980). Testing hypotheses regarding rape: Exposure to sexual violence ,sex differences ,and the normality of rapists. *Journal of Research in Personality* ,14:PP. 121-137.

Malamuth N. ,Reisin J. and Spinner B. (1979). Exposure to pornography and reactions to rape. Paper presented at the 87th annual convention of the American Psychological Association ,New York.

Russell ,Diana ,Rape & Marriage ,Beverly Hills ,CA: Sage 1982.

"Symposium on Media Violence and Pornography." Toronto ,Canada: Media Action Group ,1984; and: Testimony given to U.S. Attorney General's Commission on Pornography ,Houston ,Texas ,Sept.1985.

Zillmann D. & Bryant J. ,"Pornography's Impact on Sexual Satisfaction" *Journal of Appl. Social Psychology* ,1988: vol.18 no.5 ,pp. 438-453; and: Zillmann , D. & Bryant J. ,"Effects of Prolonged Consumption of Pornography on Family Values." *Journal of Family Issues*. Dec. 1988): vol.9 no.4 ,pp.518-544.

Marshall .W.L. ."A Report On the Usice .1983.

Bryant Jennings ."Frequency of Exposure of Pornography by Sexual Offenders." Ottawa .Canada: Federal Department of Justice . Age of Initial Exposure and Reactions to Initial Exposure to Pornography." Presented to the Attorney General's Commission Pornography .Houston .Texas .March 1985; and: Bryant J. & Brown D. .Uses of Pornography. In Zillmann .D. & Bryant J. (eds) .Pornography: Research Advances & Policy Considerations. New Jersey: L. Erlbaum & Assoc. 1989

Zillmann .Dr. & Bryant .Dr. .Pornography: Research Advances and Policy Considerations. Hillsdale .NJ: L. Erlbaum & Assoc.: pp. 387-482 (1989).

Kutchinsky .B. ."Toward an Explanation of the Decrease in Registered Sex Crimes in Copenhagen." Tech. Report of Commission of Obscenity and Pornography .Vol. VII. .Wash. D.C.: U.S. Govt. Printing Office .1971.

J. Kerby Anderson.(1991). Pornography. Copyright (C) 1996-2003 Probe Ministries. <http://www.probe.org/>

Robert Peters(July 2003) MORALITY: IS IT THE BUSINESS OF GOVERNMENT? <http://www.obscuritycrimes.org>

Robert Peters (July 20 .2004).Do community standards exist in the age of the Internet? <http://www.obscuritycrimes.org>

Robert Peters(March 2004). The Link Between Pornography And Violent Sex Crimes.<http://www.obscuritycrimes.org>

W. L. Marshall ."The Use of Sexually Explicit Stimuli by Rapists .Child Molesters and Nonoffenders." The Journal of Sex Research 25 .no.2 (May 1988):PP. 267-88.

K.E. Davis and G.N. Braucht .Exposure to Pornography .Character and Sexual Deviance .Technical Reports of the Commission on Obscenity and Pornography (1970) .P.7.

Patrick Carnes .Don't Call It Love: Recovery from Sexual Addictions (New York: Bantam .1991).

Stephen J. Kavanagh .Protecting Children in Cyberspace (Springfield .VA: Behavioral Psychotherapy Center .1997) .PP.58-59.

Victor B. Cline .Pornography's Effects on Adults and Children (New York: Morality in Media ,1990) .P.11.

.Cline ,V.B. Pornography's Effects on Adults and Children. New York: Morality in Media ,1999 edition. p. 9

Jerry Bergman .Ph.D. ."The Influence of Pornography on Sexual Development: Three Case Histories." Family Therapy IX .no. 3 (1982): P.265

Christopher D. Hunter(2000). The Dangers of Pornography? A Review of the Effects Literature. <http://www.asc.upenn.edu/usr/chunter/>

Zuckerman M. (1971). Physiological measures of sexual arousal in the human. In Technical reports on the commission on obscenity and pornography. Vol. 1. Washington .D.C. : U.S. Government Printing Office.

Russell .D. (1993). Making violence sexy: Feminist views on pornography. New York: Teachers College Press.

American Psychiatric Association(1995).Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorder, (4 ed). Washington .DC:Author.

Beard k.w.&wolf .E.M.(2001). Modification in the proposed diagnostic criteria for internet addiction. Cyber psychology and Behavior .4.377-383.

Beck J.S.(1995). Cognitive therapy: Basics and beyond. New york: Guilford.

Benjamin J. &Ferraro .M.(1999).The internet effect on teenagers. <http://www.linuxconspiracy.com>

Ferris Jennifer R. Internet Addiction Disorders: Causes ,Symptoms and Consequences. <http://www.chem.vt.edu/chemdept/dessy/honors/papers/ferris.html>

Hall Alex S. and Jeffrey Parsons. "Internet Addiction: College Student Case Study Using Best Practices in Cognitive Behavior Therapy." Journal of Mental Health Counseling, 23.4 (October 2001): 312-327.

Stone .T. L. ."Are You Addicted to the Internet." 2001. <http://www.kudzumonthly.com/kudzu/jul01/addiction.html>

Holmes .Leonard. What is "Normal" Internet Use? 10/06/97. <http://mentalhealth.miningco.com/library/weekly/aa100697.htm>

Young .K.S. (1998). Internet Addiction: The emergence of a new disorder. CyberPsychology and Behavior .1 (3) .pages 237 - 244.